

העולם הזה



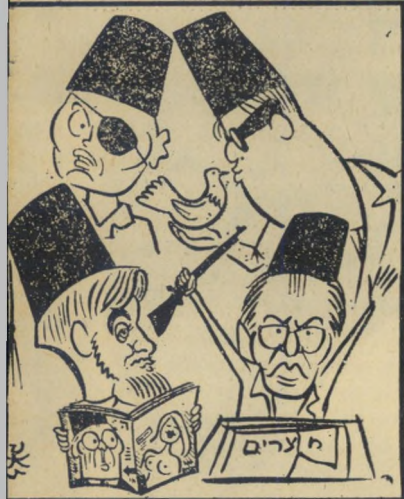
אלימלך רימלט

מנחם בגין

מתפרק?



אחת הסימטאות הנדושות, הרודפות אותנו מזה שנים רבות, היא: "אוי אבנרי הערבי?" שאלה זו הוטחה לא פעם בפני אבנרי עצמו במליאת הכנסת. (פעם הוא השיב על כך: "יש אבנרי ערבי, כשם שיש בגין ערבי, דין ערבי ואבן ערבי" — פסוק שהוליד קאריקטורה נח' מדה של זאב — ראה תמונה).



הערבים של זאב
פסוק שהוליד קאריקטורה

אולם בעיקר טמון הדמיון בהצעותיו המעשיות, אותן ניסה בספר העומד להור' פיע בקרוב. תוכניתו של סאווא דומה להפליא לתוכנית הידועה במערב ובעולם הערבי בשם "תוכנית אבנרי".

★ ישראל ופלסטין

סאווא קובע כי אין פיתרון צבאי, מכיוון שעליונות ישראל מובטחת לשנים רבות. אין לסמוך על כוחות זרים, כי האמריקאים והסובייטים מעוניינים בקיום הסטא-טוס-קו. האו"ם הוא חסר-אונים, והתיווכים הזרים למיניהם הם חסרי-סיכוי. "תנועת ההתנגדות הפלסטינית מוקרבת באופן ציני עלידי הכל". לכן, לדברי השבועון הצר' פתי, "כדי לצאת מן המבוי הסתום, מצטרף סאווא אל אנשי-השלום הישראליים ומציע קונפדרציה מיוחדת-תוכנית".

סאווא, איש-ציבור ויו"ר של אירגון בין-דתי, מבסס את ספרו המיוחד התי' כון — פיתרון על ההנחה כי מבין 14 מדינות-ערב רק שתיים מעוניינות באמת בבעיית מקרוב: ירדן, שבה היוו הפלסטינים עד המלחמה 70%, ולבנון, שבה מרר' כו חלק גדול מן הפלסטינים. לבנון מעוניינת במיוחד, מפני שהמדינה הבין-דתי העדין שלה נתון בסכנה בגלל המחלוקות בגבולה.

סאווא קובע כי הרעיון של הפידאיון, שישאל תיבלע בתוך "מדינה פלסטינית חילונית ודמוקרטית", הוא חלום. כל הישראליים, הציונים והלא-ציונים, מאוחדים בהחלטתם הנחושה לשמור על קיום המדינה. "ישראל חיה וקיימת". אבל גם הפלסטינים חיים וקיימים. קובע סאווא. כל חלקי העם הפלסטיני, החל ביאסר עראפאת וכלה במנהיגי הגדה המערבית, רוצים לשים קץ לאסון בני-עמם.

★ "תוכנית אבנרי" בנוהדורה ערבית

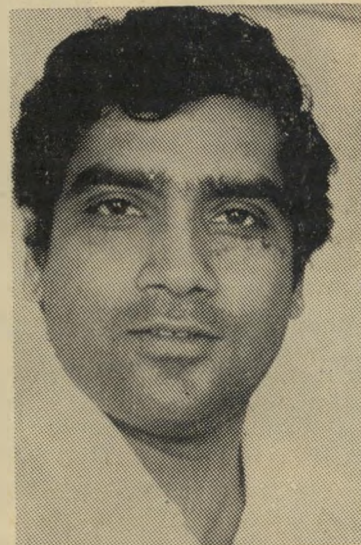
על הנחות אלה מבסס סאווא את תוכניתו, הכוללת את תשעת הסעיפים הבאים:

- (1) להחזיר למצריים את סיני, אך לא את רצועת-עזה. סיני תפורז.
- (2) להחזיר לסוריה את רמת-הגולן, שתפורז גם היא.
- (3) למקם בשטחים אלה כוח אמריקאי-סובייטי מעורב.
- (4) להקים מדינה פלסטינית עצמאית בגדה המערבית וברצועת-עזה, עם פרודור ביניהן. תינתן ערובה אמריקאית-סובייטית לשימוש החופשי של הפלסטינים בפרודור זה. תמורת הפרודור, יסופחו לישראל שטחים באזור טול-כרם-קלקיליה ולטרון.
- (5) להקים (וזהו הרעיון המרכזי) קונפדרציה של ישראל, פלסטין, ירדן ולבנון. שתיקרא "הקהילה המדינית של המיוחדת-התיכון" (קממ"ת). לא תהיה זאת פדרציה, כמו ארצות-הברית או שווייץ, אלא התאגדות חופשית בנוסח הקהילה האירופית והשוק האירופי המשותף, שבה שומרת כל מדינה על זהותה ותרונה.
- (6) להפוך את ירושלים לבירת הקונפדרציה, ולעיר "רב-דתית" (להבדיל מבניאום).
- (7) להשיג את הכרת כל חברות האו"ם בקונפדרציה.
- (8) לשלם לפלסטינים פיצויים על הנזקים האישיים והחומריים שנגרמו להם.
- (9) להשיג החלטה של מועצת-הביטחון, שתטיל על כל מנהיגי העמים הנוג' עימ'בדבר לערוך מישאלי-עם על התוכנית המוצעת.

קשה לדעת באיזו מידה הושפע סאווא מ"תוכנית אבנרי", שפורסמה בהרחבה בעולם הערבי ובלבנון. כידוע, פירסם האירגון לשחרור פלסטין ספר מיוחד על אבנרי, כדי לפסול את תוכניתו (באמתלה שזוהי "ניאירציונות"). ספרו של אבנרי עצמו נמכר בלבנון באנגלית ובצרפתית, ואף נותח בהרחבה בסידרת-מאמרים של הוגה-הדיעות הפלסטיני אנוס סאייג (שנפצע השבוע עלידי מיטען חומר-נפץ, שהוטמן במגירת שולחני).

ברור עתה מדוע מצאו הפידאיון לנכון לפרסם את הספר נגד אבנרי. רעיונות העולם הזה עוברים גבולות, כובשים לבבות. משכנעים הוגי-דיעות וזורעים זרע שינבט בעתיד. כמו כל תהליך של צמיחה הוא מצריך זמן. אך זוהי השקעה שאי-אפשר להפחית מחשיבותה.

הזוכים בפ'ים ב־150,000 ל"י כ"א מרמלה ומושב בדרום



מר אסטמקר עזרא, מנהל חשבונות בבדק
הגר ברמלה רח' עליה שניה,
עלה ארצה לפני 3 שנים מבומבי הודו
זכה בשותפות ב־150,000 ל"י, בהגרלה 26/72
מספר הכרטיס 586261.



הזוכה השני ב־150,000 ל"י בהגרלה 26/72,
חבר מושב בדרום. מספר הכרטיס 364463.

Mango
-2
אפשר לשכור

**מערכות סטריאו משוכללות,
מוסיקת רקע וריקודים,
לחתונה, למסיבה ולכל אירוע.**

בוא לכר מסריק 14

**או טלפן
221986**

הנולדת הזה 1981

קפה קר 'ליבר'. המשקה המעורר אותך כשהחום מתיש אותך.



קפה קר "ליבר"-המשקה לקייץ הישראלי.
חזק במיוחד וגמס בקלות,
מעורר ומרענן,
ממריץ ומרומם את מצב הרוח.



בקייץ, קפה קר "ליבר" - קליבר!

חוק למימון

המיפלגות הגדולות?

בין שאר ההצעות למימון המיפלגות מכספי הציבור, קיימת הצעה מחוכמת שמטרתה לאפשר רק את מימון המיפלגות הגדולות.

ג'נוסייד פרטי

נגד חתולים

משטרת תל-אביב חוקרת מי אחראי לרצח שיטתי של חתולי צפון תל-אביב באמצעות רעל, אחרי שהרופא הוטרנרי של עיריית תל-אביב העלה את הסברה כי פיזור הרעלים, המסוכנים לחיות-בית, היא מלאכתו של מרעיל פרטי. לנפח הצפונית של משטרת תל-אביב הוגשה יחד עם זאת תלונה נגד ברונז קרן, חוקת שירות בתי הסוהר, המתגורר בנחל, כתבת "ידעית אחרונות" ויוה יריב, טענה כי היא חושדת שמר קרן הרעיל את כלבה הפרטי באמצעות חור מרוב רעילים שהשליך למרפסת דירתה. למענת המתלוננת עודה סירחון מכל סכינת מגוריה מגוויית החתולים.

בעדותה במשטרה טענה העתונאית כי ראתה בעצמה את חוקת מרעיל חתולים ברחוב. חוקת, המשרת במדי שירות בתי הסוהר, הגיב: "אני אדם הגון, לא עשיתי דברים כאלה!"

לפי הצעה זו יוכל כל אזרח פרטי לתת לכל מיפלגה תרומה בגובה 50 ל"י, ולקבל את הכסף בחזרה מקופת המדינה על-ידי ניכוי ממס.

העוקץ: בצורה כזאת יפחדו אזרחים לתרום למיפלגות אופוזיציוניות ואילו כל מי שירצה בטובת הנאה כלשהי ממשרד ממשלתי כלשהו, ישלם את תרומתו כדי להראות זאת לאנשי המיפלגה השלטת ויקבל בחזרה את כספו.



דריא

ניקוי מטאטא או סימן?

ניום במפד"ל, אינו מעוניין להתחיל כי מלאכת סגן שר, אותה יצטרך להפסיק בעוד שנה ומחצה אחרי הבחירות.

פלג הקיבוץ הדתי במפד"ל שהוא תמיד מוסכם על הצדדים ואינו משתתף בבחירות הפנימיות כי מיפלגה, מתכוון להציע את שלמה לוי לתפקיד ח"כ בתיקווה שהתפקיד ישמש לו קרש קפיצה לתפקיד המזכיר הכללי של המפלגה במקום אליעזר גואלמן הנמנה על סיעתו של שר-הדתות זרח ורהפטיג.

במיקרה שההצעה תתקבל, יחזור פרידמן לקיבוצו ויעסוק בעניינים חינוכיים פנימיים.

קצין בכיר לתפקיד

יו"ר מזכירות

המיפלגה הליברלית

קצין צה"ל בכיר ששמו הוזכר רבות לאחרונה, יפרוש מהצבא ויצטרף למיפלגה הליברלית. הקצין יוצב במקום השלישי של הרשימה לכנסת השמינית, אם תופיע כי רשימה עצמאית, או במקום השביעי ברשימת גח"ל.

מלבד תפקידו כח"כ מיועד אותו קצין לכהן גם כיו"ר מזכירות המפלגה. תפקיד שהתפנה עם מינויו של ח"כ שמחה ארליך שהיה יו"ר המזכירות, לתפקיד יו"ר ההנהלה.

מציעים:

"מערכ ציוני"

כמה מאנשי התנועה למען ארץ-ישראל השלימה עומדים לנסות להקים לקראת הבחירות הבאות מערך שידגול ברעיון ארץ-ישראל השלימה. הוגה הרעיון של "המערכ הציוני" הוא הסופר משה שמיר. המאמין כי אפשר להקים מערך של גח"ל, המרכז החופשי, ע"מ ואולי אף המפלגה הדתית הלאומית, העשוי למשוך קולות מהמערך של מפלגת העבודה ומפ"ם.

להצעתו זו של שמיר אין תומכים רבים. מרבית פעילי התנועה סבורים כי שמיר הוא עיוור מבחינה פוליטית והעדאת הצי עתו לא נועדה אלא לעשות פירסומת לעצמו.

דין

משיר

לגנוב

עת'קות

שללו הבלתי חוקי האחי רון של שר-הבטחון משה דיין משוד העתיקות הם ארונות קבורה דמויי-אדם, שהתגלו באתר קבורה מצ"י עתיק ליד דיר אל-בלח שבמצרים עזה.

דיין ניצל את העובדה שאתר העתיקות נמצא בשטח נתון כי שליטתו, נגב משם די לא רשיון מספר אררי נות קבורה, לפני שי נערכו במקום חפירות הצלה על ידי ארכי אולוגים מהאוניברסיטאות של ירושלים וי תל-אביב.

תשקיף

חזית למען

בחירות דמוקרטיות

עומד לקום אירגון משותף של הכוחות הלוחמים נגד שינוי שיטת הבחירות, שי ישקף את כל מינווון היעיות הפוליטיות.

אירגון זה, שיקיף לא רק את המנהיגים הפוליטיים אלא גם אנשירות בלתי-לויים, ינהל מערכת הסברה ענפה, וישמש מישקל-נגדי לאירגון הפועל לביטול השיטה היחסית.

בינתיים אין סיכוי רב שההצעה תעבור במהירות את ועדת החוק-החוקה ומישפט של הכנסת, שאליה הועברה לדיון טרומי, לשם הכנתה לקריאה ראשונה. בראש ועדה זו עומד איש המפד"ל, יוסף גודשמיט, המתנגד בחריפות לשינוי השיטה.

הוקפאה ההצעה

לבחירה אישית

של ראשי-עיריות

באותה ועדה מוקפאת גם הצעת-החוק לשינוי שיטת הבחירות של ראשי-ערים, שהועברה אליה לפני שנתיים.

סיכויי ההצעה הזאת יורדו לאפס, מאחר שהאיש החזק של סיעת המערך, משה ברעם, הפך למתנגדה החריף. ברעם נמצא בסכסוך חמור עם טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, שהוא המעוניין העיקרי בבחירה אישית של ראשי-הערים.

המערכ רוצה

באמנון רובינשטיין

עם התקרבות הבחירות לכנסת התחילו אנשי מיפלגת-העבודה לגלגל שמות של אישים שאותם בדאי, לדעתם, למשור לרשימת המועמדים של המערך.

בחוגי המערך מוזכר, בין השאר, שמו של המישפטן הצעיר, פרופסור אמנון רובינשטיין, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, שמאמרו הליברליים עוררו תשומת-לב. לא נראה שיש סיכויים לרעיון זה.

שלמה לוי במקום

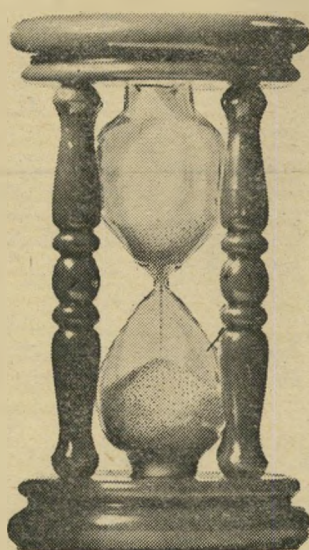
שמחה פרידמן

כח"כ בכנסת הבאה

ח"כ המפד"ל שמחה פרידמן, הנמנה על פלג הקיבוץ הדתי במיפלגתה, אינו מרוצה מההצעה למנותו לסגן שר-החנינו במקומו של ח"כ אבנר שאקי. הסיבה: הכוונה של פלג הקיבוץ הדתי במיפלגה להעמיד כמועמד לכנסת השמינית את שלמה לוי מבארות-יצחק במקום פרידמן שהוא חבר קיבוץ טירת-צבי.

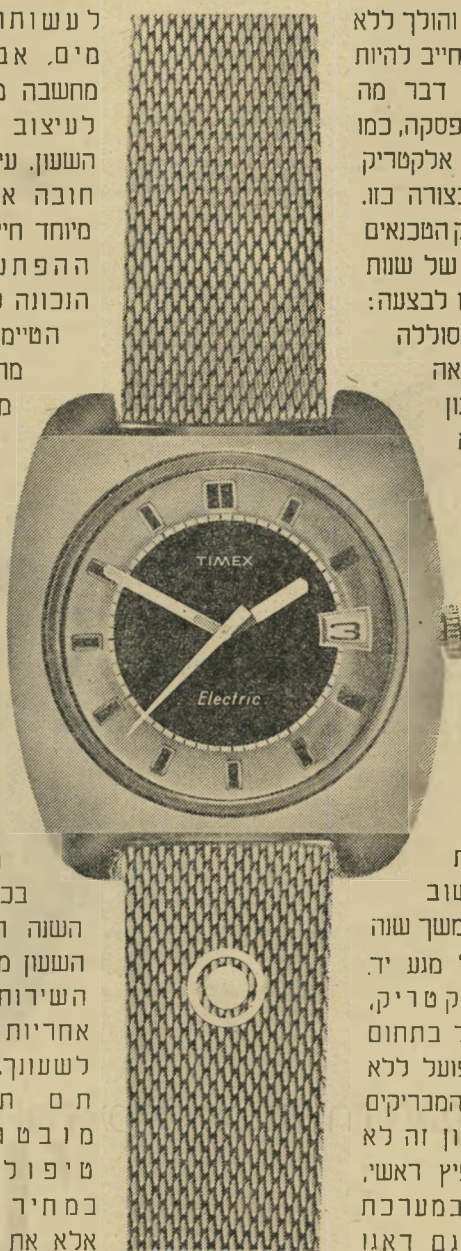
פרידמן, הנחשב לאחר האנשים הרצי

זמנים



השתנו

לעשותו עמיד בפני
מים. אבק וזעזועים.
מחשבה מיוחדת הוקדשה
לעיצוב ותכנון מראה
השעון. עיצוב מודרני הוא
חובה אשר שעון כה
מיוחד חייב לקבלו. אולם
ההפתעה האמיתית
הנכונה לך הינה במחיר
הטיימקס אלקטריק:
מחירו כשל שעון
ממוצע רגיל. מי
יכול לדרוש
יותר מזאת?
אך אין זה
הכל:
לטיימקס
יש בארץ
לשכת
שירות
חדשה
מעולה. אנשי
השירות
המוסמכים
של
טיימקס
יטפלו
בכל פניה. במשך
השנה הראשונה לקניית
השעון מבטיחים לך אנשי
השירות המוסמכים -
אחריות ללא כל תנאי
לשעונך. אולם גם עם
תסקופה זו.
מובטח לשעונך
טיפול המומחים
במחיר שלא יכסה
אלא את הוצאות התיקון.



דבר מה שפועל והולך ללא
הרף, כמו שעון. חייב להיות
מופעל על ידי דבר מה
שמפעילו ללא הפסקה, כמו
חשמל. טיימקס אלקטריק
פועל ומופעל בצורה כזו.
מחשבה, אשר רק המכנאים
המעולים ביותר על שנות
הי 70 יכולים היו לבצעה:
תאחשמלי זעיר, סוללה
מיוחדת - המצאה
מבריקה של תכנון
מודרני - היא
המפעילה שעון
טיימקס
אלקטריק
משוכלל
במשך שנה
שלמה ויותר.
בסוף השנה,
אז יורד
עליך רק
להחליף את
הסוללה
החשמלית
המופלאה, ושוב
יפעל השעון למשך שנה
ויותר ללא כל מגע יד.
טיימקס אלקטריק,
פאר השיכלול בתחום
הזמן המודרני, פועל ללא
מתיחה. המוחות המבריקים
אשר יצרו שעון זה לא
ראו צורך בקפיץ ראשי,
ואפילו לא במערכת
מתיחה, הם גם דאגו

עם

טיימקס אלקטריק

יותר אנשים קונים טיימקס מכל שעון אחר בעולם

תמרורים

הוענק . עלידי גספח התרבות של שגרירות איטליה בישראל, פרופסור מרקו מיילה, בטקס שנערך בבית הלן קלר בתל-אביב, עיטור הכבוד הגבוה ביותר של האירגון העולמי של החרשים שמושב בו רומא, לוותיק היישוב **אברהם הרצפלד** המכהן כיו"ר הוועד הציבורי למען החרשים-אילמים בישראל.

מצפים לתינוק . הזמרת-שחר קנית אתי גרוטס, המגלמת עתה את



אתי גרוטס
תפקיד ראשי

התפקיד הנשי הראשי בסרט טלומוניקו ובעלה דן שמר שהוא מנהל במה של הצגות תיאטרון.

נולדו . בבית-החולים תל-השומר, לרקדנית ומורת הריקוד **ליאורה חכמי** ולבעלה בן משפחת הפרדסנים הרחובותית דני צירלין, תאומים.

נישאו . הפסנתרן הבלגי הנודע **סמפן אשכנזי** (76) ומוזיקרתו **אן-מרי בוכי** וואלד (36).

נישאו . על גבי סיפון ספינת השע-שועים שלהם, שחקן הקולנוע **רוברט ונדר** (42) והשחקנית נאטלי ווד (33). השניים נישאו כבר ב-1958, התגרשו כעבור ארבע שנים ועתה נישאו שוב.



ברכה

התמנה . ל-מנהל חברת אויגור, חברה לקירור ומיזוג-האוויר ברכב, הי-פירסומאי ואיש יחסי הציבור **שמעון בריכה**, אחרי 10 שנות פעילות עצמאית בפירסום, במיוחד של חברות הביטוח.

נבחרה . כמלכת המקרוני של השנה, שחקנית הקולנוע **סופיה לוי** רן, עלידי איגוד יצרני המקרוני של אמריקה. סופיה זכתה גם באספקה חייגם של מקרוני למשך שנה שלמה, ותמונתה כשהיא אוכלת מקרוני תוצב במוזיאון הי-מקרוני בפונטבאסיו, איטליה.

נפטר . בגיל 34 **מיכאל** ("מיקי") **בראנר**, בנו של גיבור פרשת אייכמן-קסטנר יואל בראנר, שהקים בבחירות הי-אחרונות רשימה למען דימונה שקיבלה את האות ז' ושסימתה היתה "תן זין למען דימונה", הצטרף לתנועת העולם הזה - כוח חדש וכיהן בה זמן קצר כיו"ר המרכז, השאיר אחריה את אשתו הגרמניה.

נפטר . בתל-אביב, מהתקף-לב, בגיל 66, האקטואר הראשי של הוועד הפועל של ההסתדרות **משה בננסון** שתיכנן וערך עד צאתו לפני כשנה לגימלאות את החיי-שובים האקטואריים לכל קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

נפטר . בדיסלדורף, גרמניה המערבית, בגיל 85, **פרידריך פליק**, התע-שיין שהמך בהיטלר, ושאחרי שחרורו מ-הכלא בשנת 1950 הפך לאיש העשיר ביר-תר בגרמניה, בזכות שליטתו באימפריה תעשייתית ענפה, ובכללה מפעלי המכוניות של דיימלר-בנץ.

פרסום דיר יעקבסון



העדינה והארוכה...



תערוכת אמריקאית. תוצרת דובק Super King Size Filter...

TIME 100



המתכונת הקודמת — ה"לאווים" הגלויים של הארטום וה"לאווים" הסמויים של ירושלים.

עתה חזרה שעת-הכוסר. הבה נת-
בונן בה בעיניים פקוחות.
העם המצרי — עם עתיק, הווכר בג-
אוה 6000 שנים של היסטוריה ידועה —
מגרש מעל אדמתו את הרוסים, כפי
שגרש קודם לכן את התורכים, הבר-
טים והאמריקאים.
**הוא יודע שנותר דלא בניברית
עלי אדמות.**

הוא יודע היטב שאין לו היכולת הצב-
אית לנצח את ישראל, או אף לפגוע בה
בצורה מכאיבה.
הוא יודע שברגע זה אין שום לחץ
חיצוני על ישראל לוותר ויתור כלשהו.
אם תצוץ ישראל עכשיו הצעה
דרמאטית, ישירה ונדיבה — היא
תאיר כמו ברק בחשיכה הגוברת
של הלילה.
אין זו השעה לעוד טכסים קטן של עוד
פקיד קטן בעוד משרד-החוץ קטן.
זוהי השעה למעשה הגדול של
המדינאי, המעצב את דמות ההיס-
טוריה.

לא רק מבחינה פסיכולוגית, אלא גם
מבחינה מדינית וצבאית, יוצר סילוק
הרוסים מצב חדש, המאפשר פתיחת דף
חדש.

עוד אתמול היו אצלנו שפסלו את
רעיון ההסדר התלקי בתעלה, מחשש פן
יתמקמו כוחות סובייטיים בגדה המזר-
ית.

**עוד אתמול עורר הרעיון של פי-
נוי סני פלצות, בגלל חלום
הבהרות של כוח סובייטי באזור
ענינה וטורים סובייטיים באז-
עריש.**

עוד אתמול שללו רבים שלום סביר
עם מצריים, מפני שהפכה קרש-קפיצה
להשתלטות ברית-המועצות על חלק זה
של העולם.

היום יש לבחון את כל ההצעות האלה
בעיניים חדשות. מאורעות השבוע שינו
כליל את הנתונים היסודיים.
הצעה נדיבה ונכונה לשלום יש-
ראלי-מצרי, או ישראל-מצרי-פלס-
טיני, יכולה לנצל את המצב הזמני
שנוצר — ולהפכו למצב של ק ב ע.

הכל תלוי בטיב העיתוי.
הרגע הגדול הוא: עכשיו.
עכשיו יש משמעות לסיסמה: שלום
בין הלוחמים. שלום בין עמי המרחב
הזה. שלום בלי אימפריות זרות. שלום
של שיתור מן השיעבוד לכל הזרים.
עכשיו ניתן לנצל את החלל
הריק שנוצר, לפני שהוא יתמלא
מחדש — ערידי האמריקאים, או
הסינים, או הרוסים עצמם.

ששעת-הכוסר. ויש ברירה
עלנו להחליט מה אנחנו, ומה
אנחנו רוצים להיות.
עם כובשים, שיחיה על הרבו
דורות — או עם הבונה לו בית
לאומי — שתהיה של שלום.
יתכן שההחלטה תהיה בלתי-ימדת.
יתכן שתבטא במעשי קומץ אנשים,
שאיום יודעים בדיק מה הם עושים.
אך בעיני ההיסטוריה, אנחנו המח-
ליטים.
עכשיו.

נכונות!



אליסאדאת ועבד-אל-נאצר: הכל תלוי בטיב העיתוי

מכיוון שאדמות אלה נשדדו — פשוטו
כמשמעו — במימה ובכות, מכפרים
ידידותיים, בלי קשר לשום מלחמה, יש
כאן עימות פשוט בין גזול וגנול.
אזונו עימות יש ליד הכארות
הסתומות של פיתחת-ירפח, והי-
שרות המרוספים של עקרבא.
קברניטי המדינה מדברים בטלוויזיה
על "הזות" אוכלוסיות, בלשון טכנית
יבשה. קציני "החריגים" מועלים על גס
כגיבורים לאומיים. אישם מעבדים פקי-
דים אפורים מפות-התיישבות של צפון-
סיני, הרצועה, יהודה והשומרון.
הכיוון ברור. שעת-הכוסר ישנה.

אולם אותה שעת-הכוסר עצמה מספ-
קת גם את ההזדמנות ההפוכה.
ב־11 ביוני 1967 פנית אל לוי אשכול
במכתב גלוי, והצעתו לו לנצל את הרגע
ההיסטורי של הניצחון המהמם למען
הצעת-שלום דרמאטית.

הצעתו היתה מבוססת על הי-
כרה שלשעה קרה נשברו כל הי-
מוסכמות בעולם הערבי, וכי אי-
האפשרויות הפכו לאפשרויות.
המסורת הערבית מעריצה את המיחותה
הנדיבה של המנצח. עוד בשחר התרבות
השמית כתר המשורר כתרם לברית
הנוצרת בשדה-הקרב בין המנצח והמי-
נוצח (כמו בעליות גילגמש).

הצעה דרמאטית לעם הפלסטיני
הקקים את מדינתו לאתר, יחד עם
הצעה נדיבה למדינות השכנות
להקים הסדר מרחבי חדש — יכ-
לה אז לחולל בכיוון שינוי מהפכני.
ההיסטוריה מראה לנו דוגמות רבות
של תבונה כזאת מצד גיבורים שכבשו
את יצרם ברגע הניצחון.
הזדמנות זו הוחמצה. כמה מאני-
שיהתכונה בצמרת המדינה הזר, ו-
לאחר מכן, לפחות בשיחות פר-
טיות, שהיה זה מישיגה.
אחרי כמה ימים התייצב המצב על פי

תוך החזקת קורת-העלה בכוחות אפסיים,
אנחנו יכולים עתה להשתלט סופית על
כל מרחבי ארץ-ישראל המערבית. סיני
והרמה הסורית. אנחנו יכולים לכבוש את
דרום-לבנון לצמיתות. אנחנו יכולים לנצל
תגובות אפשריות של מדינות-ערב, כדי
לתפוס את הגדה המערבית של התעלה,
את מיוצח הירדן, ושטחים נוספים בסר-
יה. אנחנו יכולים "להזיז" את שרידי
העם הפלסטיני, כדי לסלק את הסתירה
בין רעיון "ארץ-ישראל השלמה" והרעיון
של "מדינה יהודית".
אנחנו המדינה הצבאית הדומי-
ננטית במרחב הזה, והתנאים הי-
בנלאומיים יוצרים (זמן קצר או
ארוך) אפשרות זו.

כל הדרוש הוא החלטה פנימית. אנחנו
צריכים להחליט שהגנו עם של שודדים,
ושזו היתה מלכתחילה התוכן האמיתי
של הציונות.

נשמעים כיום במחננו קולות רמים,
הדורשים זאת בפירוש, ובפה מלא.
עסקים ועיתונאים אומרים לנו: הבה
גשים קץ לצביעות, שליוותה אותנו במשך
שלושה דורות. הבה נודה שבאנו הנה
כדי לקחת ארץ זו מידי יושביה, ולצרף
אליה את המרחב הסובב אותה ככל
שדרוש לנו.
אין עוד צורך דרמות, והצביעות
מפריעה לנו לנצל את שעת-הכוסר
של הקיימות.

אין צורך להסתמך על הקושאן של
הקדוש-ברוך-הוא, על "נחלת אבות"
ושטרות מסוג זה.
נדרבנא בגלוי על מרחב-המח-
יה, הגדל והולך ככל שגדל כוחנו
היחסי.

פרשת בירעם ואיקרית צצה בדיק
ברגע הנכון כדי להבליט את המיפנה
הרעיוני. "מושבי העובדים" שבגבול הצפון
ני הכירו שיתנגדו בכוח-הזרוע לכל
נסיון להחזיר לכפריהם את הערבים ש-
נשולו, אשר על אדמותיהם הם ירשבים.

אנואר אליסאדאת פועל מתוך
ייאוש.
הוא נשחק בין אבני-היריחים
של לא-מלחמה ולא-שלום.

אין הוא יכול להילחם. רק התער-
בות מאסיבית של הצבא הסובייטי, או
אספקת כל-השמה סובייטיים, יכלו
לבטל או לגטרל את עליונות צה"ל.
מוסקבה לא יכלה להיענות לדרישות
אלה, בשעה שהיא פועלת למען השלמה
אמריקאית-סובייטית.

אין אליסאדאת יכול להשיג שלום.
ממשלת-ישראל, המשופעת בנשק ובכסף
אמריקאי, מעלה את תנאי-המינוס שלה
בלי הרף. הם כוללים עתה סיפוח שט-
חים מצריים וערביים נרחבים. "שלום"
כזה מהווה, בעיני כל ערבי, כניעה
משפילה.

מתוך ייאוש ותיסכול גירש אליסאדאת
את היועצים הסובייטיים.
זה יפסק לשעה קרה את הגאווה
הלאומית הנפגעת של העם המצ-
רי. אבל אין בכך פיתרון.

מצריים שלאחר-הגירוש תהיה חלשה
עוד יותר מאשר מצריים שלפני-הגירוש.
היא נותרה ללא כוח צבאי יעיל, ללא
בניברית שאפשר לסמוך עליה, ללא ידי-
חמש שנים וחודש אחרי התכו-
סה, היא חזרה למקום שעמדה אז:
הסרת-אונים, מתוסכלת, מיואשת,
ובדתי-נכונות.

מצב זה יוצר שעת-כוסר גדולה
לישראל.

השבוע, כמו ב־11 ביוני 1967,
עומדים אנחנו בפרשת-ידים הי-
מאפשרת ברירה היסטורית.
איך לנצל את המצב שנוצר?

התשובה המתבקשת כימעט מ-
אלה היא: קדימה, לחטוף!
להגלינו משתרעים שטחים עצ-
מים. שטחים שאפשר לספחם ישר-
ראלי. שטחים שאפשר לגרש את
תושביהם. שטחים אפשר להחנח-
בהם.

שטחים אלה אינם סוף פסוק. מעבר
לקווי הפסקת-האש יש שטחים נוספים,
וגם הם טובים ומזמינים.
העולם הערבי מפולג. תנועת הפידאיון
נכשלה כליל. שום מעשה שתעשה ממש-
לת ישראל לא יאחד את הערבים
בעתיד הקרוב.

פעם פחדה ממשלת ישראל מפני אר-
צות-הברית. אולם זו נתגלתה כנמר של
ניירות. בכל הנוגע לנו, לפחות לפי שעה,
נותר הפחד מפני התערבות סובייטית.
במשך חמש שנים, היה זה המחסום
העיקרי מפני הרפתקות ישראליות. הכוח
הסובייטי שם קץ להפצצת מצריים לעז-
מק. הוא הופיע כגורם מרכזי בכל החי-
שובים של משה דיין ושות'.

עכשיו נעדם המחסום הזה. הי-
מחסום האחרון. הדרך פתוחה.
אנו נמצאים עתה במצב המאוס של
גרמניה ויפאן באמצע שנות ה־30, כאשר
שום דבר לא עצר בעד ברלין להשתלט
על כל מרכז אירופה, ובעד טוקיו להשי-
תלט על המרחבים העצומים של סין.
גם גרמניה וגם יפאן נכנעו לפי-
תוי זה. יתכן שאין עמים רבים כי-
עודם המפוגלים לעמוד בפניו.

אין זאת רק הכרעה פוליטית. היא
חורגת בהרבה מתחומי הטאקטיקה
המדינית-הצבאית השוטפת.
זוהי הכרעה לגבי דמות מדינתנו
ותבריתנו, לגבי כל מיפגע תחיתנו
כמאה השנים שעברו וכמאה הי-
שנים שיבואו.

מכתבים

למען

החופש

"העולם הזה" 1817, "הם לא יעברו," על האלימות הפוליטית של האירגונים הימניים והתוצאה של אלימות זו. לדעתי יש לתת את הדעת — ולחשוף לעיני כל את ההנהגה אשר עומדת בראש הארגונים הימניים בארץ. יש לציין את האינטרסים האישיים שלהם. וזאת למען החופש. צ.ר.ג, תל-אביב

התנהגות

נבחרי העם

אני חשה חובה להתריע על חוסר הסובלנות וההשמצות ההרדיות בתוכנית מוקד מיום ב' 17.7.72. ההתנגחויות וחוסר הסעם

לא לנסוע?

כן לנסוע!

מצורף רישום פרי עטי שגרשם בעיצומו של הוויכוח על הצעת ח"כ גדעון האוזנר בנושא נישואין אזרחיים לפסולי חיתון. **לואים גומס**, ראשון-לציון

● אחרי שמיעת החדשות, התברר בוודאי לקורא לואיס גומס, כי יש צורך לנסוע לקפריסין.

ערכים

אנושיים

בימים אלה מוקרן ברחבי הארץ הסרט עזית מן הצנחנים על-פי ספרו של אלון מוסה גור. כאשר ראה מחבר הספר את הסרט בהקרנה מוקדמת, הביע הסתייגות ממנו, מכיוון שהערבים בו מוצגים כיצור רים תת-אנושיים, דבר הנוגד את השקפתו. לאור העובדה הזאת אני סבור שאם לא יגיש המחבר צור-על-תנאי להפסקת ההקרנה, עליכם לעשות כן. הסרט, כמו הספר, מיועד לילדים (גם

בידעו שהאחרון לא יוכל להשיב מחמת קוצר הומן. אם זו התנהגותם של ח"כים — נבחרי העם — הרי אני בזה לעצמי ולהם. סג"מ שירי, צה"ל

הטוב של ח"כ גד יעקובי וח"כ חיים לג' דאו חרגו מכל מיסגרת סבירה ומכל הגי' נות פוליטית. הגיעה לשיא הניבנות של גד יעקובי, ש' ציטט לקראת הסיום הערה של אורי אבנרי,

"וגע, חדשות! אולי לא נסע לקפריסין."

מכירת

מזלזל!

המבצע המסורתי הגדול של תיא
הפעם 4 מוצרי איכות בבת אחת
אך ורק בתקופה שבין

20.7.72 - 20.8.72

בת-אורן

ומי פה תיאדנט

1.69 ל"י	2.45	בת-אורן בשפופרת רגילה
2.79 ל"י	3.30	בת-אורן בשפופרת-משפחתית
2.79 ל"י	3.30	בת-אורן בבקבוק פלסטי גדול
2.05 ל"י	2.45	מי פה תיאדנט

צילום - 11/11/72

תיאדנט
TAYADENT
TAYA SUPER PASTE

בת-אורן

עם תרכיזי אורניס עתיר

Taya

TREVIRA
2000

בד בבד עם האפנה

סריגי טרוירה -
קלים ואווריריים
נעימים במגע
שומרים על צורתם
קלים בכביסה
מתיבשים מהר
אין צורך בגיהוץ

דגם דיווה

החוטים מיוצרים ע"י ג'רוסלם ג'רסי בע"מ

לא

נשכח

"העולם הזה" 1819, "הם הרעילו את שדותינו!" על ריסוס שדות עקובה ברעל.

אומרים שתמונה שווה 100 מילים כתר בות. התמונה של שייך סעדה חסן דייב בן ה-70, השייך של עקובה, שווה הרבה יותר



עיניו של שייך חסן דייב
איזה כאב!

ממאה מילים. עיניו לבד אומרות יותר מאשר מאמר שלם.

איזה כאב! איזה סבל! רק לאדם שנגזל ממנו הדבר הקרוב ביותר לליבו, יכול להיות מבט כזה. אלו עיניים האומרות: "לעולם לא אשכח!"

יוסף שיינפלד, פתח תקווה

הדנים

והנידונים

ברעם — איקריה — פיתחת-רפיח — עק-רבה. כבר היו דברים מעולם. יש עם הדנים (אנחנו) והנידונים (כל השאר).

חנן כן-שדום, חיפה

אמונה

כצדק

אני מודה: הייתי עיוור. האמנתי לכל אותם סיפורים על כך שהערבים הרעים קמו להשמיד את היהודים הטובים; האמנתי כי בכוח הצדק התגברנו עליהם; האמנתי כי בעיית היהודים נוצרה בגלל פליטים נוצרים בגלל שהם ברחו, בקיר צור: האמנתי כי בין שני הצדדים במורה התיכון, אנחנו צודקים. עכשיו אני כבר לא מאמין! אחרי כל "החריגים" (איזה מן מילה!) שהתקבלו כדבר מובן מאליה, אני מעביר חלק גדול מהצדק לצד השני. ומה ששבר לגמרי את אמונתי הקודמת, היו אותם קילוגרמים של רעל שפוזרו על השדות בעקובה.



זכאי

דני זכאי, רמת-גן

החיה שבאדם

או האדם שבחיה

נתן דונביץ, ברשימתו החיה שבאדם (מוסף הארץ 7.7.72), מתאונן על מגיפת הבריאות האלימה בארץ וטוען שבלעדיו כוח משטרתי חזק נהפכת העיר לג'וחית. שבו החיה שבאדם משתוללת ללא מעצור. מר דונביץ מעליב את החיות: לא "החיה שבאדם" כי אם האדם שבו חיה! כדי להציל את כבודנו הרם — חונכנו לחשוב שהאדם מוסרי מן החיה. אך עובר דות החיים מלמדות שההיפך הוא הנכון. החיה איננה בריונית. היא אינה טורפת כדי לספק את יצרי ההרס והכבוד שלה. אנו הננו חיות עם תכונה שלילית: יש בתוכנו אדם. התוצאה: רציחות קטנות בין שכנים ורציחות גדולות בין עמים. כך היה לאורך כל ההיסטוריה, וכך כנראה יהיה עד שהחיה המכונה "אדם" תיכחד מן היקום. ישראל סחי, חולון

(המשך בעמוד 12)

סיקורת

הזיכרון קצר כאשר האינטרס דוחק. המפלגה הדמוקרטית, שאיגרה מאראתון טלוויזיוני שלט לעידוד תרומות לקרן הבחירות שלה, פתחה את המאראתון בשיר בשם "זהו ארצי", שיר ידוע מאוד שכתב וודי גאטרי, אביו של ארלו מ.ה. מסעדה של אלס" ואת הדמויות החביבות ביותר על הנוער האמריקאי היום. מה שהדמוקרטים שכחו היא הטובדה שגאטרי, אשר נפטר לפני כמה שנים בלבד, ודאי לא יכול היה להתקבל למפלגה אילו רצה בכך, מאחר ונחשב לסוציאליסט מסוכן, שלא לדבר על כך כי הוא ודאי גם לא היה רוצה להצטרף לשום מפלגה משום שכתב באחד משיריו: "שתי המפלגות הגדולות שוות אותו הדבר". את השיר הזה, לא השמיעו הדמוקרטים במסע הבחירות.

בידור

בעקבות הזמן האבוד

"קונגרס הצחוק הצינוני הראשון" — התיאטרון העממי. במאי: שמואל בונים — דברי קשר: שי אופיר וחיים חפר — הנחלה מוי סיקלית: יצחק גרציאני.

נוסטלגיה היא נושא שהולך טוב בארץ. מאז היה זה זמנים הוכח הדבר פעמים אין ספור, ומשום כך חוזר הרעיון הסיסי של שיחזור ימי המדינה-שברדר, בשלבים שונים, בהופעות של מערכונים זמרי, מדי שנה בשנה. הפעם קוראים לה קונגרס הצחוק הצינוני הראשון. אבל בעצם אין שום הבדל בסיסי בינו לבין כל קודמיו במערכת הנוסטלגיה. ולמען האמת, שם המופע עשוי אפילו להטעות. משום שכוונתו הראשית אינה להצחיק, כפי שאפשר היה להבין מן הכותרת, אלא להעלות זכרונות, הפורטים על נימי לבי בות שהכירו מקרוב את תל-אביב, בימים שהסתיימה בשדרות קוקיימית, והקרקע בכיכר דיזנגוף נמכרה עדיין בסכומים בני סיפרה אחת.

מי שהולך לקונגרס כדי להיזכר בימי



ברקן ויגיי ב"קונגרס הצחוק" שודדים עם קונפייטר

נעורים, כשגנבים התחשבו עדיין במצבו המשפחתי של הקרבן המיועד ושדור בעזרת קונפייטר ולא מכונת ירייה, כל אלה יזכו לרגעים נעימים, לקולה של שושנה דמארי, ולכמה הופעות קצרות של עמודי התווך במטאטא כמו סימן, יהלומי גולנדר. גדי יגיל ויהודה ברקן, שני הבדרנים האפנתיים ביותר היום, ודאי יעוררו צחוקים רבים, וקולה של מירי אלוני אינו נופל במאומה מקולו-ותיהם של כל הזמרים הישראליים שקמו

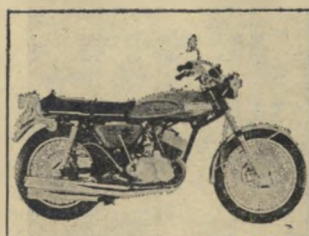
עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן-אמוץ ונתיבה בן-יהודה

מדור זה הוא תוספת למדון המפורסם של דן בן-אמוץ ונתיבה בן-יהודה. הקוראים מוזמנים לשהות למערכת מלים וביטויים משדהם. הפעם מורכב המדור כוזה מהצעות קוראים.



בז



מוטצייק



זימברה אותו

Throne of Saturn — Allen Drury, Avon, 1972.

התיאוריה הבסיסית של ג'וזף מקקארתי ושל יורשו העשוי, ג'ורג' ואלאס, אי-מרת שכל מי שמטיל ספק בעובדה שאר-צות-הברית היא ארץ זבת חלב ודבש, הוא בוודאי קומוניסט. כל מי שהוא קומוניסט חייב, בהכרח, להיות בן בריתו של השטן והדרך היחידה לספל ביצורים שפלים שכאלה, היא להשמידם מעל פני האדמה אחת ולתמיד.

הצרה היא שישנם תמיד ליברלים רכי-רוכיים, שאינם עדיין אדומים, אבל הם בוודאי ורודים. שלא לדבר על כך שהם גם הומוסקסואליים, שחצניים, אידיאטיים ומופרכים, ואלה דווקא השולטים בא-מ-צעי התקשורת, המבלבלים את דעת הקהל, והמפריעים לספל בסכנה האדומה כפי שצריך. אפילו נשיא ארצות-הברית אינו שווה יותר מקליפת השום, אם הוא מהרהר, בלא הפסק במה שהרוסים יכיר-לים לחשוב ולעשות, במקום להלום בהם מהלומה אחת הגונה-די.

אם כל זה נראה אווילי, לקורא, אז יש להניח שספרו האחרון של אלן (הסיי-נט 'ימץ' ויאשר) דרורי יוציא אותו מן הכלים. המעשייה הדמיונית המתרחשת בעתיד הקרוב, כאשר האמריקאים מחר לימים לשלוח, לראשונה, חללית למא-דים, מבוססת כולה על תיאוריות מסוג זה. הספר מביא תיאור תעודי כביכול

כינוי גנאי, הרומז לכינוי "בן-זונה" ונשמע מעודן יותר. (אברהם באואר, בני-ברק). "בן-זונה! נותנים לו ביש, לוקח את כל המצופה".

מצב איום ונורא, "דפק" מושלם. (אברהם באואר, בני-ברק). "ואז היא אומרת לי: אני לוקחת כדורים! מה פתאום?! זה מה שאני קורא מצב פקופלי!"

פופ ש', כסא נמוך ללא משענת, עשוי עור, ממולא בעשב, עיתונים וכו'. (אברהם באואר, בני-ברק).

זיון אופטי ביטוי שמשמעותו: נעיצת מבט בבן-המין השני, תוך דימוי של מגע מיני.

(אברהם באואר, בני-ברק). "זה, ההובי שלו זה זיונים אופטיים. תופש כסא בדיונוף ומפסוט עד הגג."

תרפוש כינוי גנאי, המזלזל באדם, בקטנותו, באפסותו, בחוסר ערכו.

(אברהם אימס, רמת-גן). "נחיה מצב, שכל חרפוש בממשלה דורש הע-לאה בדרגה. ישב חמש שנים — אז מגיע לו!"

אוכלת כינוי לבחורה המקיימת יחסים מיניים בנקל.

"החדשה הזאת אוכלת, משהו לא-נורמלי. רק הגיעה וכבר חצי החברה עשו עליה טור."

(ג. אילן, גבעתיים).

המצעד כינוי למצעד הפזמונים ברדיו. "אני משתגע: שיר חרא וכבר הגיע למקום שני במצעד." (ג. אילן, גבעתיים). א, "תסלח לי, בארבע אני לא יכול. אני אף פעם לא מפסיד את המצעד."

לא היו ביצה ביטוי שמשמעותו: לא התאמן, לא השתדל, לא נקף אצבע. "אנחנו עבדנו כמו חמורים והשמנוק הזה עמד בצד ולא היו ביצה." (ג. אילן, גבעתיים).

הרים אותו על טיל "ימבר" אותו, שילם לו את המגיע לו, נקם בו. "עשה ברדק, עשה ברדק, אבל בסוף הרימו אותו על טיל." א, "אם תאחרו למיסדר — אני ארים אותכם על טיל, עד שלא תדעו איפה הי-צפון." (ג. אילן, גבעתיים).

יללה-תראות! נאמר, ככרחה, בסיום שי-חה טלפונית. (קיצור של יללה, להתראות!). "יש פה המון חברה שרוצים את הקו. יללה-תראות! התחלקי מהקו."

מאותה תקופה ועד היום (חבל רק שאין מוצאים לקול מחונן שכזה שימוש יעיל יותר).

אבל מי שאינו חדור בגעגועים עד כדי שעיניו יפיקו מעיינות דמע, יתקשה להתעלם מכמה עובדות יסוד. למשל, שיוסי בנאי קורא את הטקסט שלו מן הכתוב באינטונציה הססנית, כאילו לא ראה אותו לפני כן. או למשל, שהתז-מרת והזמרים אינם מסכימים תמיד בייניהם לגבי הקצבים שבחרו. או למשל, שחלק גדול מן המופע נראה עדיין בשלבי חזרה.

אלא שבעוד כמה הצגות, ועם מאלת-רים מקצועיים כמו אורי זוהר או בומבה צור, אין ספק שהתכנית תהיה בסופו של דבר מבוקשת, כדוגמת קודמותיה. גם אם הקהל לא יצטרף לשירה שעל הבני-מה, כפי שקרה בעבר.

ספרים

פרס ואלאס

לספרות פאשיסטית

"מושב על הסאטורן", מאת אלן דרורי, בהוצאת "אבון", 1972, 734 עמודים — 8.15 ל"י.

סיקורת

על שאיפתה של הרשות לחקר והחלל של ארצות-הברית, הדורשת, לפי מיטב התברמניות של ימי המערב-הפרוע, כי האמריקאים יהיו חלוצים בכל מקום, ולי-עזאול המחיר. השאיפה מתנגשת בדעור תיהם של מחרחרי המלחמה האפיקורסים המתעקשים לדבר על בעיות סוציאליות ובעיות כלכליות, החשובות יותר מעש-רות בליוני הדולר הדרושים לאותו מסע. מובן שאין לפקפק לצד מי נתונה אהדתו של דרורי.

יש כאן הרבה אינטריגות בעד ונגד המסע, המון בעיות אישיות של טייסים הרוצים לצאת לדרך ואין מניחים להם. וחלוקה מסופשת של דמויות: אלה שהם נעורים אמריקאים אמיתיים" ואז כל מה שהם מרגישים בתוך הקרביים הופך מיד לאמת אבסולוטית, ואלה שהם "אוייבי האומה" ומשפיעים גם על הגורם הכושי חסר-האופי להירתם לעגלת התבוסתנים.

אם מישוהו יכול להתעלם מכל המרי-חות הללו, המסתתרות מאחורי כל מה שקורה בספר, ולהתייחס אליו כאל סתם סיפור-מעשה, אשריו וטוב לו. האחרים, יעניקו לספר פרס מקקארתי או פרס ואלאס לספרות פאשיסטית.

תקליטים

הסכיזופרניה

הפאראנוידית

"מאסוול היליביליס" — לחקת ה"קניקס", אר.סי.אי. 8243.

הקניקס הם כבר להקה מפורסמת די הצורך כדי שלא תודקק עוד לשימוש במכות הלם חדשות מדי תקליט בתקליט על-מנת לרכוש לה קלייאנטים. ואכן, תק-ליט אחרון זה נשמע כערב בילוי בניהוחת של חבורת האחים דייויס, עם פזמונים ש-מנגינותיהם אמנם אינן מקוריות במיוחד, אבל יש בהם משהו מן הקסם של הפש-טות והמיידיות.

הלהקה, שכבר זמן די ניכר רכשה לעצ-מה שם של עוקצנית ומפולפלת, נוטלת



להקת ה"קניקס"

ליגלוג על החיים במאה ה-20

מנגינות אלה (ביניהן יש אפילו, שומו שמיים, משהו הדומה לטאנגו) ומשתמשת בהן, בצד הראשון של התקליט, כדי להביע מחאה מלגלת על החיים הסכיזופרניים של המאה העשרים, על חופשות בשפת הים כשצריך לנשום דרך הפה, כדי לא להריח את הסירחון של הביוב, ועל החיים המסור-בכים, שבהם צריך לעמוד קשה כדי לחיות ואז בא הרופא ואומר לו לנוח, וכשאתה נח, אין לך ממה לחיות. הצד השני, הוא קצת פחות הומוריסטי, אם כי הנימה הקלי-לה אינה הולכת לאיבוד, אפילו כשהם מזמ-רים: "כל החיים הם עמל והעמל, שיע-מוט / אם החיים הם כדי לחיות, בשביל מה כדאי לחיות?"

בסך-הכל, זה לא מאורע מוסיקלי גדול, וזה אפילו אינו מתאים למסיבת ריקודים, אולם להאזנה בניהוחת, עם עיון בתמלי-לים המצורפים (על גבי המעטפה המיו-באת), זה בהחלט מומלץ.

השר קול לפני גולדה. כשנתפס מתלחש

בישיבת הממשלה ש- נערכה לפני שבוע הבחינה ראש-הממשלה, גולדה מאיר, כי שר-הסעד, משה חזני, ושר-התעבורה, משה קול, מסתודדים ביניהם ליד שולחן הממשלה וממתיקים סוד בדיוק בשעה שהיא דיברה. גולדה הפסיקה את דבריה, הציתה לי עצמה סיגריה ותקעה מבט תור כחה בשניים שהמשיכו לשוחח מבלי להבחין כי דבריה הופי סקו בגללם. לפתע תפסה עינו של משה קול את מבטה הי זועף של גולדה. כתלמיד ש- סרח ונתפס, מיהר קול להת- נצל: „זה לא אני דיברתי... זה חזני!“

מדוע היה ח"כ חרות חיים לנראו כל כך חוקפני במישר מוקד, בו הופיע לצד גור יעקובי ואורי אבנרי בדיון על שינוי שיטת הבחרי רות? לנדאו בא לאולפן כי שעה לפני הזמן, הוזמן למיז- נון והתכבד בקפה. סמוך ל- התחלת השידור החי נסתבר לו לפתע כי כל אותו זמן נמצא המנחה, אלי ניסן, בחברת גד יעקובי במקום אחר בבניין. לנדאו התמרמר על כי לא דיב- רו עימו מראש על תוכן הי וויכוח, היה משוכנע כי ניסן תיכנן את כל הויכוח עם יעקובי, כדי להפיל אותו ואת אבנרי בפח. בדיוק כשהגיע למסקנה זו התחיל השידור - והתוצאות נראו על המסך.

חברי סיעת המפד"ל בי כנסת הופיעו השבוע בלתי- מגולחים. תחילת ניכר הדבר על פניו של שר-הפנים יוסף בורג, ואחרי-כך כל פניהם של יריביו הצעירים, זבולון הא- מר ויהודה בן-מאיר. זה האחרון נשאל: „האם זה בגי- לל האבל על איומי-הפרישה של ח"כ אבנר שאקי?“ התשובה האמיתית היתה גע- צה, כמובן, במסורת המצווה על יהודים דתיים שלא לגלח את פניהם בתשעת הימים הי ראשונים של חודש אב, לאות אבל על חורבן הבית.

אישיות אחרת מראשי המפד"ל הסבירה את הסצינות הנרגשות שאירעו בסיעה בעת הדיון על מעשה שאקי, כש-

יוסף בורג פרץ בכבי בעת נאומו הנרגש של זרח ור- הפטיג. אמר האיש: „היתה זאת התפרקות כל הזעם שהי- טבר בצמרת המפלגה, מזה כמה שנים פועלים נגדנו ברוח של ימיהם-הביניים ובשיטות של מאדיסון אווניו!“

הפלמ"חאי הוותיק מיב- ניאל חיים (חיימקה) לבקוב רגז השבוע למיקרא רשימה של יחונתן גפן במעורב שקטלה את הופעתו של אלוף פיקוד המרכז רחבעם (גנדי) זאכי

יוסי אמיתי

(למטה), חבר קיבוץ גבולות וממנהיגי שי"ח, נדחה כשפתח עיתון ערב וראה את תמונתו של רסאן כנפאני, דובר החזית העממית לשיחרור פלסטין ש- נהרג בהתפוצץ פצצה בכורו ניתו. יוסי, שב-1966 עט הו- פעת ספרו של כנפאני, ספרות ההתנגדות בפלסטין הכבושה, כתב מאמר בדו-שבועון אתגר על הספר, הופתע מהדמיון בי- נון לבין כנפאני. זוות הצילום של השניים, מיקרית בהחלט.



במשפט הרוצח היפאני קוזו אוקאמטו. הגיב לבקוב על רשימתו של גפן - שהוא קרוב משפחה של שריה-ביטחון משה דיין: „היונתן הוא בחור זהב, אבל המשפחה חזא!“

„יגאל ידין הוא מי- מוצא סיני. שמו האמיתי, סר קניק, - הוא מהדורה יהו- שדרות מאדיסון בניו- יורק היא מרכז עולמי הפירסו- מת האמריקאי.“

עד לפני שבועיים עוד לא החליט מיקים תיאודור- ראקים אם לבוא לישראל או לאו. מה קרה אז? קרתה נע- רה ישראלית חמודה בשם תל- למה יגאל, שביקשה לנסוע ל- קובה, ובדרך רצתה לראיין את תיאודוראקים בשביל מעריב. אצל המלחין היווני הגולה הי- תה הוראה שלא להניח למ- ראיינים לגשת אליו, אבל הוא התרשם מקולה האהוד של תל- למה והזמין אותה לראיון. „אם כל הנערות הישראליות יפות

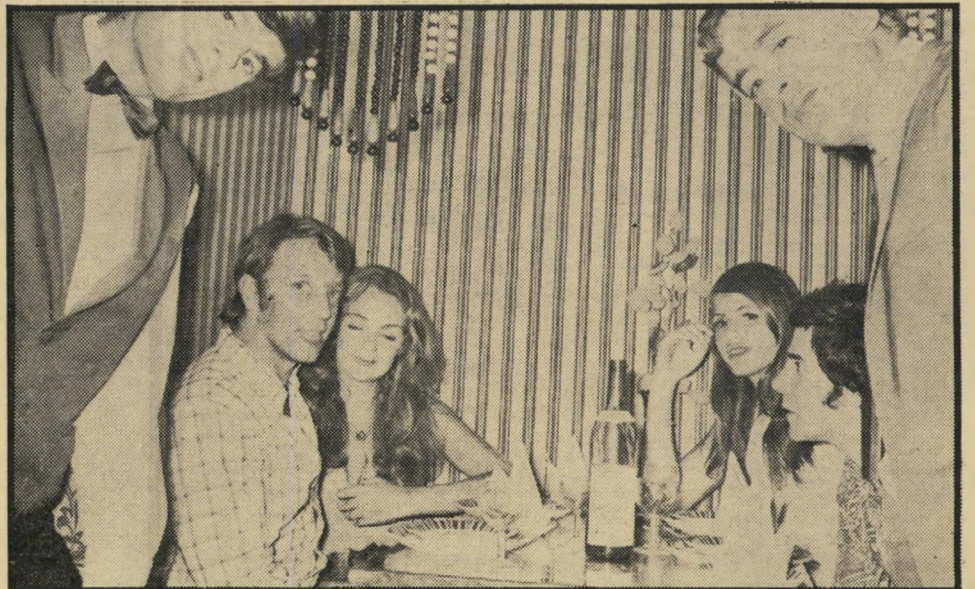


כמוך, אני אסע לשם!“ הוא אמר. השיבה תלמה, קיבוצני- קית מלידה ובתו של עסקן מפא"י יגאל יגל: „הן אפיי- לו יותר יפות.“ תיאודוראקים שוכנע והחליט בו במקום.

איך הגיע מפקד חיל- האוויר, האלוף מוטי הוד לי- טיים? השבוע סיפר הוד כי תוכנית זכרון דברים בגלי- צה"ל כי בתקופה שלפני קום המדינה עסק בהאבת ספינות מעפילים מאיטליה לארץ. לי- אחר מספר שנים גולד הרעיון שבצעם אפשר להעביר מעפי- לים דרך האוויר ושני טייסים אמריקאיים נשכרו לצורך זה המורת 50 דולר למעפיל. מר- טי נהג אז לעמוד בקצה המס- לול של גמל התעופה הא- י- טלקי ששימש תחנת-מעבר ל- מעפילים ולאות למטוס הי- דקוטס בפנס שבידו. באחת הטיסות נתפס יחד עם ער- סירני ושניהם הוכנסו לכלא למשך שבוע. כששוחררו החי- ליט מוטי להוציא רשיון-טיס ו להעביר בעצמו מעפילים. רש- יון-טיס אפשר היה אז להוציא בחברת מטוסים איטלקים. תמורת שבעת אלפים לירות. לאחר מאמצים השיגה עדה סי- רני את הכסף מן הארץ ומוטי היה ראשון השליחים היהודיים שהוציא רשיון-טיס כשבטיק- בותיו הלכה שורה שלימה של אנשי חיל-האוויר לעתיד.

לא תמיד שרר מתח בי- יחסיהם של רייך בן-גוריון ופנחס לבון. בתוכנית הרדיו הטור השביעי סיפר מי שהיה בזמנו אחד האנשים החזקים במפא"י שרגא נצר, לי- מראיינת רעייה דניאל כי

גורם שעובדי אלילים רבים עבדו אותו, וכי אורח חייו ודרכי לחימתו אינם בי- מיסגרת הדפוסים המקובלים בי- מקרא. על טענה אחרת של ידין להוכחת איי-הדותו של שמשון, לפיה עסק במלחמה לא מקובלת אצל יהודים, מלי- חמה באריות, הגיב פרויס: „מס- תבר שידיו לא שמע על טר- זון. לפחות אחד הטרונים, ג'ר- נז וייסמילר, היה יהודי ו- שיסע אריות לרוב.“



חגגו את סיום התחרות לבחירת נסיכת הים התיכון, במסעדת ציון אקסקלוסיב שבכרם התימנים. מימין יושבת נסיכת הים התיכון 1972 מיכל יעקב ומשמאל מלכת הים 1971 איריס דוידסקו. יחד איתם מסובים לשולחן צדוק צרפתי (מימין) שביים את המופע וקארל הנס קרמר, מנהל הצגת תופשה על הקרח. הארוחה שהוגשה היתה על סהרת הממולאים.

מלכות הים

מלכת הים 1971 איריס דוידסקו. יחד איתם מסובים לשולחן צדוק צרפתי (מימין) שביים את המופע וקארל הנס קרמר, מנהל הצגת תופשה על הקרח. הארוחה שהוגשה היתה על סהרת הממולאים.

אנשים

ב-1959 היו הוא, משה דיין ומרדכי נמיר בוועדת המי- נויים של מפא"י שהיתה צרי- כה לקבוע את רשימת מועמדי המפלגה לכנסת. השלושה הח- ליטו להציב את לבון במקום ה-11, אבל בן-גוריון התנגד ו- העלה אותו למקום החמישי.

נראה שמשם דיין אי- נו אוהב כלי-כך את הכתב- הצבאי של הארץ, זאב שיף. כשהזכרה כתבה שלו ביי- בת אחת הוועדות של הכנסת, עשה דיין תנועה של ביטול. תיאר את הכתב ככסיל גמור, שאין לו מושג בענייני צבא

לבחינה הראשונה בי- שלב הראשון של בחינות הכי- ניסה לקורס כתבי חדשות בי- טלוויזיה, בהנהלתו של איש מחלקת החדשות יאיר אדוני, ניהשו 116 מועמדים. בגלל הי- תוצאות הנמוכות אליהם הגיעו, החליט אדוני להוריד את הי- מינימום למעבר משמונה נק- דות לשש. בין השאר נשאלו הנבחנים מי הוא איסאקו סאקה (ראש-ממשלת יפאן לשעבר)? השיב אחד הנבחנים: „רב מפורסם ביהדות.“ על שא- לה שהופיעה מתחת לכותרת „מושגים ביהדות“: מה פירוש ראשי התיבות ח"ן (חוכמת הגסתר)? ענה נבחן: „חיל נשים.“ אחרי שהורידו את הי- מינימום, עברו 54 נבחנים.

עיתונאי זר סיפר השי- בוע על חווייה שהיתה לו עם רסאן כנפאני, דובר החזית העממית לשיחרור פלסטין. לפי- ני חצי שנה זכה כנפאני בפרס ספרותי, והחליט להשתמש בי- מחיר הפרס כדי לקנות בפעם הראשונה מכונת. כשקיבל אותה, הזמין את ידידיו לנסוע בה, ומרוב אישר שר כל הי- דרך. הוא לא תיאר לעצמו כי ימצא את מותו בגלל אותה מכונת. מיטען-הנפץ, ששם קץ לחייו, היה מחובר למערכת ההתנעה של מכונת זו, שגם ממנה לא נשאר שריד וזכר.

איך לא צריך לנהוג במכונת? זאת למדו על בשר- רם הפנטומימאי ג'וקי ארקין והדוגמנית אסתי ז'בוק. הי- שניים השתתפו בסרטון הסבי- רתי על המלחמה בתאונות הי- דרכים. קטע אחד בסרט היה צריך להראות מה אסור לעי- שות בנהיגה, ג'וקי נהג במ- כונת לכיוון המצלמה במהי- רות גדולה ובאותו זמן הס- תכל על רגליה של אסתי וזאת לאחר שמעצורי המכו- נית נבדקו ונמצאו תקינים. אן- כשהגיעה המכונת מטרם ספ- רים לפני צוות ההסרטה, הת- ברר לנהג כי המעצורים אינם פועלים. הוא הספיק לסמן בי- ידי צלם שקפץ בבהלה ה- צידה ואילו הוא ואסתי סיימו את הנסיעה בתעלה שבצד ה- כביש.

פסוקי השבוע

הפיזמונאי ירדי מנו- סי על מכות-ירוסיה האחרונות במצריים: „עכשיו רק עו- חסר להם שפישר ינצח...“ שריה-מסחר-היה-ע- שייה, חיים ברילב לעו- וייצמן על פתרונות הדיר ל- זוגות הצעירים: „הבנים ש- עיזור ושלי יסתדרו ברוך ה- שם בלי עזרת הממשלה. אצ- עיזור זה ברוך השם, אצלי - אם ירצה השם.“

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

ההיסטוריה

חזורת

"העולם הזה" 1820, "הנדון: אליהו, איכה" על ההקבלה בין הסיפור התנ"כי על המלך אחאב וגזילת כרמו של נבות, לפרשת הכפר הערבי עקרבא.

מאמרו של אבנרי ממחיש את השליי לה שבשני המיקרים: ההיסטורי והנכחי.

אני מקווה שהעם בישראל יקום ויזיק קיע את עושי המעשה הברברי, כשם שהוקעו גזילי של נבות!

אברהם צור, תל-אביב



צור

השבוע

ישותמיו

ברצוני להביע את צערי הרב והזעזוע העמוק האופף אותי מיום 12.7.72, היום בו הצביעה הכנסת על שינוי שיטת הבחירות, ובכך רצחה סופית את הדמוקרטיה בישראל (שתמיד היתה בשלבי גסיסה), והוקדמה האנרכיה החולנית, בראשות גולדה, דיין, ספיר וחבר שותפיהם.

אין ספק שכאן לא טעה הפתגם האומר

ושם בבית מצפה ברטס החברה, הידידה ההגדרה לא משנה / אך הם עשו טעות, נולדו בארץ / ידם קצרה מלהשיג פיסת דירה.

תאמר: "אפשר לשכור חדר או שניים" / במחירים שתסלחו לי אם אגיד / הם פי עשר ממשכורת של חיל בארץ / או סתם כפליים ממשכורת של פקיד.

חולפים המיספרים הלבנים / והחיל עומד בכביש בצד / היתמרמר? האם יצ"ק? האם יתריע? / הם לא יקשיבו. כי הוא לא נחמד.

אמ"ת הפכה כיום לשקר / ואם ליבך ע"מנו לא ח"ל שום שינוי / על ק' וב' אין מה לחשוב אפילו / כי רק בטיב השינוי הכל תלוי.

מינה רואנא, פתח-תקווה

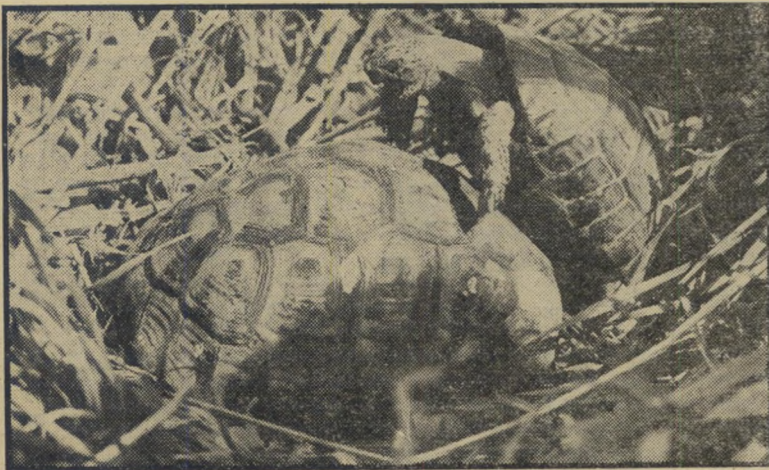
שתי

שאלות

1) הייתי רוצה לדעת האם לעיריית בת ים אין מספיק כסף מהמיסים שאנו משלמים בכדי להתקין ברזי מים לשתייה. בחור פי הרחצה, על-מנת שאנשים לא יתעלפו בצמא? יכול להיות שהתשובה פשוטה מאוד: שהעירייה ובעלי הקיוסקים עושים יד אחת, והתוצאה: בקבוק טמון עולה מ-70 אג' ומעלה.

2) האם שידורי ישראל לא יכולים להקציב מיספר שניות, פעם בשבוע, לקריאת קיצור דברי המערכת של העולם הזה כמו שהיא עושה כל בוקר וכל צהריים לכל העיתונים החשובים והקטנים ביותר, בכל השפות?

קלוד בן אבני, רמת-הנשיא, בת-ים



תמונת קוראה מכנס אהבת הצב

מה עם

האחבה?

מה זה, נגמר החשק לעשות אהבה? בתקווה שהמבצע בתמונה יעורר זרם גורם סף של עשה-אהבה-לא-מלחמה.

גידה מכנס, בני-ברק

עליבות

העולם בשח"מט

סהרוריה ממדריקא ראשונה. מכה מתחת לחגורה — ז"ל-ז"ל ביסודות ההגינות. זה שח"מטא, זה? זה "שח"מתי"? זה פישר, זה? זה פישער.

שמואל גדיק, חיפה

קוראים השוחחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עריסות תינתן למצרפים תמורת למכתביהם.

משחת השיניים השקופה-אדומה
"עולה פחות - פעילה יותר"

שמן

ביטוח שנתי לטלוויזיה
— 30 ל"י
כולל מנורת המסך, כולל מיסים
סיגנל
אלקטרוניקה
רח' החשמל 4, תל-אביב,
טל. 615362, 625459

מרכז עדשות מגע
"גרובסקי — אישון לנס"
CONTACT LENS CENTER
תל-אביב, רח' שניאור 7,
טל: 50220 — 58046
שעות קבלה 9-17
נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

התאסרו הקטן חצי:
דליה פרידלנד (הכימיה) זאב רווח (הקאמרי)

בומיק השקרים
כתב וביים: יואל זילברג
ע"מ: יחלטר

פתח-תקווה — שלום.
יום ד' 26/7 ב-9.15.
קרית-גת — היכל-העשור,
יום ה' 27/7 ב-8.45.
באר-שבע — גילת.
יום ו' 28/7 ב-9.00.
ירושלים — בית-העם,
מוצ"ש 29/7 ב-9.00.
תל-אביב — בית-ארלווירוב,
יום א' 30/7 ב-8.30.
נהריה — הוד,
יום ב' 31/7 ב-9.15.
כרטיסים: תל-אביב, "לאן"
ו"רוקוקו" וביתר המשרדים.
ירושלים.
כחנא ו"לאן הערב".
הפצה ראשית:
"לאן", טלפון: 231655.

שטיל
SCHAUB-LORENZ

מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם!

מחלקה מיוחדת לשרות ולמכירה לעולים חדשים פטורים ממס. הסוכן הבלעדי לישראל: **כנורי בע"מ** ת.א. רח. פרץ 4

האמנם הפסיקו הערבים לשחק שש־בש והתחילו לשחק שח־מט?

הצלה והחרדה

אמריקאית-סובייטית נגד אויבם העיקרי: סין. גם המשאבים הכלכליים הסובייטיים הם מוגבלים, והם לא יכלו עוד להרשות לעצמם השקעה עצומה חדשה בהרחקתה מצ'רית.

כדומר: שתוכנית רוג'רס כללה סעיף בלתי־כתוב, שאמר כי כל זה ייכנס לתוקפו רק אחרי שהמצי'רים יגרשו את הסובייטים ויצטרפו מחדש למחנה המערבי. עד אז לא יופעל לחץ על ישראל.

ריקאית, בגלל יחסיה עם ברית־המועצות והנוכחות הסובייטית במצריים. נחמה זו נעלמה השבוע.

מישחק הגזר והשומ

השאלה הגדולה היא: האם עמדו האמריקאים מאחורי המיפנה האחרון בקאהיר — או שהוא נבע ממניעים מצריים גרידא?

מזה שנתיים משחקת אמריקה מישחק מסוכך מאוד בקאהיר. מצד אחד היא מנופסת לעיני הגמל המיצרי בגזר עסיפי, מצד שני היא מאיימת עליו בשומ.

הגזר הוא תוכנית רוג'רס, בגילגוליה השונים. נאמר למצרים, למעשה: "רק אנחנו יכולים לגרש את ישראל מן השטחים המוחזקים. הנה תנאי־ההסדר שאנחנו מציעים. אם תרצו — בואו אלינו."

השומ הוא הנקודות הטוטאליות של הגברת גולדה מאיר. בעזרתה אמרו האמריקאים למצרים: "הומן עובר. הישראליים מתנחלים על אדמתכם. אם לא תמהרו, לא נוכל לעזור לכם עוד."

הסובייטים יעצו למצרים לקבל את תוכנית רוג'רס ואת החלטת מועצת־הביטחון. ערב מותו, הכריז עבד־אל־נאצר בפירוש על נכונותו לקבל את שתיהן, להכיר ביש־ראל ואולי אף לכוון עימה יחסים רשמיים. אחרי מותו, חזר אנוואר אל־סאדאת על הודעות אלה, אף ביותר קיצוניות.

אולם שום דבר לא זו. ארצות־הברית לא הפעילה על ישראל את הלחץ הקטן ביותר. להיפך, דווקא בשעה שמשלת גולדה מאיר עמדה בסירובה המוחלט לזון אף מלימטר אחד, היא קיבלה מידי ניקסון את הנשק האמריקאי הטוב ביותר, בשפע הרב ביותר, בתנאים הנוחים ביותר.

דבארה — תעזומה. מה היה פיתרונה?

ישראלים רבים החלו מאמינים, בביטחון גובר, שהנשיא ניקסון נכנע לכוח הישר

אחרי שחלף ההלם הראשון למישמע הודעתו של נשיא מצריים על סילוק היועצים הסובייטיים, נקרה ליבם של "השרים הבכירים" בירושלים בין שני רגשות חזקים:

● השימחה על כך שעכשיו סולק המיכ־שול האחרון בפני נקודות ישראליות טוטאליות, ושום סכנה צבאית אינה מכריחה עוד את הממשלה לנהוג בזירות בהגשמת תוכניות־הסיפוח.

● הפחד שמא יביא הדבר לכפיית הס־דרישלוס בנוסח רוג'רס על ישראל. הרגש השני היה החזק יותר, וחוא מנע את תרועת־הניצחון ה־צפויה.

חלום הבלהות

הפחד מפני התקרבות וושינגטון־קא־היר מרחף על ממשלת ישראל מאז קום המדינה. הוא גרם לכמה מן הפרשות החמורות ביותר בתולדות המדינה.

כאשר השתלט גמאל עבד־אל־נאצר על מצריים, תוך הדחת הגנרל מוחמד נגיב, הגיע פחד זה לשיאו. עבד־אל־נאצר פלירטט עם משרד־החוץ האמריקאי, בו בלט אז קודמו של ג'וזף סיקס, הנרי בירוד הפור־ערבי. בראשית 1954 היה נראה כא־לו עומדת להיווצר ברית אמריקאית־מצ'רית, תוך צימצום אספקת הכסף והנשק לישראל.

התוצאה: העסקה־ביש המפורסם של 1954, שנועד לפוצץ את קרבות זו. פוכנים ישראליים כיצ'עו אז מעשה פרובוקציה של חטמי נט מצבות במסדרות אמריקאיים במצריים, במטרה לעורר רושם כאילו המצרים עצמם עשו זאת ו־לקדקד את היחסים בין מצרים ו־ארצות־הברית.

העסקה־ביש לא עזר. אבל סירובו של עבד־אל־נאצר להצטרף לברית־בגדאד שם קץ לסכנה. אמריקה פנתה עורף למצריים, ביטלה את תמיכתה בבניית סכר אסואן, ובכך נסתים פרק זה.

בעיקבות פעולתו המרצת של הנשיא דווייט אייזנהואר נגד הפלישה הישראלית צרפתית־בריטית של 1956 ("מיבצע קדש")



נפרד הסהר מן הכמיש

יועצים סובייטיים שלא יכלו להתגבר על גילויי זלזול בלבנטיניים, לא יכלו להשלים לאורך זמן עם מצב של "לא שלום ולא מלחמה". צבא של 800 אלף איש, שרובו מגויס גיוס מילואים מאז מלחמת ששת הימים, נעשה חסר סבלנות ומעורער מבחירינה מוראלית. הרמטכ"ל החדש, שאולי תבע נשק תופסני חדיש יותר.

מוסקבה אמרה באדיבות: "ניאט". סכנתו של איסאדאת פקעה, וחוא אמר: "אם כן, לבו לעזאזל". זהו המצב ברגע זה.

שח־מט מול

שש־בש

איש בירושלים אינו מעלה על דעתו שכדאי לנצל מצב זה כדי לפתוח ב־פעולה יוזמה גדולה להשגת שלום (ראה הנדון), מלבד השמעת המליצות הנדושות הרגילות על "משא־ומתן בלי תנאים מוקדמים" — כלומר, השלמה מצרית מראש לסיפוח שטחים נרחבים על־ידי ישראל. השאלה היא: מה יהיה המשך ההתפתחות המצרית?

● אם ייבחר "דיק" ניקסון מחדש, הוא יהיה משוחרר לעולם ועד מכל לחץ יהודי נוסף. לפי החוקה האמריקאית, לא יוכל להיבחר מחדש. הוא יוכל להקדיש ארבע שנים לניהול מדיניות כאוות נפשו, לפי האינטרס האמריקאי הטהור.

● אם ייבחר ג'ורג' מקגאוורן, הוא יצטרך לחשוב על בחירתו מחדש בעוד ארבע שנים. אולם מקגאוורן הוא אדם בעל עקרונות חזקים, השואף לשלום, ואין לו דיעה קדומה לטובת ישראל.

היו לכך כמה וכמה סימנים, בחודשים האחרונים:

● אישים פרו־אמריקאיים מובהקים, כמו זכריה מוחי־אל־דין, עבד־אל־ליטיף בגדדי ואחרים, משותפי עבד־אל־נאצר לשעבר, חזרו לחדשות. חסנין הייכאל, ש־הוא שבשבת־רוח יעילה, החל מטיף בגלוי לאוריינטציה אמריקאית.

● שותרי־השלום הפרו־סובייטיים נדרו לחקו לפינת בקאהיר. קרנו של חאלד מוחי־אל־דין, יו"ם ועידת בולוניה, ירדה. מעמדו של אנוואר אל־סאדאת החל מתערער בציבור ובצבא. ההומור הקאהירי המפורסם החל מייצר בדיחות נגדו. האם התקשרו ראשי הצבא עם אנשי הסייאיאי, פוכנות־הכיון האמריקאית, כדי להכין הפיכה אנטי־סובייטית? האם קיבלו הכ־טחה אמריקאית מפורשת לביצוע תוכנית רוג'רס, אם יסוקו ה־סובייטים?

בוודאי יעברו חודשים עד שתיודע תשור בה מוסמכת של שאלות אלה.

לכו לעזאזל!

תכן מאוד שלא היתה הידברות מוקדמת כה מרחיקת־לכת. כמו קודמו ה־גדול, פועל גם הנשיא הנוכחי של מצריים מתוך מניעים אימפולסיביים.

נראה שזוהו מה שאמר איסאדאת לנשיא מצריים: "אם אינכם יכו־דים להשיג לי שלום, תשיגו לי ח־י שג צבאי, כדי לשנות את עמדת ישראל ולשחרר את השטחים שזני. או — או."

הסובייטים לא יכלו להיענות לדרישה זו, בשעה שהם שוקדים על גיבוש שתופות



קאריקטורה של טים בלאַקספרס הפאריסאי מלפני שלוש שנים, מתארת את גמאל עבד־אל־נאצר מנגן על צינור־נפט הדומה לחלי, כשברדנייב, פומפידו וניסון רוקדים לפי מנגינתו ריקודי־בטן.

חליל הקסם

שוב התקרבו וושינגטון וקאהיר, אך באר־זה שעה כבר גברה תלות מצריים בברית־המועצות, והסכנה היתה מועטה.

למעשה התחדשה סכנה זו רק כאשר יום הנשיא ניקסון את "תוכנית רוג'רס" — ובמאז מכר־סם הפחד בלב קברניטי ירושלים. רק נחמה אחת היתה להם: שמצריים לא תוכל להיענות ברצינות ליוזמה הא־

שוב התקרבו וושינגטון וקאהיר, אך באר־זה שעה כבר גברה תלות מצריים בברית־המועצות, והסכנה היתה מועטה.

למעשה התחדשה סכנה זו רק כאשר יום הנשיא ניקסון את "תוכנית רוג'רס" — ובמאז מכר־סם הפחד בלב קברניטי ירושלים. רק נחמה אחת היתה להם: שמצריים לא תוכל להיענות ברצינות ליוזמה הא־



מנהיג חרות בגין - אגרון בפנים

אחד מראשי מפלגת העבודה, מיוזמי הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות, נשא השבוע הרצאה ארוכה ומפורטת, בה התרכז בהסברת הנימוק החיובי העיקרי, לדעתו, בשיטת הבחירות החדשה: האפשרות שהיא תאחד את האופוזיציה, ותציב אלטרנטיבה למערך. כאשר סיים האיש את נאומו הנלהב, הובע בפניו החשש כי הצעת החוק החדשה, תגרום בדיוק למצב הפוך, לפי הסימונים שהתגלו השבוע: היא תפצל את האופוזיציה, תפרק את גח"ל, ותהרוס כל אפשרות ליצירת אלטרנטיבה. מבלי לחשוב פעמיים, הגיב על כך המצדד הקנאי בהגברת סיכווייה של האופוזיציה להגיע לשלטון: „אם זה יביא לפירוק גח"ל — אז זה בטח טוב!"

הסיפור יכול היה להשמע כבדיחה, לולא אירע במציאות. הוא לא היה הבדיחה המציאותית היחידה, שנוצרה בחיים הפוליטיים בישראל לאחרונה. הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות הקיימת בישראל והחלפתה בשיטת בחירות איזורית — שהועברה לפני שבועיים על ידי הכנסת לעיבוד ראשוני בוועדה — הולידה שפע של מצבים אבסורדיים, תמוהים עד לגיחוק, שאינם מתישבים עם החגיון הבריאי, עד שכל הפרשה איימה להפוך לבדיחה אחת גדולה. אפשר היה לצחוק, לולא איימה בדיחה זאת על קיומה של האופוזיציה, המוענת לתואר האלטרנטיבה.

הכלכלית שעליה היא נשענת, גדולים משל המפלגה הליברלית השותפת בגח"ל. זכות הקיום היחידה שנתרה עוד למפלגה הליברלית, היתה אפשרותה לייצג אינטרסים של גורמים כלכליים שונים — תעשיינים, בעלי-הון, סוחרים, אנשי היוזמה הפרטית ובעלי-מלאכה עצמאיים. האבסורד היה טמון בכך שהמפלגה יכלה להיטיב לשמור על עניינים של חוגים ושכבות אלה רק כשהשתלבה בצורה זו או אחרת במערך השלטוני. הצטרפותה לגוש פוליטי אחד עם תנועת החירות, שדנה אותה למעשה למעמד אופוזיציוני כמעט נצחי במציאות הפוליטית של ישראל, שללה מהמפלגה הליברלית את ההצדקה היחידה לקיומה העצמאי.

פסק-דין מוות

ציבורי

היה היה הרקע הכללי למשבר שנוצר השבוע בחוככי גח"ל. למעשה לא נולד המשבר עם ההצבעה בכנסת לפני שבועיים. הוא נוצר עם פרישתה של גח"ל ממשלת הליכוד.

הליברלים נאנסו, בניגוד מפורש לרצונם ולאינטרסים שלהם. לפרוש מהממד שלה. כבר אז נדמה היה שהיצאה מה-ממשלה, על רקע של כניעה כביכול לתוכנית רוג'רס, עלולה לפרק את הישות שותפת בגח"ל. לליברלים לא היה כל עניין לפרוש על רקע פוליטי. האינטרסים הכלכליים של החוגים שייצגו, חייבו את הישארותם בממשלה. הם קיבלו את גזירת הפרישה, כתופעה זמנית וחולפת.

אולם ככל שהתמשכה הישיבה באופור-זיזיה, גבר תסכולם של השותפים הליברלים. במיוחד על רקע אישי. אחרי מותו של יוסף ספיר, נותרה המפלגה הליברלית למעשה ללא מנהיגות פוליטית. הטריוקו המנהיג אותה כיום מורכבת משלוש דמויות חיוורות, שספק אם אפילו אחת מהן תצליח להבחר אם תתייצב באיזור בחירה כלשהו בבחירות איזוריות-אישיות. מנהיג המפלגה המוכתר הוא הד"ר אלמלך רימלט, מורה רמתי-גני גינצי

מוקד הבדיחה הפוליטית הל-אומית, ניצבה תופעה אנכרוניסטית בחיים הפוליטיים של ישראל — המפלגה הליברלית, השותף האנוס של גח"ל. כאשר הסכימה המפלגה הליברלית לפני שבע שנים, בעיקר בשל לחציהם של ראשי הערים אברהם קריניצי ועובד בן-עמי, להוסיף עם תנועת החירות ברשימה אחת לבחירות בכנסת, נחשב צעד זה כמהפכה במפה הפוליטית הקפואה והי-שמרנית של יחסי הכוחות המפלגתיים בישראל. ההסכמה מצד הליברלים להשי-תוף בגוש אחד עם חירות, הוציאה את חירות מהבדידות המוזהרת בה היתה תנועה זו שרויה עשרות שנים. הסירה ממנה את התדמית של מפלגה קיצונית, גיאורפאטיסטית, שהרתיעה, בכוח הדי-עות הקדומות בלבד, חוגים רחבים מלת-מוך בה ובמנהיגיה.

הליברלים נתנו לחירות את תעודת ההכשר הציבורית ומיתנו כביכול את קיצוניותה. לגביהם היתה זו הצלה פולי-טית, שבאה בשעה השתיים-עשרה, כי מאחורי תחילת גסיסתה של המפלגה, כי מאחורי השלט של המפלגה הליברלית לא היה למעשה כיסוי. זוהי מפלגה ללא אידיא-לוגיה ממשית, ללא עקרונות, שהייתה בעיקר בזכות זהות אינטרסים של כמה קבוצות לחץ כלכליות. תדמית של מי שמייצגת את המעמד הבינוני, והתרפקות על זכויות פוליטיים מתקופת טרום-המדינה בעת שמרכיביה של המפלגה, האיחוד האזרחי והציונים הכלליים, היו בעלי זכות קיום פוליטית.

מבחינה אירגונית לא היתה המפלגה למעשה קיימת מעולם. מנגנון קטן בשכר שלט על סניפים שרוב חבריהם היו שמות שלא נטלו מעולם חלק בכל פעילות שהיא. קבוצה קטנה של עסקנים ותיקים, שלא נוצר להם דור המשיך, ניהלה מאבי-קים פנימיים סבב-דומוקרטיים, כשכל אחד מהם מייצג גוף או מעמד שלמעשה לא בחר בו אף פעם.

עם היעלמות מנהיגיה הוותיקים, ומח-ית ההבדלים בינה לבין חירות, צפויה היתה המפלגה הליברלית לכליון פולי-טי, בדומה למפלגה הליברלית העצ-מאית, שהעורף האירגוני שלה והעוצמה

במדינה

העם

הפתרון

הסופי

מצבה הבטחוני של ישראל חמור מאוד. חמור כפי שהיה לפני 25 שנה. מה שמסכן את בטחון המדינה אינם כוחותיהם המזויי-נים של צבאות ערב. גם לא ארגוני ה-פידאיון הפלסטינים. אפילו לא הכוחות ה-מסולקים של ברית-המועצות.

כמה מאות משפחות מרוניטיות, שבניהם הם אזרחים נאמנים של מדינת ישראל, אשר גורשו מכפריהם בגבול לבנון אחרי שקיבלו שם בצלה את חיילי צה"ל ב-מלחמת העצמאות, הם המסכנים את בטחון המדינה.

הרמטכ"ל, רב-אלוף דוד (דדו) אלעזר, פסק כך, בעקבות חקירה שערכו קצינים בכירים בצה"ל, אם יוחזרו המשפחות ה-מרוניטיות לאיקרית ובירעם, מהם גורשו בדרכי מירמה וכחש, קבעו הרמטכ"ל ו-קציניו, יסכן הדבר את בטחון המדינה. ולא יעזרו כל הפאנטומים וכל הסיוע ה-צבאי האדיר של ארצות-הברית.

ממשלת ישראל סמכה ידה על קביעה בטחונית חמורה זו. מלבד ארבעה שרים — ויקטור שם-טוב, יגאל אלון, משה קול ונתן פלד — הצביעו השבוע כל שרי ממשלת ישראל בעד ההחלטה שלא ל-התיר לעקובי בירעם ואיקרית לשוב ל-כפריהם, אפילו מבלי לקבל חזרה את אדמותיהם.

גולדה, כך נמסר, תודיע לנציגי התוש-בים המבקשים לחזור, כי זהו הפתרון ה-סופי.

ממשלת ישראל עמדה לא מכבר בסכנת התפטרות סביב הבעיה מיהו יהודי? אחרי החלטתה השבוע, על הפתרון הסופי ל-פליטי איקרית ובירעם, ראוי שהממשלה תברר לעצמה גם את הבעיה: מיהו אדם?

ההסתדרות

מלחמת

השוורים

„מזה כמה שנים פוקד את ההסתדרות תהליך שאני חרד לו. במקום לשים את הדגש על בנין המשק ופיתוחו, שמה ה-הסתדרות את הדגש על זכויות העובדים ועל חלוקת ההכנסות בלבד.”

הדברים לא הושמעו על-ידי נשיא הת-אחדות בעלי התעשייה. לא נשא אותם בעל הון ריאקציוני. האיש שהצהיר הצהרה



מוזכיר חברת העובדים אשר ידלין
דוקרן מילולי

מהפכנית זו. שכפרה במהותה היסודית של הסתדרות העובדים כמייצגת האינטרסים של הפועלים במדינה, היה מוזכיר חברת העובדים ההסתדרותית, מראשי המערה, אשר ידלין. היתה זו פתיחה של דוקרן מילולי משעשע בין מוזכ"ל ההסתדרות יצחק בן-אהרון לבין מוזכ"ל חברת העוב-דים, שלכאורה כפוף לו.

כולם עושים קאריירה. „שאלת מו-סר העבודה מתעוררת רק אצל רכושנים, מוכרים של חברות העובדים ומנהלים ש לא עבדו מימיהם”, הגיב בן-אהרון בחרי-פות ובלהט האופייניים לו, על הצהרתו של (המשך בעמוד 18)

הצהלה והחרדה

(המשך מעמוד 13)

תה כרורה לגמרי: ההשתמש בי-הגיון, וההגיון אומר: יש למצרים מה להציע לאמריקה, תמורת הסדר שיחזיר את השטחים הכבו-שים למצרים.

מיקלחת קרה

העיתוי של ההפיקה האנטי-סוביי-טית — דווקא בימי מערכת-הבחירות באמריקה — אינו מצביע על הידברות מוק-דמת הדוקה עם ממשלת וושינגטון. (אלא אם כן מבקש ניכסון לנצל את הדבר כהי-שג של מדיניותו, במאבק על הקולות היהו-דיים.)

אולם נראה כי התווזה המצרית כבר הת-חילה. נשכחו הדברים שאמר אל-סאדאת על העצ-היהודי בעת תפילתו במיסגד, דו-בר ממשלת מצרים השמיע לפתע הצהרה מרחיקת-לכת למען שלום עם ישראל.



נשיא ארצות-הברית
הצהרה מרחיקת-לכת

ממשלה אחרת היתה קופצת מרוב שימ-חה, פותחת מייד ביוזמה קדחתנית לפתיחת שערי המשאומתן. אולם תגובת „החוגים המדיניים” המפורסמים (דובר משרד החוץ) היתה, כמובן, הפוכה: מיקלחת קרה בצורת הודעה שההכרזה המצרית אינה מחדשת דבר, שזוהי „מיתקפה מדינית”. **בקיצור: שזהו נסיון זדוני לקר-קל את ירח-החלב האמריקאי-ישי-ראלי, ולשכנע את האמריקאים החדש את תוכנית רוג'רס.**

צרכת מסי 2?

ק נביא היה מעז השבוע לנחש איך יתפתחו הדברים. עוד יש באמתחתה של גולדה מאיר תחבולות רבות כדי לסכל „שלום כפוי”, או כל שלום אחר שיכריח אותה לסגת מן השטחים שהיא רוצה לספח. אולם החל מהשבוע קיימת הי-אפשרות הברורה שיקרה ביחסי ישראל-אמריקה מה שקרה ליחסי ישראל-צרפת, כתום מילחמות אל-ג'יריה.

דבר אחד בטוח: במכה אחת החזיר אל-סאדאת למצרים את חופש-התמרון הבינ-לאומי, שהיה נחלת עבד-אל-נאצר בימי וזחרו. בניגוד לישראל, שנשארה תלויה בידידה אחת ויחידה, יכולה עתה מצרים לשחק על כל הקלפים. מתוך תיקווה שאר-צות-הברית, ברית-המועצות וצרפת תרקוד-נה לפי החליל הערבי, הדומה כלי-כך לצי-נור-נפט.

הראשונה של הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות

ללכד, לגבש, לרכז ולאחד -

האלטרנטיבה מתפרקת



מנהיג הליברלים רימלס - מי הדליק?

בלבד ליחסים השוררים בין שני השותפים בגוש ולחשדות ההדדיות ביניהם. מנהיג חירות, מנחם בגין, לא הסתיר השבוע את דעתו לגבי הצעדים שנקטו שותפיו. הוא האשים אותם בשקר גלוי, כשהבטיחו לו שהצעת החוק לא תקבל בכנסת 61 קולות. קשה היה להבין איך יכול היה בגין לסמוך על הבטחות אלה, ולשבת בשלווה ובאדישות עד תום מנין הקולות. שכן, עוד לפני ההצבעה, היה ברור שהצעת החוק תשיג 61 קולות. כאשר האשים השבוע מנחם בגין כי „לא ייתכן ביחסי שותפות הוגנת, ששותף אחד יעשה יד אחת עם יריב נגד רעהו, ויעמידו בעניין כה חיוני בפני עובדות מוגברות“, צילצלו הדברים כהאשמה בבגידה. נוכח האשמותיהם של אנשי חירות, והתעקשותם של ראשי הליברלים למצות את זכותם לחופש הצבעה בעניין שינוי שיטת הבחירות, זכות שהובטחה להם בי הסכם הקמת גח"ל, נראה היה פירוק גח"ל כבלתי נמנע.

המציל האפשרי:

המערכ

אין זה משנה עוד אם בשיבתו הריבא של מרכז תנועת החירות, תתקבל ההחלטה לפרק את גח"ל או לא. קרוב לוודאי שהקבוצה השלטת כיום בחירות, קבוצת קרמרמן-רידור, תמנע החלטה מיידית על פירוק, למרות שרוב חברי המרכז רוצים בו. לגבי קבוצה זו, שנציגה הבולט הוא יו"ר ההנהלה האלוף (מיל), עזר וייצמן, פירוק גח"ל הוא אסון כלכלי, לא מדיני. ללא השותפות עם הליברלים אין סיכוי לחירות לחזור למצי שלה. לקבוצה זו, שיש לה אינטרסים כלכליים מסועפים יותר מאשר לכל התי עשייתם הקשורים בליברלים, חשוב מאוד שאיש כמו עזר יושב בממשלה ויקבל לידיו תיק כלכלי זה או אחר.

אולם פירוק השותפות בגח"ל הוא שאלה של זמן בלבד. הליברלים, שמי שורתם עוד מתקופת טרום-המדינה גורסת שותפות עם הכוחות המיוצגים במערכ, אינם יכולים להשלים לאורך זמן עם ישיבה באופוזיציה. הם חולמים על עצי מאות, סבורים אולי כי אישיות צבאית בכירה שתצטרף אליהם, תחיה את תדמייתם הגוססת. ייתכן והם יצליחו לסחוט מחירות, תמורת המנעוּתם מהמשך התמיכה בשינוי שיטת הבחירות. ייצוג מוגבר באופן פרדוכסאלי, האופייני לתמונת המצב הכוללת, יכולה רק מפלגת העברי דה להציל את גח"ל. אם תמצא דרך לכונן שוב ממשלת ליכוד לאומי, יאריך הדבר את חיי גח"ל, בעוד מיספר שנים. בצורה מלאכותית בלבד.

לים, שהתנגדו כל כך לאיחוד עם חירות כמוצאם נימוקים מתחת לאדמה, הם שר הצביעו בעד הצעת חוק, שאם התקבל תחייב אותם לאיחוד מלא עם חירות. רשימת האבסורדים רק מתחילה בזה. האיש שהמציא למעשה את שיטת הבחירות שסגן שר-התחבורה, גד יעקבי, מוצג כאביה החוקי, הוא הח"כ הליברלי יוסף סרלין, הניצב בראש האופוזיציה במפלגתו, והשוואף לאיחוד עם חירות. דווקא סרלין הוא שהסתייג מהצעת החוק שהוא אביה מולידה, כיוון שהיה ברור לו שהצבעה עבורה פירושה צעד בכיוון של פירוק גח"ל. הוא נמנע באופן הפגנתי לבוא לכנסת ולהצביע בעד שיטת הבחירות שהוא הציע אותה לראשונה.

בדיחה בתוך

בדיחה

דמות אופוזיציונית נוספת במפלגה הליברלית, החותרת אף היא לאיחוד מלא עם חירות, הוא הח"כ החיפאי צבי ציימרמן. ציימרמן, הלוחם הגולהב לאיחוד עם חירות, היה הקול ה-61 שהיה דרוש להעברת ההצעה בכנסת. אחרי ההצבעה הסביר את תמיכתו בא כנובעת מכך שדווקא קבלת החוק תאלץ את הליברלים להתאחד עם תנועת החירות. אפשר היה למצוא בספחיו הפרשה, בדיחה בתוך בדיחה בתוך בדיחה. מי שרצה פיצוץ הצביע, כביכול, בעד איחוד. מבחינתה של תנועת החירות היה המצב פשוט וברור. עוד לפני פטירתו של

חם מזג, המייצג בצורה אבסורדית דווקא את איגוד העובדים של המפלגה, הבא אחריו בתור הוא אריה דולצ'ין, העולה העשיר מדרום-אמריקה, גזבר הסוכנות היהודית, שצץ בצורה מפתיעה כמנהיג במפלגה בצורה די פתאומית. מיספר שלוש של המפלגה הוא שמחה ארליך, עסקן אפור וחיוור, בעל מפעל למוצרי אופטיקה, המייצג למעשה את העסקונה של המפלגה ואת הציונות-הכללית הגאליציאית. ארליך, שפעל תמיד מאחורי הקלעים, נבחר כח"כ רק בכנסת האחרונה, הוא האיש החזק של המפלגה, אך חסר כל תכונות של מנהיג.

לגבי אנשים אלה הישיבה באופוזיציה היא מעין פסק-דין מוות ציבורי. הסיכוי היחיד שיש להם טמון בשילוב מפלגתם בממשלה ובמינויים כשרים. השרות עשויה להאיר אותם באור של מנהיגים מורמים מעם. מאחר שברור להם שבימצב הפוליטי הקיים אין כל סיכוי שותפיהם בגח"ל יסכימו לחזור לממשלה — למרות שגם החוגים הכלכליים המיוצגים בתנועת החירות תובעים זאת — נאחזו הליברלים, אולי אפילו באופן בלתי מודע ותתי-הכרתי — בהצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות כעילה לפירוק השותפות שלהם עם חירות ולאפשרות החזרה תם בנפרד, ללא חירות, לממשלה.

כאן מתגלה אחד הפארוקסטים הגדולים והמגוחכים ביותר של כל הפרשה. הליברלים דחו בכל הזדמנויות את הצעותיהם של חירות, שמאחוריהן עמד למעשה מנחם בגין, לאיחוד מלא וכולל של שתי המפלגות. והנה, דווקא הליבר-



ההצבעה שפילגה

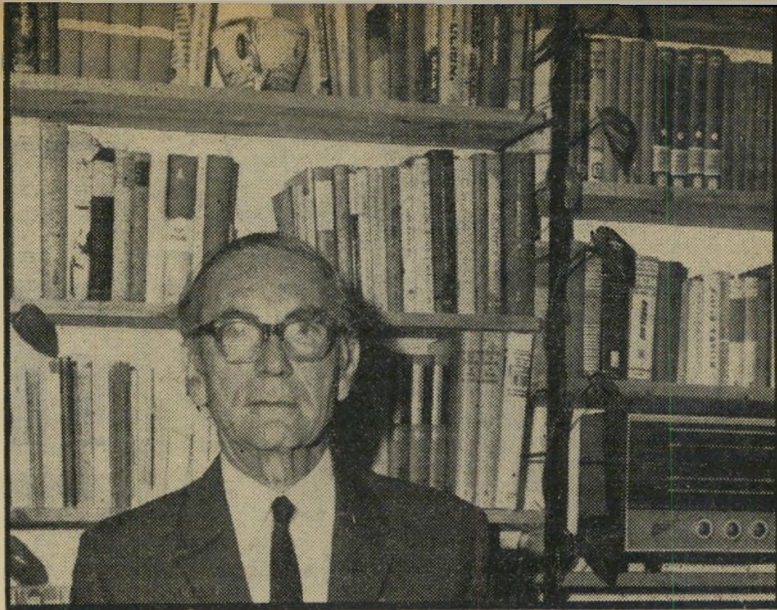
החוק לוועדה. בחלק הקדמי של התמונה, כשגבם אל המצלמה, יושבים הח"כים של גח"ל. אלה המרימים את ידיהם הם אנשי המפלגה הליברלית. בשורה האמצעית נראים מנהיגי חרות מנחם בגין וחברי הכנסת יוחנן באור שאינם מרימים את ידיהם. כך הצביעה הכנסת על הצעת החוק היישובים הח"כים נראים מרדכי ביבי (משמאל) מונים את המצביעים בעד העברת הצעת

כתבי היינריך היינה והיה חבר מועצת עיריית תל-אביב עוד בשנת 1922 מטעם „אגודת השכנים“. כהן האב, שהיה הרופא של הגימנסיה הרצליה, היה חבר בהפועל הצעיר הצטרף מאוחר יותר לברית הצה"ר ולחרות, שמטעמה היה סגן ראש העיר. בנימין כהן לא כתב, כמקובל אצל שופטים, את הכרעת-הדין שלו בביתו או בלשכתו. הוא הגיע לאולם בית-המשפט כשבדיו רק פתק קטן ועליו ראשי פר-קים. ואו, כשהוא נעזר בראשי הפרקים שהכין לו מראש, החל נושא את הכרעת הדין שלו בצורה שוטפת במשך שלוש שעות רצופות.

כל אותן שלוש שעות היו כל היוש-בים באולם שרויים במתח. שכן עד למישפט האחרון שלו, לא רמו השופט בדבריו אם הוא עומד לזכות את לביב או לחייבו בדין. על פי דבריו ניתן היה להסיק דברים לכאן ולכאן, כשהכף נוטה דווקא לצד החיוב. כאשר סיים להכתיב את הכרעת-הדין, קם השופט ממקומו, ושלא כמינהגו לא המתין לקריאת השם „בית-המשפט“, יצא מהר לעבר לשכתו, כאילו לא רצה להיות עד לסערה שיעוררו דבריו.

תשעה חודשים אחרי שהמדינה האשימה אותו בעבירות פליליות חמורות, כמו פריצה וגניבה, ושלושים שעות אחרי שהושלמה הקראת הכרעת דינו על-ידי שופט בית-המשפט המחוזי בנימין כהן, ערך יגאל לביב, כתבו הכלי כלי של היומון הארץ, נשף נצחון בביתו. תחילה חשב לערוך חגיגת נצחון גדול-לה ומפוארת במסעדה הרומנית פריניצה בגני ירד המזרח בתל-אביב. אבל אחרי שנמלך בדעתו והגיע למסקנה כי חגיגה רבת היקף תהיה מוגזמת, הוזמין יגאל לביב (35), את ידידיו ועמיתיו טלפונית למסיבה שערך בדירתו בשיכון בבלי.

כל אחד מהקוראים טרח להביא עימו לחגיגה בקבוק משקה. היו שהביאו בק-בוקי שמפניה. אחרים הסתפקו במשקאות חריפים אחרים. כל הבקבוקים שהובאו הועמדו לרשות האורחים בתוספת למעד-נים שהכינה בעלת הבית. יגאל לביב עצמו, שפע חיובים רחבים ולחץ את ידי אלה שבאו להשתתף בשמחתו. עיתונאים, עסקנים מפלגתיים של מפלגות השמאל וסוחרים ידידים, השיקו עימו כוטרות. אלא שלא היתה זו חגיגה של ימיה. לא נוגנה מוזיקה ולא הושמעו נאומי ברכה.



הראש שרצה להרשיע

והיד שלא נתנה

והם אומנם עוררו סערה. כי לפני שקרא את המישפט האחרון שאמר: „אני חותם איפוא על זיכוי“, קבע בנימין כהן כמה קביעות שהן רבות משמעות לגבי יגאל לביב.

בבואו להעריך את לביב ואת מישקל עדותו במהלך המישפט, קבע השופט כהן: „לכל הדיעות הוא (לביב) אדם שפוי, לכאורה בחור פתוח וחביב העו-שה רושם טוב. האם העבירה המיוחסת לו מתיישבת עם אישיותו?“

וכאן ערך כהן ניתוח בשלושה תחומים:

● **תחום ההגינות:** „מלון רמת-אביב בו היה גר עודד סלפטר (עד הת-ביעה העיקרי נגד לביב) עמד להוציא את סלפטר החוצה. מפני כ-סאר חיב

היתה זו יותר פגישת רעים שבאו לעודד את רוחו של לביב ולנחמו בנוסח „זה יכול היה להגמר הרבה יותר גרוע.“

ספק אם נחמה מעין זו יכלה לספק את לביב. שכן הכתב הכלכלי השמאלני של עיתון הבוקר הימני, שרק לפני שנה התפרסם כגיבור החושף שערוריות כל-כליות שאילי המשק עד שר-האוצר עצמו חוששים מפניו, נראה היה כמי שעומד על סף סיום הקאריירה העיתונאית והר-ציבורית שלו. הוזכרו הפורמאלי שזיכה אותו השופט מהאשמות שהאשימה אותו פרקליטות המדינה. שאמור היה להיות ניצחון מרעיש, היה בבחינת ניצחון פירוס. הכרעת הדין של השופט כהן, שזיכתה את יגאל לביב, דמתה לניתוח מוצלח, שעלה יפה אך שבסיומו מת החולה.



שבחים לפרקליט יגאל לביב (במרכז) אשתו לאה וכתבו של „הארץ“ ון כסלי, מקיפים את עורך-הדין רם כספי (משמאל), שהיה סניגורו של לביב, במסיבה שערך לביב לרגל זיכוי במשפט.

שם יותר מדי. סלפטר ביקש את עזרת לביב כי ימשוך צ'ק לפקודתו על כמה מאות לירות. לביב נענה לו ללא היסוס, אך לא הסתיר מסלפטר כי הוא נענה רק בתנאי אחר והוא שמיד אחרי משיכת הצ'ק יסלפן לביב לבנק שלו ויבטל את הוראת התשלום. וכך נעשה. לביב לא היסס לתת בידי סלפטר אמצעי אשר ישמש למטרה בלתי הוגנת ביחסים שבין סלפטר לבין המלון.

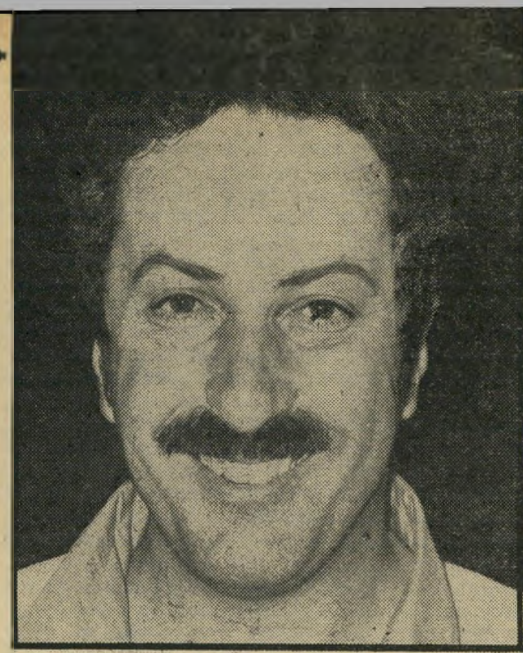
● **תחום העבריינות:** „שקיימת עבירה שכן מתיישבת עם אישיותו של הנאשם אנחנו רואים מעיסוקת הדולרים... לביב סיפר כי בסוף שנת 1969, אגב נסיעתו לחו"ל, נתבקש על-ידי סלפטר להכנס לאיחויבונק בשווייץ, לקחת משם כמה אלפי דולרים ולהבריחם אליו ארצה.

היה זה אולי הוזכרו המרשיע ביותר שניתן אי-פעם בבית-המשפט ישראלי. פסק-הדין שפסק השופט בנימין כהן, שישב כדן יחיד במישפטו של יגאל לביב, היה אופייני לדמותו המיוחדת של השופט, היוצאת-דופן במיקצת בין השופטים.

בגידה

בבחירה

כהן הירוע כג'נטלמן למופת בעל ני-מוסים אירופאיים מובהקים. הוא בנו של ד"ר משה כהן, רופא מוותיקי ת"א ש-ביתו ניצב ברח' מונטיפיורי, דמות מיוחדת במינה של יוצא רוסיה שהתחנך על ברכי התרבות הגרמנית, תירגם לעברית את



השופט בנימין כהן

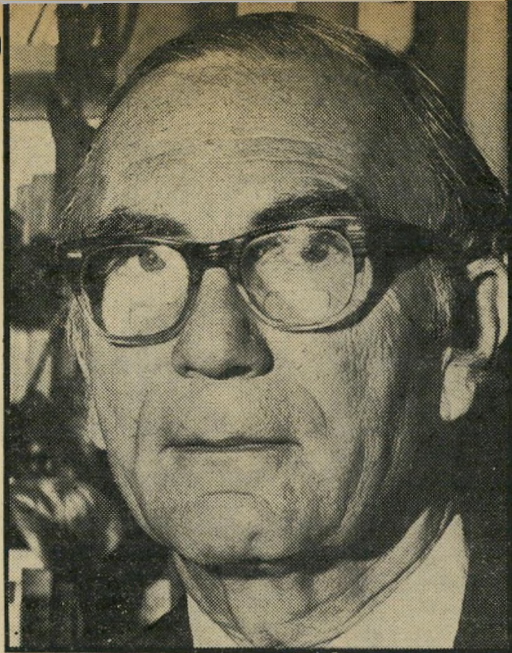
זיכה את סופרו

הכלכלי של „הארץ“

יגאל לביב

אך חיסל אותו

מבחינה ציבורית



הצניח - החולה מת

הקביעה כי לביב, בהיותו עיתונאי, שימש גם כמודיע בשכר של שלטונות מס ההכנסה.

קביעה זו העמידה במצב חמור ביותר את עיתונו של לביב, הארץ. שכן, אין לתאר כלל שיתון כמו הארץ יוכל להמשיך להעסיק עיתונאי שבית-המישפט הגדיר אותו, בין השאר, כמלשין של מס ההכנסה. מצד שני, העניק הארץ ללביב מהרגע הראשון גיבוי מלא. גם אחרי שהוגש נגדו כתב-האישום וגם אחרי שהתנהל מישפט, לא הושעה לביב מעבודתו עד תום המישפט, כמקובל. להיפך, ידיעות בחתימתו המשיכו להתפרסם בר הארץ לצד הדיווחים על מישפטו, שכולם סוגנו ונערכו בידי בעליו ועורכו של הארץ, גרשום שוקן.

היה זה חלק ממדיניות העיתון שראתה במישפט שהתנהל נגד יגאל לביב פרובורקציה של המישטרה. חלק ממערכה המתנהלת נגדו בתגובה על גילוייו הכלכליים ועל פרשת מיסמכי לנסקי שקדמה למי עצרו והאשמתו בפריצה.

אחרי פסק-הדין לא יכלה יותר מערכת הארץ להתעלם מהקביעות שנקללו בתור כן. היא התנצלה בפומבי תוך טיעון של מערכת לא היו ידועים קשריו של לביב עם שירות המודיעין של מס ההכנסה. בתוך המערכת ניתנה הוראה לא לפרסם את שמו של לביב מתחת לידיעות שהוא מוסר לפרסום, להעביר כל ידיעה שלו (חמשך בעמוד 18)



יגאל לביב משיק כוסיות בחגיגה לאחר שזיכיו במישפט. במרכז התמונה, בין יגאל ואשתו לאה גה שערך בביתו ביום השישי נראה כתב „קול-העם“, איש מק"י אלי שמעוני מרים כוסית.

חגיגת הנצחון

וכן עשה. לזכותו של לביב — אם זו זכות — יאמר שזה סוג של עבירות שריבים הרואים את עצמם הגונים מכל הכי חונות דשים בעקבותיהם. אם כי הם אינם כותבים השכם והערב בעיתונות כדי להתריע על עבירות כלכליות של אחרים. **● תחום היעדר העיתונאי:** האם זו תחילה של מן בגידה בבחירה אשר עשה לביב כאשר החליט להיות עיתונאי הלוחם את מלחמת טוהר המידות הכלכלית? כשאני אומר בגידה אני מתכוון לכניסה ביועין למצב שבו יש אי התיישבות ברורה בין מעמדו כעיתונאי לבין העניין האישי שלו. דוגמה טובה לאי התיישבות אני מוצא בכתבה שפירסם על סחבת אצל פרקליטות המחוז... השאלה איננה אם יש או אין סחבת בלשכת פרקליט המחוז אלא אם אני, כקורא של עתון המוצא שם כתבה על סחבת בשרי רות פלוני, יכול לסמוך על כך שמי שכתב לא העמיד את עצמו במצב של אי התיישבות בין תפקידו כעיתונאי לבין תפקידו כאזרח בעל עניין פרטי. ברור לי לחלוטין, שבמקרה הזה, אילו הודרו פרקליט המחוז, היה הדבר מועיל לנאשם, לפי ציפיותו, באופן פרטי, מפני שאז היתה מוחשת ציפיותו לקבל גמול נוסף מאת מס ההכנסה בעד תיק או תיקים שבהם הוא עזר למס ההכנסה לגלות השתמטות. **●** על רקע זה שאל השופט את עצמו,

בשתפו את כל הציבור בלבטיו: „האם זה למטה מאישיותו של לביב להתחשב בגילויים שאותם ראינו, לתרץ לעצמו שגם את העבירה שבה הוא מואשם, ניתן איכשהו ליישב עם שלמות העולם הרחני שבו הוא משתדל להיות? — הצבעה על מתעשרים המשתמטים מלשאת את חלקם בנטל תקציב המדינה — בור דאי שהיא מצויה, שכר מיצווה לא תמיד חייב להיות מיצווה... אשר לפריצה, אותה אפשר אולי להדחיק בהיותה רחוקה מן העין ונעשית באמצעות אחרים.“

אחרי כל זה, הקריא השופט כהן את הפסקים שיהפכו לחלק מהלכסיקון המשפטי של ישראל: „יש לי פחד שאם ארשיע, אולי תהיה זו טעות שיפוטית... מיספר פעמים קיבלה ידי פקודה ממוחי לחתום הרשעה וסרבה לחתום. זה מזל של הנאשם.“

ספק אם לביב יכול היה לברך על מזל שכזה.

„אופי של עבריין“



יגאל לביב זוכה אומנם מהאשמות פליליות, אבל הכרעת דינו של כהן הרשיעה אותו בשורה של עבירות אתיות שאינן מתיישבות עם מיקצוע העיתונות, שהחמורה ביניהן, מבחינה ציבורית, היתה



מלב אל לביב

קבוצה של ידידים ועמיתים למקצוע שמרו על חברותם עם לביב, למרות הוקעת האתיקה המקצועית שלו על ידי ביהמ"ש ואגודת העיתונאים. בתמונה: כתבו הפלילי של מעריב יגאל לב (במרכז), כתבי ידיעות אחרונות רם אורן ואריה אבנרי (מימין) והפירסומאי אורי שלט.

במדינה

(המשך מעמוד 14)

ידלין. "אני רוצה לשאול את הידלנים למיניהם. מי מקיים אותם? כשאני קם בוקר, אני מוצא שמישהו ניקה את הובל והאשפה מהבתים של הידלנים."

"גדמתי מרמת הבירור", הגיב ידלין על התקפתו האישית של בראהרון עליו. "השימוש החוזר בשם ידלנים (הוא) כוון נה לידלין אחר, מזכ"ל העבודה אהרון ידלין) שאול מעולם אחר. בראהרון בחור טוב, אבל אני מסכים עם הסוציאליזם הדוקטרינארי שלו."

תגובה זו היתה כמו ניפנוף מטלית אדומה מול עיניו של שור. בראהרון, שהאופק וההבלגה אינם מתכונותיו החזקות, המתין לשיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות השבוע. שם הסתער על ידלין כאילו היה פיקאדור העומד לתקוע חניתות בצווארו של השור בזירת מלחמת השוורים.

"מה שקרה בעת העדרי מהארץ עבר כל גבול אפשרי. היו דברים שגבולו ב"ש חצונות ולא בוויכוח רעיוני. אני אפשר לעבור לסדר היום מחוץ סלחנות. אתה צריך לקבל על עצמך מרות ומסגרת. מה שמעניין אותך זו רק הקאריירה האישית שלך. נשבר לי ממך!"

ידלין לא הסכים לתת את צווארו להשחית. "אל תעמיד אותי נגד הפועלים", קרא. "שנינו נמצאים בסירה אחת. גם אתה עושה קאריירה כמוני."

בשלב זה הוכרזה הפסקה. אבל בבית הוועדה הפועל מצפים לשלב הסופי של מלחמת השוורים: נסיונו הבא של השור ריאדור הנרגז, לתקוע את התר, ברנע של אמת, ישר בצווארו של השור, אשר העז לנפץ את תדמיתה של ההסתדרות כמגינת ענייני הפועלים.

מפלגות

מי הם

בכלל?

לא לעיתים קרובות זוכים סדרנים להכריע בנושאים פוליטיים. אבל סדרני קולנוע פריז התל-אביבי, שהיו עדיי-הר-



יו"ר ע"מ יאיר פרידמן
חול ההאשמות —

אייה הבלתי-משוחדים היחידים למה ש"התרחש באותו אולם קטן ביום שבת לפני שבועיים — יכולים להתנאות בכ" בוד הנדיר שנפל בחלקם.

מה התרחש? אכן, זוהי בדיוק השאלה: האם התקיימה שם או הוועידה הראשונה של הרשימה הממלכתית — או לא התיקיימה?

אין ויכוח — "התקיימה", טוענים שני מארגני הוועידה, מאיר פרידמן — הטוען לתואר יו"ר הרשימה — ומיכאל (מייק) גולדשטיין — הראוה עצמו כ"מוכ"ל החדש. "שלחנו הזמנות לכל אנשי המפלגה, כולל יגאל הורוביץ וחבריו. לא רצינו למנוע מהם את ההזדמנות להציג את מועמדותם למסודות הרשימה הממלכתית. אבל הם לא הופיעו. אפילו פירי סמנו מודעה בעיתונות על קיום הוועידה. אבל הם דאגו להוציא אותה. גם מסיבת-עיתונאים קיימנו בבית-סוקולוב."

"בוועידה השתתפו כ-160 איש, והיא התקיימה ביום שבת לפני שבועיים. בי קולנוע פריז, בין השעות אחת לארבע אחת צ"א."



מוזכיר הרשימה הממלכתית גולדשטיין (בסרט)

— אנהת ייאוש

לא מייצגים אותנו, המפלגה הזאת קמה ברוח הדיעות של ב"גוריון. הוא היה הגיבור שלה — והוא עדיין הגיבור שלנו. אז מה פתאום הולכים חברי הכנסת הנכבדים האלה ומצרים למרכז המפלגה את אמנון לין, שהוא איש התנועה למען ארץ ישראל השלמה? הרי ידוע שבן-גוריון הוא בעד החזרת שטחים.

ובכלל, ע"מ היא מפלגה של פועלים. אולי באמת יסבירו לי פעם שלושת המיליונרים האלה מה הקשר שלהם עם הפועלים?"

הורוביץ, חת"כ שהודח, לדברי שני חברי מפלגתו, אינו מוכן לענות: "לא מדובר פה בוויכוח בין שני צדדים", מסביר. "אין פה שני צדדים. ממתי יאיר פרידמן ומיכאל גולדשטיין הם צד במפ-לגה? מי הם בכלל?"

פשעים

טבח

בירקא

סגן שריהתיקשורת ג'עבר מועדי פתח את דלת חדרו במלון המלך דויד בירוש-



סגן שריהתיקשורת ג'עבר מועדי בבית הנרצחים
מי אחראי לדם הטורח?

לים. כשהטלפון צילצל. השעה היתה עשר בערב. ביום הראשון השבוע. על הקו היה קרוב עם הבשורה הנוראה.

סיפר למחרת מועדי: "בדיוק חזרתי ממסיבה. היו שם גולדה מאיר, יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, והרוטשילדים. נכנסתי לי חדר. הטלפון צילצל. הרמתי את השפופר פרת וכך נודע לי שבנאצי השתולל והרג את אחי, ואת כל המשפחה שלנו בכפר."

(המשך בעמוד 22)

איזה חמור?

אצות אחרות מוכיח למעלה מכל ספק, כי בשיטה האזורית ("האזורית-יחסית" ו"האזורית-אישית" כאחת) אין שמץ של סיכוי להכניס לכנסת כוח רענן בלתי-תלוי. כפי שהוכחנו בעצמנו, כינתיים נתונה אפשרות זו, דווקא בשיטה הנכסחת — וזהו אחת ממעצמי תיה הגדולות.

לפני 18 שנה עמדו לנגד עיני שני נימוקים, זה נגד זה: החשש שהשיטה האזורית תביא לדיקטטורה ניצחית של מפא"י, והסיכוי שהיא תכניס לכנסת כמה אישים רעננים ובלתי-תלויים. כיום ברור כי שני נימוקים אלה גם יחד פועלים באותו כיוון — נגד השיטה האזורית.

נוסף על כך נימוק מרכזי שלישי, שעליו רק רמזתי אז כשכתבתי ש"המ" אבק הגדול על דמות העם יעבור מן הכנסת לשטחים אחרים". כיום, אחרי נסיגות-ההפיכה של "האופוזיציה החוץ-פרלמנטרית" בכמה מדינות, ברור שבמדינה כישראל זוהי סכנה חמורה שבעתים, אם תתקבל השיטה של יעקובי, כי, תהפוך הכנסת למועדון אכס"י קלוזיבי של עסקני שתיים-שלוש

בהצעתו של בן-גוריון להנהיג בארץ את השיטה הברטית — השיטה הרובנית-אישית, כשבכל איזור נבחר איש אחד, וכל חברי הפרלמנט נבחרים בדרך זו. מה שמציע יעקובי כיום, בשם מיפלגתו, הוא אנדרוגנס מיפלגתי תי — שיטה הקרויה "אזורית-יחסית", שיש בה כל החסמים והמגבלות של שתי השיטות יחד, ללא המעלה אף של אחת מהן. שיטה זו היא קנוניה בה-אידעיה, ברוח הקנוניות שדיברתי עליהן באותו מאמר — קארטל של מנגנוני המיפלגות, כדי לכפות אחוה-חסימה עצום ולחסל יריבים טורדניים. שום דבר באותו מאמר אינו מצדיק או תומך בקנוניה כזאת.

אל הבאריקדות!

אם אני תומך כיום במסקנה המ" סויגת שאליה הגעתי אז — שאפשר בתנאים מסוימים, אחרי חקיקת חוקה נוקשה, לעבור לשיטה אישית-רובנית? התשובה החד-משמעית: לא. עברו מאז 18 שנה, בהם צברנו נסיון

כל הנכנס לבית הזה, כתבתי, "נדבק מיד מרוח השיעמום האופף אותו כימעת בכל ימות השנה, להוציא מיטפן וישיבות דרמטיות. חברי-הכנסת עצמם אינם מסתירים את הרגשת חוסר-התכלית המכרסמת בהם..." נדמה שהדברים יכלו להיכ-תב גם היום.

לאחר מכן עמדתי על הפחד הכללי השורר בציבור מפני דיקטטורה חד-מפלגתית של מפא"י, אם תתקבל הצעת בן-גוריון. תחת הכותרת "תנאי מוקדם: חוקה", קבעתי שאי-אפשר לשנות את השיטה כל עוד קיימים בארץ חוקי-חירום וחוקי-דיכוי דומים, המוסרים בידי הממ" שלה סמכויות בלתי-מגבלות. באותיות מודגשות אמרתי:

"ובעיקר (עד מפא"י) לקשור את השיטה החדשה עם חקיקת חוקה ממלכתית, המגבילה בצורה ברורה את כוחה ופמכותה של ממי שנת הרוב."

זוהי נקודת-המפתח של המאמר כולו. מכיוון שהשיטה האזורית יוצרת באופן מלאכותי רוב מוחלט של מיפלגה אחת, גם כשהיא מיעוט בעם, היא סוללת את הדרך לדיקטטורה. עליי קביעה מחדש של איזורי-הבחירה לפי צרכיה, היא יכיר לה הצנצית דיקטטורה זו.

כל עוד אין בארץ חוקה, הקור בעת סינים ברורים למעשי הממ" שלה ולחקיקת הכנסת, השומרת על זכויות האזרח והמאפשרת לי כיתיהמישפט לכטל חוקים אנטי-דמוקרטיים, זוהי סכנה נוראה.

המישטר הוא רקוב

משך המאמר מנתח את המיבנה המיפלגתי בארץ, אחרי שקבע כי אין מחוללים מהפכות על-ידי שינוי שיטות של בחירות. הסיכום: "מעבר לכל השאלות השניות-במעלה, מזדקרת בוויכוח זה שאלה אחת: האם אפשר להחזיר לשם מנהיגות בריאה, האם שהמישטר המיפלגתי הרקוב הנוכחי יישאר על כנו לעד? מישטר זה הוא רקוב, כי אינו תלוי כימעת בציבור. המיפלגה הישראלית הטיפוסית היא מכספי התרומות של יהודי אמריקה, עד פי קנוניה בה שותפות כל המיפ"גות, קואליציה ואופוזיציה, מי חרות ועד מפ"ם."

"בעזרת כספי המגביה מקימה המיפ"ג לגה בארץ עיתונים וחברות כלכליות, שינונים ובתי-דפוס. אין היא תלויה בבחור, להיפך, בעזרת כספי המגביה הגנובים (כי התורם לא תרם למרות אלה) יש בכוחה לקנות את הבחור בהנאות כלכליות, או לשעבדו בעזרת תעמולה קנוייה. אין זאת דמוקרטיה..." וכאן בא, הקטע שקרא יעקובי במישדר: "יש רק דרך אחת להשיג המצב: יצירת שיטה שתחזיר את השנד המיפלגתי לבקבוק, לשעבדו מחדש לבחור, לחסל את קנוניותיו האפלות, לא לאפשר לו לכפות את רצונו על העם. "בחירות איזוריות אינן פיתרון מדא. אולם הן צעד בדרך הנכונה."

אחוז חסימה מיפלגתי

ישוט קטע אחד זה, מחוץ לכל הקשר, הוא סילוף משתי בחינות: יעקובי לא הזכיר, כי התנאי המוקדם המפורש לכול שינוי היה בעיני, גם אז, חקיקת חוקה נוקשה, המונעת דיק-טאטורה ושלטון שרירותי. במשך 18 השנים שחלפו מאז, לא התקבלה לחוקה כזאת אף צעד קטנטן אחד, וברור כי מנוי וגמור עם מיפלגת-העבודה למנוע אותה בכל מחיר. יעקובי יצר את הרושם כאילו די-ברתי אז על השיטה המוצעת על ידו. אין זו אמת. המאמר ההוא דן בפירוש

כל היה, כנראה, מוכן מראש. שידור התוכנית מוקד, בה השתתפו חברי-הכנסת גד יעקובי והיים לנדא ואני, התקרב לקיצו. נותרה עוד דקה אחת. אז שלף יעקובי לפתע גליון נייר, וקרא מתוכו כמה פסוקים בזכות שינוי שיטת-הבחירות. הוא טען שזוהי מובאה ממאמר שכתבתי אני בשנת 1954, התכוננת להשיב. אך המנחה, אלי ניסן, חתך את דברי בהודעה שהשידור נגמר. מאות אלפי הצופים לא יכלו לדעת אם המובאה נכונה או לא. הכוונה היתה להשאיר אצלם את הרושם כאילו דגלתי בשינוי שיטת הבחירות, ורק בגלל איני טרס אישי או סיעתי שיניתי את דעתי. היתה זאת תחבולה כפולה. בגלל העיתוי והחשש, שתוכנן מראש, לא ניתן לי להגיב על הדברים בו במקום. ועליידי הוצאת הדברים מהקשרם, הם פולפו במידה רבה.

הנימוקים: בעד ונגד

קוראים השומרים על גליונות העולם הזה בכרכים, ימצאו את המ" אמר המלא בגליון העולם הזה (886), הנושא את התאריך 6 באוקטובר 1954, הכנסת השניה ישבה אז בבית פרומין. בעמוד הפתיחה של הכתבה מתנוססת הכותרת "בחירות או קנוניות?" בצד תצלום של אולם הכנסת שהיה אז — כמו היום — ריק.

הכתבה מורכבת בעיקרה משתי מיסגרות, בהן תוארו באופן אובייקטיבי הנימוקים העיקריים בעד ונגד בחירות אישיות-איזוריות, כפי שהוצעו אז על-ידי דויד בן-גוריון. כדאי לחזור כאן על ראשי-הפרקים, כי הם מוכיחים שאין חדש תחת השמש. אולם הם אותם הנימוקים המושמעים בעד ונגד כיום.

בעד שיטת הבחירות האזורית: 1. היא חשיש קץ להפקרות, לסחיטה ולחוסר-האחריות. 2. יהיה קשר ישיר בין הבחור לנבחר. 3. תהיה ביקורת מתמדת של דעת הקהל. 4. הרכב הכנסת יהיה מקביל יותר להרכב העם. 5. כוחות חדשים יעלו על הבמה. 6. יהיה מקום לכוחות בלתי-תלויים.

לעומת זאת, נגד שיטת הבחירות האזוריות: 1. שיטת הבחירות האזוריות תגרס למילחמת-אחים (בין ערבים שלא ימצאו ייצוג ובין המיסטוד). 2. שיטה איזורית תגרס לדיק-טאטורה. 3. אין בארץ איזורים מגובשים המ" חייבים ייצוג עצמאי. 4. אין בארץ הציבות הדרושה לייצוג איזורי. 5. אפשר לקבוע מראש את תוצאות הבחירות על-ידי תיחום חריצדי של איזורי-הבחירות. 6. אי-אפשר לקבוע איזורים בעלי מיסטר-תושבים שווה. 7. אין כל ייצוג למיעוטים פני-ליטיים.

נדמה שגם כיום, אין להוסיף כימעת אף נימוק מהותי אחד לרשימה זו. אך יתכן כי נסיון של 18 שנה, בהן כיהנו חמש כנסות נוספות, משנה במידה רבה את הערכת המישקל היחסי של הנימוקים הישונים.

תנאי מוקדם: חוקה

שתי המיסגרות היה מצורף מאמר קצר בחתימתי. הוא נפתח בתיאור הריקנות — תרתי משמע — של אולם הכנסת. ספרתי ומי צאתי שבאולם המליאה, כפי שהשתקף באותה תמונה, נוכחים 10 חברי-כנסת.



2 עמודי "העולם הזה" מה-6 באוקטובר 1954

מיפלגות, וכל המאבק הגדול על עתיד האומה יעבור אל הבאריקדות. כל כוח שירדגו ברעיון חדש, שיובטא מגמה חדשה, יידע שיש לו שדה-קרב אחד: הרחוב.

מקץ 18 שנים

ק חמור אינו משנה את דיעותיו במשך 18 שנה, כשמדובר על עניינים מעשיים ושכניים (להבדיל מעניינים מוטי-ריים-עקרוניים). אני מודה שאיני שואף להיות חמור כזה. אני משתדל לדמוד מן הנסיון, שדי ושיש אחרים, ועדכן דיעותי בכל שמשתנה המציאות. עיקר דברי מלפני 18 שנה נראים לי נכונים גם כיום. כמה מן הדברים נראים לי מוטעים. הבחירות האזוריות אינן פיתרון, חלקי או מזה, לשום בעייה. הן צעד גרוע — בדרך הלא-נכונה.

רב בחיים המיפלגתיים והפרלמנטריים בארץ. דברים שהיו אז מעורפלים, נתי-בהר בינתיים לגמרי. כהונתי בכנסת במשך שבע שנים איפשרה לי לראות את מהלך הדברים במציאות היומיומית, ול-השתחרר מאשלויות שלהן יכולים להיתפס (ונתפסים גם כיום) עיתונאים מאחורי המכתבה. יתר על כן: חקרתי מאז מה קורה במדינות בהן פועלת השיטה הא-זורית, כגון בריטניה.

מכל זה אני מסק: הנימוק שהבחירות האזוריות יביאו לדיקטטורה חרימית-גנתית, היה ונשאר נכון, והוא הני-מוק המכריע.

אין כל סיכוי שתחוקק בארץ חר-קה, כל עוד קיים המישטר הקיים. בהעדר חוקה כזאת, ובהעדר נסיון של שנים בהפעלתה, מסירת השילטון המוחלט בידי מיפלגת-העבודה היא טירוף. עד כאן אני דבק במחשבות שביטאתי באותו מאמר. אני חולק עליו בכל הנוגע לאפשרות להחזיר כוחות חדשים לכנסת בשיטה האזורית. היתה זאת אשליה — ואני חושש שדווקא באשליה זו דבקם כמה אישים. הכותבים כיום מה שכתבתי לפני 18 שנה, לימוד המציאות בארץ, בבריטניה וב-

אורי אבנרי

אבל קיבל את סטרייס



דיין קיבל את המלאך

אבל באפי רוצה



ראש הממשלה שלכם דומה ל-
סבתא שלי. שנפטרה לפני שנה.
אני רוצה מאוד לפגוש אותה.
הצהרה פוליטית מקורית זו השמיעה
ביום הראשון השבוע מרי אניסה ג'ונס
— הלא היא באפי המפורסמת מסדרת
הטלוויזיה משפחה שכזאת. היה זה לאחר
שהוכתב בת ה-12 פגשה כבר גדולים וידו-
עים — וביניהם — בברוקלין הישראלית, ב-
מסיבת-הפתחה שערכו לכבודה אמריגניה
מרים עצינוני ומרקו שדה, ואשת יחסי-הצי-
בור מירי זכרוני. המשולש שהביא ארצה
את המלאך לדיין, למד מהצלחתו הקודמת.



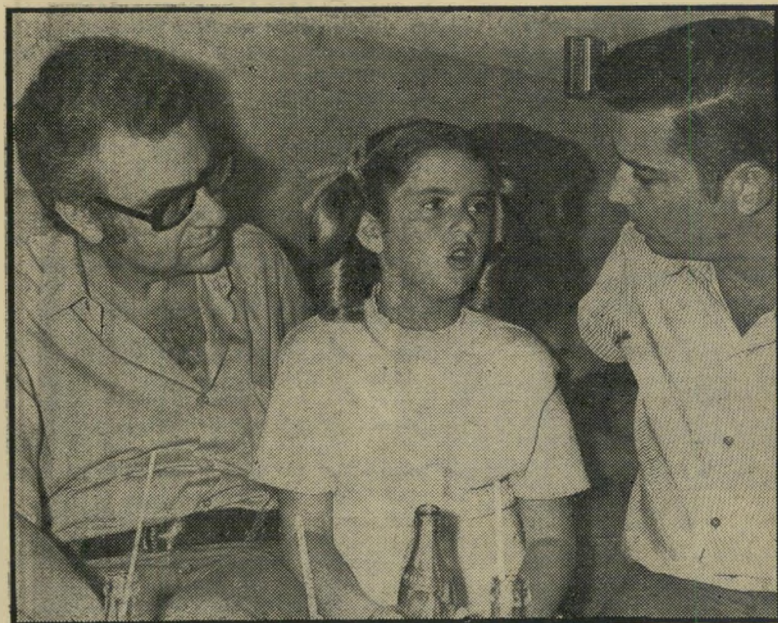
הכוכבים
באפי לוחשת סוד
לילד-הזמר נועם
קניאל, סולן מקהלת הילדים של שירי
הפסטיבל. בתמונה משמאל: „היא דומה
לסבתא שלי,” אמרה באפי על צילומי
הקריקטורה של ראש-הממשלה גולדה.

הביא עכשיו את באפי — לגולדה. וכמרי
בן גם לכל שאר עם ישראל, המוכן לשלם.

באפי הגיעה בשבת אחר-הצהריים, ב-
לוויית אמה, פולה ג'ונס — שהיא גרושה
ממוצא לבנוני. העובדת כמנהלת סוכנות
נכסי דלא ניידי בלוס-אנג'לס, בנמל-הת-
עופה חיכו להן כבר עשרות מעריצים
בגילאי שנה עד 14, שבאפי היא תוכנית
שלם כפי שסיימון טמפלר הוא חוכב
של הילדים בני ה-14 ומעלה.

אלא שבמסיבת ההפתחה, אליה הוזמנו
אנשי-בוהמה, עיתונאים, פיומנאים ואנשי
טלוויזיה — כולם עם ילדיהם — הסתבר
שלא רק הילדים מעריצים את באפי. ל-
רות שהוזמנה למסיבת היתה טלפונייה,
והמוזמנים הוזמנו יום בלבד לפני קיומה
— הופיעו כולם בהתרגשות עצומה, לר-
אות את הפלא הקטן.

באפי עצמה נתגלתה כילדה חביבה,
חייכנית מאוד, שלא התרגשה במיוחד



חברים למקצוע
אנשי הטלוויזיה טוביה סער (מימין) ויעקב בן-
הרצל מחלימים חוויות מקצועיות עם הכוכבת
הילדה מרי אניסה ג'ונס — הלא היא באפי מ„משפחה שכזאת”. טוביה סער,
ממש כבתו בת השש גל, התרגש לפגוש את השחקנית הקטנה בת השתיים-עשרה.



אליה הנוער
באפי עם מיס ביזלי תבובה בידיה, מוקפת ילדים
ממקהלת הילדים „שירי הפסטיבל”, שתופיע עם
באפי בהופעותיה בארץ. התמונה צולמה במסיבת הפתחה שערכו ילדי המקהלה
ולדי אמנים לבאפי במועדון „צוותא” בתל-אביב. הילדים שרו בהתלהבות את
„הבה נגילה”, וביקשו חתימות: משמאל בתמונה: כתבת העיתון „הארץ שלנו”.

מכל המהומה, הצטלמה בצייתנות עם כל מי
שהצליח לפלס דרך אליה. חיכה אל עבר ה-
מצלמות במקצועיות אמריקאית.
„היתה לי הפתעה גדולה כשהוזמנתי לבקר
בישראל,” סיפרה בגילורילב. „אני כבר שנה
וחצי אחרי הקלטת הסרט האחרון של התכנית
— ולא ידעתי בכלל שאני פופולארית כאן.”
היה זה כאשר עינה של באפי נתקלה בפוסטר
של גולדה מאיר בצורת מונה-ליווה, כאשר ה-
כוכבת הצעירה התעניינה לדעת: „מי הזקנה
הוא? היא דומה גורא לסבתא שלי. סבתא שלי
אמנם היתה יותר יפה, אבל הן דומות.”
כאשר גילתה מי זו הכוכבת הזקנה, התפעלה:



את גולדה

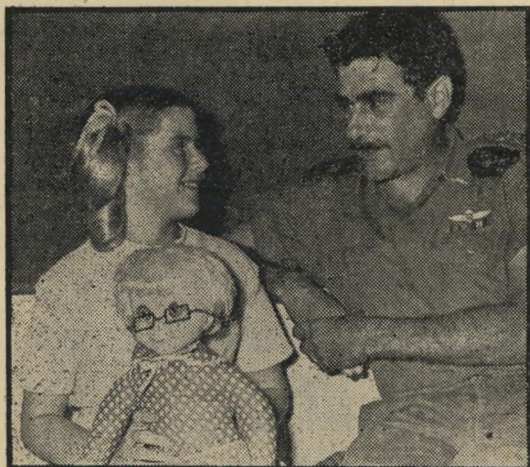
חמש שנים הסריטה מרי את הסידרה, ומוזה שנה וחצי שהיא מחוסרת עבודה. אותם מעטים מבין הילדים הישראלים המאושרים, שהתמזל מזלם להיות מוזמנים למסיבה איתה, היו ממש בהלם. סיפרה רבקה מיכאלי: "כשהודיעו לנו שאנחנו מוזמנים למסיבה עם באפי, קפץ יונתן שלי, בן 4, וצעק. מה באפי? ולא נתן לי מנוחה עד לרגע שיצאנו לכאן!" לחשה בחצי קול מלא התרגשות גלי בת הארבע, בתם הבכורה של עופרה פוקס ואהוד מנור: "אני רואה את כל התכניות בטלוויזיה, ונורא מתרגשת עכ"ש יור לראות כאן את באפי". וכמוהו, מסתבר, גם כל בית ישראל, הצופה באדיקות בגיגנית הקטנה מדי שבוע על המסך הקטן, רוטט מהתרגשות נוכח הסיכוי לראות את הכוכבת מקרוב.



"ראש ממשלה זה כמו הנשיא אצלנו? אז אני רוצה לפגוש אותה. כי היא ממש כמו סבתא שלי!"



אנימה ג'ונס נבחרה לשחק את באפי ב"משפחה שכזאת בהיותה בת חמש. היא היתה אחת מתוך אלפי מועמדות, ביניהן שחקניות ילדות ידועות. לפני כן, השתתפה בסירטי פירסור מת מסחריים אחדים. כשהלכה למיבחן, לא האמינה אמה כי תיבחר. אבל בסופו של דבר היא נבחרה דווקא בגלל שלא היתה מקצוענית. סיפרה השבוע פולה ג'ונס אמה של באפי.



צפריר וביזלי
סגוראלוף צפריר עינבר, ראש הווי ובידור של צה"ל בא גם הוא לפגוש את השחקנית הקטנה, באפי.



מוזכרות
התנפלות על האמרגנית מרים עציוני, שחילקה גלויות של באפי. מימין: דן אלמגור עם באפי ובנותיו אורנה (למעלה) ואלינואר.



במדינה

(המשך מעמ' 18)

"חשבתי שאני משתגע." חוזר מועדי שוב ושוב, כשהוא יושב בביתו שבמרכז כפר ירקא, מוקף זקני הכפר וכפרי הסיביבה, שבאו להשתתף בצערו ובצער ה"משפחה".

אפון נורא. בחדר הענקי, שלאורך קירותיו ספסלים מכוסים סדינים לבנים, יושבים הזקנים. כל אימת שאדם נוסף נכנס, קמים כולם על רגליהם. הנכנס מביע את הודעותיו וצעריו. עם סיום דבריו מתיישבים הכל, ואחד הצעירים מגיש לו כוס מים.

מדי פעם מגיעים שליחים, מביאים ידיעות מבית-החולים רחב"ס בחיפה, שם שוכבות שתיים מבנותיו של חוסיין דאעש מועדי — אחיו של סגן-השר. ילדיו האחרים של חוסיין — שני בנים ובת — נהרגו מייד במטח היריות שהחריד את הכפר הדרוזי השלי ביום א' בערב.

נכנס שליח נוסף, הפעם, מבית-החולים של מלבן בנהריה, שם מאושפז חוסיין, כששומר מופקד, מסיבה בלתי ברורה, על מיטתו. הידיעה הראשונה שקיבל שייך ג'עבר בטלפון היתה לא נכונה. אחיו לא נהרג, אלא נפצע בלבד. אמש, היה עדיין בסכנה. כעת, מודיעים שכבר יצא מכלל-סכנה.

כשורת איוב. שליח נוסף בא. מודיע שהמשלחת מהכפר כבר יצאה מהמכון ה"פתולוגי באבו-כביר עם שלושת הגופות של דאעש בן השנה, עארב בן השנתיים ורינה בת הארבע.

לפתע, בשורת איוב. רץ בהול מגיע, לוחש משהו באוזנו של סגן-השר, הלבוש בגלימה הדרוזית המסורתית. הלה קם, פוטר ידיו, ומודיע לנוכחים כי יסמין, הבת הבכורה, נפטרה גם היא מפצעה. הכל קמים, עומדים דוממים דקות מספר. הטבח הנורא התחולל בסביבות תשע בערב, הכפר הדרוזי הגדול, "השוכן על צלע ההר ומשקיף לעבר נהריה ועכו, הוחרד מזעקות איומות שבקעו מביתו של חוסיין דאעש, אחיו של סגן-השר התיקשר רח. השכנים כבר התרגלו לצעקות הבוקעות מהבית — במיוחד כאשר בדיע, בנו בן ה-20 של חוסיין, היה מגיע הביתה לחופשה מבית-החולים לחולי-נפש בעכו. **חתונה לא מוסרית.** אשתו הראשונה של חוסיין, מיצה, ילדה לו שבעה ילדים. לאחר מותה, לפני שש שנים, התחתן חוסיין עם ג'ורה, שהיתה אז בת 19 — יותר צעירה מכמה מבניו. מאז, לא פסקו המריבות בבית. הבנים האשימו את אביהם ב"חתונה לא מוסרית" — מה עוד שגם עם אשתו החדשה הביא חוסיין כל שנה ילד לעולם.

אך ביום הראשון השבוע, עלתה המריבה בעוצמתה אף על המקובל. בדיע איים לרצוח את אביו, בטענה כי הזניח אותו מאז שיש לו אשה צעירה. אחיו של בדיע, עפיק, בעל חנות מכולת וסוחר לשעבר, לא התערב בריב.

ואז, לפתע, שלף בדיע אקדה — והחל יורה כמטרורף לכל עבר. תחילה באביו, וכאשר צנח חוסיין שותת-דם, התפרץ בדיע, אחוז טרוף, לחדר-השינה של ג'ורה, המשיך להמטיר אש לכל עבר. רק כשרהיק את המחסנית זרק את האקדה מידו, יצא החוצה, שם הצטופפו כבר עשרות שכנים נדהמים.

הכל דם. לאלה שמיהרו להיכנס פנימה התגלה מחזה מזעזע. מספר קויקס ג'ניים (44) בעל חנות מכולת שכן: "נכנסנו פנימה. קודם כל נתקלתי בחבר שלי, חוסיין. הוא שכב על הרצפה כולו דם. בחדר השני ראינו רק דם. שמענו בכי וצעקות בכל מקום. בקושי ידענו את מי להוציא ראשון. בהתחלה חשבנו שכולם מתים. רק אחרי-כך, בדרך לבית-החולים, שמנו לב שיש גם קצת אנשים חיים."

בטרם נעצר על-ידי המשטרה, חזר בדיע והטח, באוזני כל מי שרק היה מוכן לשמוע, כי אביו הוא זה שהכניס אותו לבית-החולים. "הוא רצה להיות לבד בבית עם האשה הצעירה שלו", טען. "בגלל זה הוא זרק אותי לבית-החולים למשור געים. וגם לא היה גותן לי כסף, גם שהוא עשיר גדול. הוא אפילו היה רוצה שאני אשלם לו בשביל זה שאני אוכל אצלו." בגלל זה, ובגלל שמישהו בבית-החולים לחולי-נפש החליט כי אפשר לשחרר את בדיע — שילמו ארבעה פעותות חפסי-מפשע בחייהם.



MOUSON cosmetic

תמרוקי "מוסון" - המפגש בין טיב ליופי

בואי גם את אל המפגש הזה
פנקי את גופך...
העניקי לו רכות ויופי
עם תמרוקי היופי של "מוסון"
קרמים, סבונים, מי קולון
ודיאודורנטים
בטיב מעולה ובאיכות שתאהבי



מבחר דיאודורנטים

תמרוקי "מוסון" - המפגש בין טיב ליופי

**מי
מובן
למה
אוחתי?**



ללא שם
ציור חסר-שם של אורה: צעירה ע"י רומה ותמירה, במטפחת ראש ומחרוזת, המזכירה את ג'קי קנדי, אשת אונטיס.

• 5,000 תושבים.

לבחירתכם!

מבחר דגמי טלוויזיה אמקוד

עם מסכים ברוחב מ"17 ועד מ"25

מבחר צבעים

מותאם לקליטת U.H.F ו-V.H.F

המוצר הנבחר 1972

לי תמכורתי אמקוד

יתרון חשוב: שרות אחפא

לאחר שהנדבן העשיר נפל משמיים,

פירנס אותה במשך 3 חודשים למען

האמנות, שואלת עתה הציירת היפהפיה:

אורנה סטוקליסקי מחפשת מממן פרטי: יפהפייה שחרחרת, בת 26, רווקה, בריאה, ילידת כפר-סירקין, כיום תל-אביבית.

המממן הפוטנציאלי מתבקש להתעלם מכל הנתונים האלה, להיות מוכן לפרנסה רק לשם שמיים: כדי שתוכל להתמסר כולה רק לציור.

שאיפה דמיונית? לא כל כך. מאחר שזה קרה לה כבר פעם, אין אורנה רואה כל סיבה מדוע שזה לא ימשך לקרות לה. אורנה סטוקליסקי שנאה מתמיד מסגרות. גם ציוריה שונאים מסגרות. הן סמליות המופיעה בכל אחד מהם מה-

טבע—

חי ונושם



היא חזרה ארצה — אך לא לכפר-סירקין, כי אם לתל-אביב. ביום עבודה כמזכירה, כשהיא בקושי מחזיקה את עיניה פתוחות, בלילה ציירה. אהבת המי תולוגיה היוונית והשפעת ציירים סוריי-

המממן הראשון, איש העסקים ג'קי סיטון, בשיחה עם אורנה בעת פתיחת תערוכת-היחיד הראשונה שלה, לפני נתיקת הודות לנדיבותו של סיטון, אשר נטל על עצמו את הוצאות מחייתה של אורנה למשך שלושה חודשים, כדי שתוכל לצייר.



מממן מס. 1

המממן הראשון, איש העסקים ג'קי סיטון, בשיחה עם אורנה בעת פתיחת תערוכת-היחיד הראשונה שלה, לפני נתיקת הודות לנדיבותו של סיטון, אשר נטל על עצמו את הוצאות מחייתה של אורנה למשך שלושה חודשים, כדי שתוכל לצייר.

ממת את המסתכל: שדיים ענקיים מת-נגשים באדמה — המקבלת צורת פנים. גבר ואשה עירומים בגלים ירוקים. את כל אלה יוצרת אורנה בשעות הקטנות של הלילה: היום כמעט ואינו קיים לגביה. היא אומרת בוקר טוב לא לפני שתיים בצהריים, ולילה טוב שלה מושמע בשעות שרוב האנשים מתחילים את עבודתם. „אני מסוגלת להתרכז רק בלילה“, היא מסבירה. „חשובים לי השי-קט והבדידות. את שעות היום אני מבזבזת על שטויות, לפעמים קוראת קצת. בעיקר ספרות יפה והיסטוריה. בין חמש לתשע בערב אני מנהלת את הגלריה לציור ברגמן. אחרי העבודה ועד חצות — זהו הזמן המתאים לבלות עם אנשים. בחצות אני מתחילה לצייר.“

עובדת ביום

ומציירת בלילה

הקרוב לשנתיים שאורנה מתגוררת בתל-אביב מחלקת את דירתה עם עוד שתי בנות. שושי וגילה. לפני כן גרה עם הוריה, סיימה את בית-הספר התיכון רננים במגמה האמנותית (ציור ופסול). היתה מורה לאמנות בעת שירותה הצבאי. ריכוזה מועדוני-נוער במסגרת החינוך המשלים בפתח-תקווה, הדריכה חוגי אמנות למבוגרים ונוער.

„הייתי עובדת ביום ומציירת בלילה“, היא נאנחת. „הרגשתי שאני הורסת את עצמי חיים. אך לא היתה לי ברירה. פרינסה צריך. אבל חיפשתי את שביל הזהב, שיוציא אותי מדפוס-החיים שלי.“

לפני שלוש שנים היא יצאה עם להקת כרמון לשנה לארצות-הברית ורפריו. כל רגע פנאי היתה מבלה במוזי-



יצירה במטבח

בשעת לילה מאוחרת, בחדרה המשמש גם סלון וגם מטבח, מאכלס את תנור הגז — עובדת אורנה על יצירה אופיינית: בטן אשה מלאה הבעה. „לכל דבר בחיים — חי, דומם וצומח — יש את הבעתו שלו“, מסבירה אורנה. „הבעת חיות“, אורנה מציירת בעיקר בצהוב, סגול ואדום, המדגישים מאוד את החמימות — „שבלעדיה אי אפשר להמשיך בחיים.“

הנהפכים לרוב לסמלים סוריאליסטיים. הנס אירע בחודש ינואר השנה, בדמותו של איש העסקים הצעיר ג'קי סיטון. מספרת אורנה: „מישהו הביא אותה לראות את העבודות שלי. הוא בא, והתרשם. על כוס קפה, הוא התעניין למה אני לא עושה תערוכה. הסברתי לו שאין לי כסף — שלא לדבר על כך שהציור הולך לאט. כשאני צריכה גם לעבוד ביום לפרנסתי.“ סיטון העלה הצעה: „עזבי את מקום העבודה — והתכונני לתערוכה.“ „אני אמר מן את ההכנות. את — ציירי לך בשקט.“ אמר וקיים. במשך שלושה חודשים שי לם ג'קי סיטון את שכר-הדירה של אורנה, חשבונות המכולת שלה, צבעים, בדים, ו שאר זוטות. כן שילם עבור הגלריה, הן מיסגרות, הדפסת הזמנות וקטלוגים, וכל שאר הפרטים הקטנים, המתאספים לסכום מים גדולים, הקשורים בפתיחת תערוכה. „אני יודעת שיהיו כאלה שלא ירצו להאמין“, אומרת אורנה. „אבל סיטון עשה את כל זה ללא תמורה, מקובלת“, הוא היה פשוט מצנט מושלם, שניקרה בדרכה של אמנית מתחילה, והושיט לה יד.“

מי מוכן

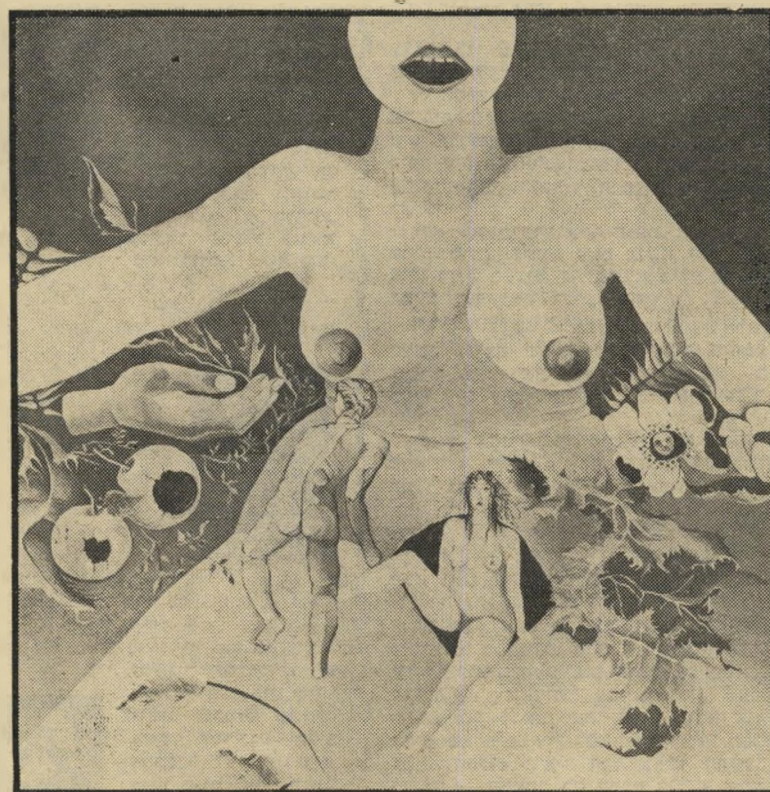
הלאה



התוצאה:

„זה היה נפלא!“ נזכרת אורנה. „לא היו לי שום דאגות. הציור זרם לי מהר אצבעות כמו מים. שלושה חודשים חייתי בדיוק כמו שאני רוצה לחיות ללא מסגרת. ללא שעות — רק מציירת ומציירת.“ התערוכה, בגלריה ברגמן התל-אביבית, עברה בהצלחה ורבות מהתמונות המיוצגות, העזות, ניקנו. לאחר התערוכה הן ציע לה בעל הגלריה לנהל את המקום בשעות הערב, וזאת היא עושה מאז. מאז, ממשיכה היא גם לחלום על גס נוסף: „אני רוצה למצוא שוב מישהו כמו סיטון, שפשוט מאהבת האמנות והבנתו אותי כציירת — יהיה מוכן להשקיע בי, להעניק לי תקווה נוספת של יצירה.“

אליסטיים כסלוואדור דאלי, דניאל בוש וואן זאק רוסו. יצרו אצלה סיגנון המת-רכז בנושאים מיתולוגיים ומתבסא ב„הא-נשה“ של הטבע, בעזרת צורה וצבע



הטוב, הרע והמכוער הוא שם ציור זה של אורנה. השדיים הענקיים והבטן הפעורה, שמתוכה יוצאים גבר ואשה, הם סמל הפוריות. כך היד משמאל מסמלת את הרוחניות, הברקנים מימין מסמלים את היופי והכאב, העכברים משמאל — את הרע והמכוער.

תודה

חובות פרדס'חנה, כרכור והסביבה
בה התרוקנו בשבועות האחרונים מכלבים וחתולים: החושבים עסקו במרץ בהשמדת כל הולך על ארבע. הם לא היו חייבים, למעשה, לטרוח הרבה. בשבועיים שקדמו לידיעה כי סיי פוס'הבהרות התגלה בסביבה, הבחינו חי חושבים בתופעה מורח: כלבים וחתולים החלו נופלים מתים ברחובות בתדירות מדהימה.

„בהתחלה לא שמנו לזה לב. מה יש אם מתים חתולים או כלבים. לא נורא. בין כה הם רק עושים רעש וליכלוך“, מספר דוד לוי שושן (26), תושב בנונה מרחב שבפרדס'חנה. לא הרחק מביתו של דני בן-שושן בן השש. „אבל אחרי שקראנו בעתון שבגלל הכלבים והחתומ“



הניצולה

סוזן שיטריט בת השש עם אחותה הבכירה רחל, לאחר החלמתה של הילדה מטיפוס-הבהרות. כעת, שכחה כבר סוזן את המחלה, אך לפני ימים מספר לא יכלה עדיין סוזן שיטריט לזוז.

ליים יש כאן טיפוס — התחלנו להרוג אר תם. בכל מקום שאנחנו רואים כלב או חתול אנחנו הורגים אותו. בכל דרך. בי אוטו או באבנים. העיקר שימותו. מה אנחנו צריכים טיפוס בגלל החיות האלו? מובן שתושבי הסביבה אינם מסריחים עצמם בסילוק הפגרים מהרחובות. הם מחכים לפועלי הנקיון של העיריה. אך פועלי הנקיון, בעצמם תושבי הסביבה, יודעים היטב מדוע נהרגו החתולים וה כלבים — וחוששים לסלק את הפגרים.

הכאבים

לא פסקו

יה זה לפני חודש בערך, כשדני בן-שושן בן השש, המתגורר בשיכון נוה-ימחב 7 בפרדס'חנה, התלונן בפני אמו לאוני על כאב-ראש. אמו בדקה לו את החום, ראתה שהוא גבוה, ולקחה אותו לרופאה הכללית פקופת-חוליים. הרופאה נתנה לדני תרופה, החזירה אר תו לבית.

„עוד לא הספקתי להגיע הביתה“, מספר לאוני — „ודני עוד פעם התחיל לבכות שוב. לו לא לקחתי אותו חזרה לקופת-חוליים. חשבת שאם הרופאה נתנה לו תרופה — או זה בטח יעבור לו.“

במדינה

דרכי-חיים

כשמיליונר מוכר

את דירתו

כאשר עמדה נאווה פוגל (18) להינשא, החלה אמה לחפש למענה דירה. באמצעות מתווך-דירות תל-אביבי גודע לאם, טובה, כי משה שניצר, נשיא בורסת-היהלומים, מבקש למכור את דירתו בשדרות קרן קיימת בתל-אביב. האם ובתה סרו להציץ בדירתו בת שלושה חדרים של היהלומן המיליונר, חזרו, הציצו שוב ושוב, ולבסוף סיכמו לר כוש את הדירה. מחיר הדירה, עם הריי הוט, נקבע ל-196 אלף ל"י, ושניצר קיבל מיפרעה של 16,000 ל"י. כאשר שאל שניצר אם השתיים מבקשות קבלה או עריכת חוזה, השיבה טובה פוגל: „לא צריך אדוני. ממש אנחנו לא צריכות קבלה.“

כסף חדיס'טרי. אלא שימים מיספר אחרי כן החליטה נאווה שלא להתחתן. לאחר שסיימה את הצרות האישיות, פנתה לשניצר, וביקשה לקבל בחזרה את ה"מיקדמה" להפתעתן של שתי הנשים סירב הנשיא להחזיר את הכסף.

מספרת טובה פוגל: „באתי אליו וביי קשתי להחזיר לי את הכסף. הוא השיב לי שלא יחזיר עד שלא ימכור את הדיירה. וזה עדיין לא הכל. הוא אמר גם שבמקרה ויהיה נאלץ לקבל עבור הדירה פחות מהסכום שאנחנו הסכמנו לתת לו — הרי שיקזז את ההפרש מהדמי-קדימה שלנו. „מדוע מיליונר כמו נשיא הבורסה מת נהג בצורה כזו? אם קורה דבר כזה והבת לא מתחתנת — מדוע הוא עושה את זה? פניתי אליו כבר כמה פעמים — אבל הוא לא מוכן להחזיר את הכסף. אם הוא ימכור את הדירה בעוד שנה — אז כל השנה אני לא אוכל לקבל את הכסף חזרה? „עד כמה שאני מתארת לעצמי, הכסף לא מונח בבנק. הוא בטח עובד איתו. למה שיעבור עם הכסף שלי? באיזה זכות הוא יכול לקזז את הכסף מדמי-קדימה שלנו? בדי קונצ'ים. סיפר שניצר: „הן באו וביקשו לקנות את הדירה. אמרתי שיש לי כבר קונה. אבל הן ביקשו וביקשו, ולבסוף הסכמתי למכור להן.“

„נתנו לי מיפרעה. אחרי כן כשהקונה כבר לא היה אצלי — סיפרו לי סיפור על חתונה שלא מתקיימת. אני לא רוצה להחזיר את הכסף עכשיו. אני רוצה להחזיר זר את הכסף רק אחרי שאמכור את הדיירה. ואם הן יעשו לי קונצ'ים — הן יקב"ו לו את הכסף רק עם בית-משפט.“

תקנה פעם,

תשלם פעמיים

לא רחוק מדירת המריבה של נשיא בורס'היהלומים, רכש לעצמו גם במאי הסר'טים אברהם הפנר דירה משלו. היתה זו דירה יפה בת ארבעה חדרים ברחוב רופין 3 בתל-אביב, והפנר רווה ממנה נחת מרגע ראשו.

אלא שזמן קצר לאחר הנחת, הופיעו הר צרות. מתוך דירות בשם מנשה פטל תבע אותו לדין, בטענה שהפנר לא שילם לו את דמי-התיווך עבור רכישת הדירה.

הרע היה טוב. בעקבות התביעה הראשונה, הגיעה שנייה. הפעם, היה התובע משרד תיווך אחר — פירסום לעם. גם בעל לעם תבעו מהפנר דמי-תיווך עבור דירתו החדשה. הסביר הפנר בבית-המשפט, באמצעות עורך-דינו חיים מישג: „נכון שקיבלתי את כתובת הדירה, בהתחלה, ממנשה פטל. אבל לא השתמשתי בשירות שלו. המור כירה שלו אמרה לי שהדירה במצב רע, ומלבד זה זו היתה דירה של ארבעה חדרים, ואני חיפשתי משהו קטן יותר. כך שלא הלכתי בכלל לראות אותה.“

בינתיים, המשיך הפנר לקבל כתובות דירות גם ממחזיקים אחרים. עם חלוף חודש החיפושים המעייפים, קיבל את כתובת הדירה ברחוב רופין גם מפירסום לעם. הפעם, סר לראות את הדירה. הוא היה לחוץ, מאחר שנאלץ לפנות את דירתו הקר'דמת, והחליט לראות הכל. כאשר התייצב בדירה — התאהב בה במבט ראשון, רכש אותה.

„אני מסכים כמובן לשלם דמי-תיווך“, הסביר לבית-המשפט, „אבל מדוע פעמיים?“

את נמצאת — כרגיל — על פרשת-דרכים. אלא שהפעם לא תוכלי לשבת בחיבוק-ידיים. הוא ידרוש ממך צעדים נמרצים, ומעט הדרישה הזאת תדרבן אותך לעי שנות דברים שישנו את כל חייך. בן מאזניים: אל תסתבך, דווקא עכ"ש. אתה זקוק לכל חושך. זהו שבוע קשה, אם כי לא מסוכן. ולא תהיה כל-כך עצמאי.

נשקפת הצלחה במישור הפינאנסי. כספים עשויים להגיע אליך הרבה יותר מהר ממה שציפית. לעומת זאת עלולות להתרחש מיס'פר אי-נעימויות הק'שורות במקום העבו'ר, דה, מבלי שיענו דווקא ישירות לך. אם תש'תכנע בעצמך בעדיקת הרעיון שנוצר בך, תו'כל להשפיע גם על ה'אנשים אשר סביבך.

היזהר מאש כמו — מאש. זהו שבוע בו השריפות במחיצתך ה'מיידית עשויות להיות יותר מסוכנות מכל דבר אחר. גם תאונות בדרך אל עיסוקך או ממנו אינן מן הנמנע. בתקש: תחשבי ש'הוא מכריח אותך, אך לאמיתו של דבר הוא פשוט יודע להפעיל את רצונך הכמס. אז אסור לו לדעת שאת יודעת.

האורוס קוב

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארו'כים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום שני. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחה תקופת-חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לב'נות עתיד טוב יותר. כוח השיכנוע שלך גו'בר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי-רגיל. עליהם תשמע בנושא מסויים, יכבדוך ולא-דווקא מאהדה.

הענן הכבד שהיה מונח על זכרונך ועל תקוותיך מוסר, השבוע צפויה. את מוצאת עצ'מך בחברתם של אנשים מסוג אחר לגמרי, והם מטהרים את מצב-רוחך ואת מסוגלת, שוב, ל'הלך בגנים ובשבילי'חיים כאילו וניתן לך להתחיל הכל מחדש. אותו דלי שעליו עב'רה חוויה קודרת, ימ'צא, לעומת זאת, פיצוי באושר אישי גדול.

השבוע הנך נוטה להזמין, גם בגדרנות, ובעיקר מילולית, יש לך מזל שוככים מסו'יימים וגורמים שתייה בנוסף לכך גם חביב ומקובל על ידיך, כולל בנות המין השני. אתה מקיף את עצמך בפעולות רומאנטיות שונות כמעצמי בריחה וכקמה על הסחבת שגורמת אותה אחת המעסיקה מחשבותיך.

לא עדיין אל תצאי לחופשה. זה לא בש'בילך, זה כרוך בסיכור'כים ואולי אף במח'לות. אם יש לך בעיות כספיות, נסה לשבת עם נושך, ולסדר כל הניתן לסידור. אבל אל תסתכן בשיבוש מסו'ר בכות ביום ב' הבא, המסוכן מאוד מבחינה פינאנסית ואל תוותר על פסיק, בעיניי יוקרה או סמכות, אין זאת אומרת שתתיר רסן לעצמך ולמצב-הרוח שלך. פשוט — היה זהיר ונהג בתבונה.

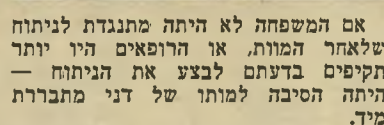
את נוטה להסתכל על הקנקן ולא על מה שיש בו. על כך, היזהרי מ'לשפוט את האיש ש'ייקלע השבוע בדרך ע'לפי מראהו המלבב או התנהגותו המבריקה. אם עליך לשנות את מקום-העבודה או להת'חיל בטקס חדש — נסה לעשות זאת ביום א' או ב', בתחילת השבוע. קח את עצמך בידיים: בריאותך רופפת, ודווקא מה ש'אתה באמת חושך, לבש'י ירוק. להורים מבוגרים, שאחד מהם הוא בן מזל שור — צפויה נחת מן הצאצא הבכור דווקא.

אתה יודע לצחוק גם על חשבונך עצמך? ה'שבוע תחיה לך החז'דמוות לכך: תיתקל למצב מבין שיש בו הרבה מן החומור. מלבד זאת, שבוע מצויין: הכסף, ההצ'לחה, האהבה וסתם אהבהים — כל אלה מחזרים אחריך, בן'תאומים, ובייחוד אחריך בת-תאומים. חזרי רק שזה לא יסובב את ראשך, ושלא תנצל את הכל בצורה מוגזמת. אתה אומנם מוכשר, אך גם לאחרים, מעלות.

הביקורת שמתחו עליך שונאיך, היתה, למרבה הצער, מוצדקת בחלקה. השבוע יהיה עליך לחקך את המעוות. עשה זאת, בקפדנות וביעילות, ויוקרתך המיקצועית ו'האישית תרקיט שחקים. בחיי האהבה שלך אין שינוי — אתה פאסיבי במוך האחרון, ואין ס'כך ששתנתה דווקא השבוע. הצלחה חל'קית עשויה ליפול בחלקך אם היא תיטול את היוזמה לידיה. דע רק לא להפריע לה.

תקופה עדינה, רגישה ורב-תהפוכות. מו'טב לשקוע לגמרי בתוך המאורעות, מאשר לע'מוד מן הצד. עם זאת, תיכנון קצר טווח ובחיר-עניינים ביום ה'יאפשר לך לקצור פו'רות זמן ממושך. לבי'מה: את מסוגלת ל'השפיע עליהם, השבוע, כמה שרק תרצי. בתנאי שתיי אדיבה, מכונסת בתוך עצמך, מלאתי-הומור — אך שלא יהיה גלוי מדי. הרבי בטיולים בחיק הטבע, על אף העייפות שאת חשה בזמן האחרון, אל תאגה, זוהי רק תוצאה של הערב. לבשי צבע בהיר.

פלרט לא-מחייב, או רומן אהבהים קצר ומרגש, צפוי לך, בתו'רה. לקראת סוף השבוע, או בתחילת השבוע הבא, השחקן לפלרט או לרומן יהיה גבר אשר ראת בו עד כה רק ידיד ותלאל, ואשר בתקופת הילבוב'האהבה שלכם נידמה יהיה לך כי זהו האביר-ה'הסוס-הלבן לו את ממתינה כל השנים. בשש העסקים — אין חדש. ההצעה שק'בלת משונה, אך הפרטים הכלולים בה הם נכונים ומזוייקים.



שלישי

ה טיפוי בשון, שמשפחתה המתגוררת במעברת האכססונים שבפרדסחנה, היה קל יותר. אחרי שבועיים בבית־החולים, החלימה טון מטיפוס־הבגרות. בשבוע שעבר נשלחה לביהמשה שהדאג במיוחד לא רופא בית־החולים הילד יפה היתה העובדה כי בעת שטיפלו בסון — הובא לבית־החולים מקרה נוסף. היה זה ארנון קנטנשי בן החמש וחצי.

ארגון הובא לבית־החולים כמעט מחור
סר־הכרה. אביו מסעוד בן 35, העובד
במחלקת מולגן בבית־הקירור, שבעמספר, היה
ממצב שלאחר יאוש, כאשר הביא את בנו
לבית־החולים. בשבוע שחלף, התרוצץ ה־
אבא עם ארגון בין הרופאים במסודות השו־
אים – ואף אחד לא ידע כיצד לטפל
בנו. הרופא הראשון בקופת־חולים קבע
שארגון סובל מדלקת באוזן, נתן לו תרופה
שמות. מצבו של הילד החמיר והלך. אחרי
שן קבע רופא אחר שארגון סובל מדלקת
ביאות. ארגון קיבל טיפול – שלא נשא
במובן כל פרי. רק אחרי כל זאת, הת־
ברר שארגון סובל מסיפוס־הגרון.

הילדים

רנון הוכנם לבידוד לחדרו של
מנהל מחלקת הילדים, ד"ר משה

הילד כבר היה מת. עם התוצאות שהיו ב־ידינו — לא יכולנו לעשות דבר. נכון, שחילד הובא אלינו לילה לפני כן ולא קיבלנו אותו. פשוט לא היה לנו מקום בכשילול. לעצם העניין: אם הילד לא בא ואפילו נשאר במחלקה — גם אז היה נפטר. באותו יום, ובאותה שעה, זוהי מחלה שהגום בו שוכבים — איננו ממתחשבים דבר. גם בבית וגם במתחשבים אותו מתחשבים.

מיסתורית

א יזו מחלה? אחרי מותו של דני, פרץ ויכוח בדבר המחלה שממנה נפטר. אנשי בית-החולים טענו, שהיה זה טיפוסית הברורות. אנשי משרד הבריאות, בבראשיתו של הסמנכ"ל ד"ר עמוס ארנן, התכחשו כי בשנים האחרונות היה בארץ טיפוסית הברורות.

הסביר ד"ר רוברט חיימוב, מנהל בית
הש שני סוגים של טיפוס-בהר-
הראשון הינו הסוג המגפתי, המועבר
על-ידי כינים. המחלה מופיעה לרוב ב-
איזורים שחלים, והיתה נפוצה בעת מל-
חמת העולם השנייה אצל יוצאי מחנות
ריכוז. בתנאי הצפיפות האיומים ברכות
המחברו הכינים, והמחלה הפילה שם אמות.
הסוג השני של טיפוס-הבהרות מועבר
הן הנושאות את מחולל
המחלה מוכר היטב
הרוקי שבצפון אמריקה למשל, שם
נקרא החיידק הממין בשם ריקציה. להב-
דיל מהסוג הראשון של טיפוס-הבהרות,
שני זה איננו מגפתי, ואיננו עובר
מאדם לאדם.

ביום שבו נפטר דני בן-שושן, הר-גישה גם סוון שיטתית בת השש כאבים עזים בראשה. היא התלוננה על כך

„אבל זה לא עוזר. דני בכה כל הלילה. היה לו הרבה חום. בבוקר כשהסתכלתי עליו טוב, ראיתי שיש לו פריחה על הגוף, והאשכים נתנפחו לו. לקחתי אותו שוב פעם לקופת-חולים. הרופאה אמרה שזו שום דבר, ונתנה לו זריקה.

„אבל, בלילה עוד הפעם היו צרות.
הלכנו והבאנו רופאים-ילדים פרטי. בהתחלה
הוא לא רצה לבוא, אבל אחר־כך הצלחנו
לשכנע אותו. הוא בא ואמר שצריך לע-
שות בדיקת שתן. הוא הסתכל טוב, ואמר
שבת.”

”אבל יום אחרי זה הרופא בא לבד, מספר אביו של דני, משה בן־שושן, בעל חנות בירות בפרדס־חנה. ”ראיתי שה־דוקטור בא לבד, בל שוף אחד יחד ללו – אמרתי מייד: דני בטח נורא חולה. ההרופא הביא את התוצאה של בדיקת־השתן, ואמר יש לבן צהבת עכשיו וזה בשטח.”

ממשיכה לפוני בסיסורה: „בלילה ה' שלישי עוד העם היו צרות. לקחנו את הילד לרופא תורן. הרופא התורן לא אמר שום דבר. הוא רק אמר שצריך לקחת את הילד לבית־חולים. או עכשיו או מחר בבוקר. אמרתי: אם צריך, אז יותר טוב עכשיו.

ההלכו לבית-חולים. לקחו את הילד, הפשיטו אותו ובדקו אותו. הוא נשאר שם שעותיים. בסוף באה אחות ואמרה שגלד הביתה. אמרתי שהילד חולה, והוא צריך להישאר, אבל היא אמרה שניקה אותו הביתה."

לא היה עוזר

ב לילה הבא נמשכו ייסוריו של דני המיסכן. "בבוקר לקחנו אותו עוד הפעם לבית־חולים," מספרת לאוני. "לא עשו לו שום דבר. שמו אותו במחלקה עם הילדים, ועשו לו רק אנפוזיה. ובר־מוזא־שבת הוא מת."

הרופאים ביקשו לערוך ניתוח שלאחר המוות. המשפחה התנגדה. אמרה אמו: "מנייתוח אחרי המוות הילד לא יהיה". מספר ד"ר משה ברנש. מנהל מחלקת הילדים בבית החולים הממשתי על-שם הילל יפה בחדרה: דני היה אצלנו 36 שעות. לגבינו חי אלה 36 שעות אינמות של חוסר ידיעה. ערכנו לו בדיקות שונות — בדיקות אחרות הגיעו אלינו כש-



הקורבן

דני בן-שושן (ראשון משמאל) בעת חגיגת-ביכורים בגן. הילד בן השש נפטר, לאחר שסבל שבוע ימים — בלי שהרופאים יוכלו לעזור לו.

בפני אמה, האם מסעודה, המטופלת בעוד שמונה ילדים, מיהרה לקחת אותה למרפאה. במרפאה קיבלה סיון תרופה. כאשר חזרה הביתה – הופיעה על גופה פריחה. איטונג בחדרה, מסעודה, שבעלה עובד ב-איטונג בחדרה, לקופת-חולים. הפעם, עשו לסיון וריקה, ללא תוצאות. חומה של סיון עלה ועלה. לאחר שבוע של כאבים ובכי, נלקחה הילדה על-ידי אמה ואחותה לחל לבית-חולים.

יום לפני כן קיבל ד"ר ברנט מהמעבדה את התוצאות של הבדיקות האחרונות ש-
ערך לפני בן-שושן, שנפטר שבוע לפני
כן. רק אז גילה לראשונה כי הילד סבל
מטיפוס הבהרות.

ברגט — וניצח את המחלה. אביו נמצא כל העת לידו. סיפר מסעוד, לבוש חלוק לבן בחדר הבידוד, כיצד חלה בנו: „אצ" לנו בכרכור בשיכון עובדים אם אשה אחת ששר לה שני כלבים. אף פעם לא הסבלנו את הכלבים שלה. אבל לא יכולנו לעשות שום דבר. בשיבות האחרונים התחילו הכלבים להסריח בצורה נוראה. הכל השכונן הסריח מהם. בסוף מת אחד הכלבים. אבל אף אחד לא שם לב לזה. בזמן ההוא מתו הרבה כלבים וחתולים אצלנו. כל כמה שעות מת איזה כלב או חתול."

„ותיכף אחרי זה, גם הבן שלי נהיה חולה.“



האב השכול

האב השכול

של דני — שנפטר בלי שחרופאים שטיפלו בו ידעו ממה מת הילד בו השש.

מטות בן-שושן זכ"ו

האם השכולה

האם השכורה

במדינה

הווי

תעשיית הקבלות

פורחת

איש כמוהו איננו יודע אם אכן האמין שריהאוצר פנחס ספיר בדבריו שלו עצי מה. כאשר הכריז לפני חצי שנה כי אפי שר לאכול ארוחת-צהרים בשבע וחצי ל"י. הכרזתו זו נועדה להצדיק את תקנות מס-ההכנסה החדשות שמטרתן היתה לקצץ בתופעת החיים הטובים על חשבון ההוצאות. בימים אלה, ניתן כבר לראות את התוצאות הראשונות של ההכרזה — ושל התקנות: לפני שלושה שבועות, בתחילת יולי, נכנסו התקנות החדשות ל"י תוקפן. כבר מרגע ראשון, הן הולידו הווי חדש בקרב רבבות אזרחים. מותר ואסור. מרגע ראשון התברר, כי אפילו פקיד מס ההכנסה אינם סבורים שניתן לאכול ארוחת-צהרים מזינה תמורת הסכום הקומי שהשמיע השר. בדיקה קצרה שנערכה בשבוע האחרון בשורת מסעדות בשלוש הערים הגדולות, גילתה כי אמנם חלה ירידה במספר הסוּר עדים. אך בעלי המסעדות מייחסים ירידה זו לעונת הקיץ, בה שוהים רבים בחופשות בארץ ובחו"ל, ובצימצום הבולט במספר התיירים המגיעים ארצה, מאז האסון ב- נמל-התעופה לוד. למרות כל זאת, הרושם הוא כי "מס- עדות הקבלות" לא נפגעו יותר מאשר ה- מסעדות האחרות. הסיבה: השיטות החד-

נוער העוה"ז —
כוח חדש מודיע

כי

ביום ה' הקרוב 27.7.72
יערך מפגש קומזיץ
על חוף הים בתל-אביב
הנושא: עקרבה

מקום המפגש — חוף גורדון
מתכזים בשעה 8.30 בערב
ליד קופת קולנוע "גורדון"
בני-נוער, סטודנטים, יוצאי-
צבא וצעירים ברוחם מוזמנים.

פקידות בללית בירושלים:
כתיבה במכונה — חודש! פנקסנות.
בפיקוח משרד העבודה
ביה"ס "הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18.

בגלל מריבה משפחתית



למכירה מיידית עקב חילוקי דעות משפחתיים

משומשת במצב טוב. עשתה בסך-הכל 41,000 ק"מ. המכו-
נית, זאת אומרת. פיאט 124 (פרימולה) מודל 69. צבע חדש.
נראית יופי. מרגישה מצויין. תמורת 12,000 ל"י מוכן להי-
פרד ממנה בכאב לב כדי לתרום את חלקי בהקטנת זיהום-
האוויר. זקוקה לידיים טובות, רחיצה, ומעט אהבה.
לפרטיים בלבד. להתקשר בשעות סבירות למספר 829055.



שר ספיר

האם הוא התכוון לזה?

שות שהוצאו בשבועות האחרונים במי-
טרה לעקוף את התקנות החדשות:
● בעלי מסעדות בערי הארץ נוהגים
להחליף ביניהן כמויות של פנקסי קבלות
ריקים. סוּר במסעדה תל-אביבית יכול
ללא קושי לקבל תמורת ארוחתו קבלה
של מסעדה ירושלמית, ולהיפך.
● מנהלים ופקידים בכירים נוהגים
להזמין למשרדיהם ארוחות של מסעדות
שכנות, ולפזר את הקבלות. לדוגמה:
פקיד סוּר בגפו ארוחה דשנה ששוויה
25 ל"י למשל — בעל המסעדה מעניק
לו שלוש קבלות. כל אחת על 8 ל"י.
עניין של מצפון. הסביר בהקשר לכך
בעל מסעדה תל-אביבית ידועה: "הסובי-
לים העיקריים הם — עכשיו רק אותם
מנהלים שנהגו ליטול בעבר בקבוקי משי-
קה חריף וסיגריות תוצרת-חוץ — ולדרוש
עבורם קבלות-אירוח רגילות. אלה נאלי-
צים עכשיו להפחית לעצמם בתיקפה, ש-
יהיו מוכנים לתת להם, תמורת בקבוק
ויסקי שמחירו 32 לירות — ארבע קבלות
שונות על קפה ועוגות' שהוגשו במשרד".
כאשר נשאל נציב מס-הכנסה, יעקוב
תמיר, באם שלטונות המס עירים לגבי
אפשרויות הערמה, השיב: "אינני מאמין
כי אזרחים בעלי מצפון יעשו זאת".
אשרי הלא-אמין.

מעכשיו
גלית
ויטמן
דיאטטית
לשומרי חשקל
דלת קלוריות
ובלא סוכר

מכילה 99 קלוריות במסוג
לעומת 220 קלוריות במסוגר בגלית רגילה



B. ZELCBUCH ENG. CHEM. • ב. זלצבוך מהנדס כימאי •
22, ALLENBY RD., TEL-AVIV • טלפון 57845 • חל"אביב, דח' אלנבי 22

18.7.1972

תל-אביב

מג הבריקה: 48029

גלית דיאטטית •

מזמין הבריקה: בית חרושת "ויטמן" אזור.
נסטר לבריקה: ביום 14.7.72. ע"י המזמין
המוצג: דוגמת גלית דיאטטית בטעם וניל שוקולד
סוג הבריקה: הרכב מזוני. ערך קלורי.

התוצאות:

4,2%	ח ל ב ו ן
1,0	שומן
איך	סוכר /סכרוזה/
6,3	לקטוזה
5,8	סורביטול

100 גרם = 76,1 קלוריות.

אינג.ב. זלצבוך



כולם אוהבים אותך, רוזה

אינני יודעת איך הוא היה עומד ב"תחרות בתל-אביב, אולם בחיפה נחשב שמעון (ג'ימי) סולונץ' בהחלט ל-פלייבוי רציני. יש לו בית-חרושת למוצרי-רינומי, הופעה גברית המקצצת 38 אחוז מ-62 שנותיו, והגישה הנכונה ל-חיים. הסבא הזה, כמו שאתם רואים אותו, משחק באולינג, מבלה בפאב, ומשחק כדורגל בחוף הכרמל עם ילדים בני 22 — ומבייש אותם. יש לו שם, בחוף, גם קבינה פרטית שלו, ובכלל הוא בסדר.

כוס בראש

את חווה בת-אורן, עלמה נדיבת מים, דים, שבחברתה הוא מרבה להיראות. להיראות — ולאחרונה גם להישמע. ומה שנשמע בדיוק, היתה סידרת קללות מעולה, מלווה בקול נפץ של כוס מת-נפצת, שהגיעה מכיוון ידה הזורקת של חווה לכיוון ראשו הנמלט של ג'ימי, פיספסה רק במילימטרים ספורים. השמחה התחילה בשעות הערב ה-ממוצעות של יום השני שעבר, בפאב החפאי של שחקן הכדורגל נתן הירש. שמו של הפאב, הפאב של סר וינסטון צ'רצ'יל, לא הרשים במיוחד את ידידו ג'ימי, שהעדיף לשבת דווקא בחברה הגזע הארי.

גזע זה יוצג על ידי שתי חתיכות גרי-מניות מחומצנות, והתקרבנות בין שני הגזעים היתה בשלב מעודד ביותר, כי אשר לפתע נכנסה, כסופה קטנה, חווה מיוענת. נראה היה, לפי הופעתה הסוערת, שמישהו הלשין.



בתיאדם

בהתחשב בעובדה שהגברת היא היום עוד די צעירה, אתם מוכרחים להסכים איתי שהיא תגיע עוד רחוק.

קיד הכוכבת בסירטו אני אוהב אותך רוזה. ושם פעם, אחרי התפקיד — התפתח הרומן. עכשיו, עם גירושיה, הודיע מזרחי ש-מיכל תקבל את תפקיד הראשי גם בסירטו הבא.



מזרחי

בימים אלה התגרשה מיכל בתיאדם, כוכבת אני אוהב אותך רוזה, מבעלה דודו — וממשיכה את התקדמותה המקצועית המהירה. מה זה מהירה — אני מסופקת אם הרבה שחקניות בארץ טיפסו במעלות ההצלחה בקצב כזה. בהתחלה, היתה מיכל סתם עוד שחקנית בתיאטרון העירוני בחיפה. היא היתה כבר נשואה לדודו, שהיה אז סטודנט בטכניון. ואז, יום אחד, כמו שכתוב, גילה אותה אדם מתאים מסויים — ש' עמד במבט ראשון על כישרונותיה.

התוצאה: היא קיבלה תפקיד בציד המכשפות. העוקץ: המגלה שלה — גבר נשוי, כפי שקורה לפעמים — הפך רק אחר כך את הגילוי האמנותי לרומן. טוב, זה היה הגילוי הראשון והרומן הראשון. השלב השני היה כשמיכל עברה לקאמרי. קיבלה תפקיד ראשי בבשפ, ומפה לשם פיתחה רומן חדש. גם הפעם עם גבר נשוי, שגם הפעם היה מושך בחושים ידוע בתיאטרון.

וגם הפעם התפתח הרומן — לאחר הכניסה לתפקיד החדש. בסיבוב הבא, אירעה ואיראציה על הנושא: הפעם, התגלתה מיכל על-ידי רווק, לשם שינוי. היה זה המפיק והי במאי משה מזרחי, שנתן לה את תפי

שאלה של זהות

וכפי שיכלו לראות הנוכחים בתור למטוס, בשדה-התעופה במינכן — הושלמה כנראה הסידרה בהצלחה. ערומה מכף רגל ועד ראש, נראתה ויקטוריה שניית למהדרין — בכל רמ"ח וסס"ה שלה.

אם כן בשביל מה באה הפעם לארץ? סיפרה ויקטוריה: כדי להסדיר סוף-סוף את בעיית הזהות שלה. כי בדרכון הישראלי שלה היא מופיעה עדיין בתור גבר, וזה גורם לה קושיים בלי סוף אצל כל מיני שילטונות.

מישרד-הפנים, העסוק בבעייה, מיהו יהודי, יצטרך עתה לטפל בבעייה, "מי" היא אשה.

בשורת הניתוחים הדרושים. היה זה אז כשפגש את וייבר. בעקבות סיבוכים בדרכונים, נאלץ לחזור לישראל. כאן, למרות ההמלצות שבידו, סירבו הרופאים בארץ, כולל ה"ד"ר ברוך פדה, לאשר לו את השלמת הניתוח. "ד"ר פדה אמר לי שאני יכול להישאר כמו שאני היום, חצי גבר וחצי אשה", קונן אז ויקטור.

שוב נשאר ויקטור תקוע באוויר עת ארוכה, כשהוא אוסף כסף להשלמת הניתוח אצל רופאים פרטיים. לבסוף, הצליח לאסוף שוב הון-ענק, לחזור אל אהובו שחיכה לו בסבלנות, ולהמשיך בסידרת הניתוחים המסובכת.

הנוסעים שחיכו בתור לעלות למטוס אל על במלחמת-העופה במינכן לא האמינו למראה עיניהם. זה לא קורה כל יום.

לכל הנוסעים נערכה בדיקה קפדנית מאוד במיוזדות. בדיקה זו הרגיזה אשה אדומת-שיער ורחבת-ממדים, שמחתה בקול-קולות על החופצה, ולבסוף הפגינה את מחאתה בצורה משכנעת ביותר. "צ'יק צ'אק הורידה את בגדיה, ונש' ארה עומדת עירומה כביום היוולדה. "עכשיו תחפשו!" צעקה.

סליחה, היא לא היתה עירומה כי ביום היוולדה, כי היא לא נולדה אשה. האשה לא היתה אלא מיוענתו (אני חצי גבר וחצי אשה, העולם הזה 1738) ויקטוריה, לשעבר ויקטור ביני הקר, וביום היוולדה היא היתה דור קא מאוד גבר. קטן, אבל שלם. אלא שכשגדל ויקטור, החליט — שלא באש' מתו — שהוא רוצה להיות אשה. וכך, מגיל 17, היה מתלבש כמו אשה, מת אפר כמו אשה, ועושה עוד דברים כמו אשה.

הסרגיה התחילה לפני ארבע שנים, כשיקטור התאהב בהאנס וייבר, מרצה בן 38 באוניברסיטה בברלין ה' מערבית, ולהיפך. ויקטור, שנראה כמו ויקטוריה לכל דבר, היה/היתה אז בן 43, והעלתו של וייבר לשאת אותו/אותה לאשה היתה הדבר הגדול ביותר שאירע לו.

אולם כדי להינשא, חייב היה ויקטור להופיע גם בתעודת-זהות שלו כאשה, לא רק ברחוב ובמיטה. וכדי לשנות את המין בתעודה, היה עליו לעבור ניתוח שינוי-מין.

באותה עת, היה כבר ויקטור לאחר חיים מלאי הרפתקאות וסערות. כש' נולד ברומניה, גידולה הוריו, עד גיל 12, כילדה, מאחר שהפצו בבת. המעשה האינטימי הזה השאיר חותמו עליו לכל חיו. כאשר עלה לארץ, אחרי ש' בילה את מלחמת העולם במחנות-ריכוז, המשיך להתנהג ולחשוב כאשה. הוא עבד כמארח בארים, יצא עם אהוב לצרפת, נשאר שם ללא אהוב וללא כסף, עבד למחיתיו בחשפנות, בהצלחה די גדולה, וכל הזמן רק חלם על חיים ב' יבצע את ניתוח שינוי-המין, יהפוך ל' אשה אמיתית.

לבסוף הצליח לאסוף מספיק כסף, נסע לגרמניה, וביצע שם את הראשון

אל על תמיד מאחרת קצת. בא הדייל הביתה, פתח את הדלת. ומה רואות עיניו, ספרטופ'טפו? את אשתו החסודה במיטה עם בן-אחותו, שהוא בסדקה על-ידי בן 16. הדייל היה כה נרעש, שסיפר על כך לכל אנשי אל על ובעיקר לבלבל שטס עימו בטיסה הבאה, וכך קרה שכעבור כמה ימים, כשה' דייל היה שוב בטיסה, צילצל הפעמון בדלת דירתה של הגברת החסודה. מי זה היה, אם לא הכלכל? אותו איש יקר

תמיד כדאי לשבת עם טייסי אל על. זהו מיכרלה'זה של סיפורים טובים. בש' מיים קורים הדברים הכי מעניינים. וגם עלי אדמות. הנה, למשל, סיפור המשמש בימים אלה נושא לשיחות בכל המוססים. במר' כזו עומד ד"ר צעיר ונחמד. אותו דייל רגיל לשתף את אנשי האוויר בלבטיו האינטימיים, כדרכם של ישראלים. (מכירים את השאלה: "מדוע גומר הגבר הישראלי כל-כך מהר?")

אשת-חיל מי ימצא

הגיע למסקנה שאשה בעלת דיעות כל-כך ליברליות, כדאי לעמוד על טיבה. הוא הצג את עצמו כבוס של הבעל, ביקש ספל קפה, ולאחר מכן, בלי הקד' מות רבות, התנפל על האשה כדי לשכנע אותה שכלכל מנוסה טוב יותר מנער בן 16.

האשה סיפרה לבעל, כשחזר. הבעל התרגז, ועוד לפני שסיפר לחבריו המ' עופפים מה שקרה הוא הגיש (כך מספ' רים) קובלנה למיטרתה על תקיפה. בש' בוע שעבר נתן גט סופי לאשה.

מזר ההשכל? אם תתפוס את אשתך בטיסה עם בן-אחותך, אל תרוץ לספר לחברה!

תשובה: "מפני שהוא צריך לרוץ מהר ולספר לחברה." במשך שנים סיפר הדייל שהוא מתקשה להתחתן, מפני שהוא מחפש אשה בתולה וחסודה. אחרי כל ההרפתקות שהיו לו בכמה יבשות. יום אחד סיפר בפנים קור' נות מאושר שמצא. הוא התחתן עם צעירה ירושלמית, שהיא גם בתולה וגם בת-טובים ממשפחה מסורתית. לא עלינו.

אלא מה עושה הקדוש-ברוך-הוא (או השטן, להבדיל)? יום אחד הקדימה אל על שובו של הדייל הנ"ל ארצה ביום שלם. זה בהחלט לא הוגן, מפני שכל האזרחים והאזרחיות סומכות על כך ש'



חווה וג'ימי

ג'ימי רק ראה את חווה — ובזריזות שלא היתה מביישת את נכדיו, תפס זינוק קרבי לעבר הדלת הקרובה ביותר, כשעקבותיו שתי המחומצנות, שחשו באסון הכבד המתגלגל וקרבו לעברו.

אלא שהאסון, כבד ממדים או לא כבד ממדים, התגלה כזריז ביותר. ג'ימי כבר ישב — כמעט — מאחורי הגה מכוניתו, מוכן להתנע ולהימוג לתוך חלי-ההשחור, כאשר יורה העדינות והברי-אות של חווה תפסו בכתפו, ובתנופה סוחפת אחת העיפו אותו החוצה.

ג'ימי הרביץ גילגול צנחנים מקצועי, התרומם מחדש על רגליו, פחות או יותר, והתחיל יוצר טווח ביטחון בינו לבין חווה, שהשמיעה בקול רם ולכול את דעתה עליו, הדגישה את הפינאלה באותה השלכת כוס דלעיל, שהחטיאה את ראשו של ג'ימי באמת רק בכחא זה. כך או כך, הסערה, כמו שנולדה מהר, גוועה מהר. ביום השישי האחרון, כבר אפשר היה לראות את ג'ימי וחווה יחד.

חדשות

הקרב על האולימפיאדה -

רבות חובבי הספורט ששמחו על החלטת המחודשת של הוועדה המנהל של הטלוויזיה לאשר את השידורים הישירים מאולימפיאדת מינכן בשבת ובראש-השנה — שמחו קצת מוקדם מדי. קולות חדשים מערערים עכשיו על ההחלטה — והם נשמעים מכיוון ועדת-החינוך של הכנסת. בכך, נכנסה מלחמתו הפרטית של איש הספורט בטלוויזיה דן שילון, לסיבוב חדש.

כשמצע שילון לראשונה על החלטתו המקורית של מנכ"ל הטלוויזיה, שמואל אלמוג לבטל את השידורים מהאולימפיאדה בשבת ובראש-השנה — החליט לערער עליה בכתב, העלה במכתבו את הסתירה בין העובדה שמהדורות החדשות ישודרו כרגיל — לבין ההתעלמות מחדשות כה מרכזיות בעולם הספורט. הוא ציין גם

של שלושה מבכירי עובדיה. קשה היה למנהל הטלוויזיה שייקה תדמור, הידוע בגאווה על תיאטרון שידורי ישראל שהוא ילד טיפוסי — לקבל את מכתב ההתפטרות של המפקח הבכיר ל"חובניות דראמה ואמנות, אפרים סטן. מכ"ת זה הונח על שולחנו ביום השני שעבר. חוכנו אומנם לא פורסם, אבל בשיחות פרטיות הביע סטן ספקות ביכולתה של ההנהלה למלא את תפקידיה כראוי. נימוקים דומים דחפו גם את דוב גולדשטיין, מפקח-שידור ומבכירי הטכנאים של הטלוויזיה, להגיש את התפטרותו, לצאת עם משפחתו לארצות-הברית. מת"פטר שלישי היה צבי גורן, ראש מחלקת סרטים קנויים.

חורבנים. מזה זמן רב ידועים חילוקי-הדעות ששררו בין גורן לבין הנהלת הטלוויזיה בשאלת סמכויות המחלקה ש"הוא עומד בראשה. ראשית המחלקה — בהחלטה שהעבירה את הסמכות, להחליט איזה סרטים תרכוש הטלוויזיה, מידי גורן



דני סטורק' וטוני קרטיס ב"המשכנעים" מה קרה לחבר מילדות?

לידיו של יצחק שמעוני, מנהל מחלקת תוכניות עברית. המחלקות החריפה כשגם גיהול הצד הכספי של הקנייה הועבר לידיו אחרות — של אלי בן-עמרם, ראש ה"מחלקה הכלכלית של רשות השידור, ה"יושב בבית-טפחות. האומנם מצביה גל ההתפטרות החדש על מתיחות מתחדשת בין העובדים ל"הנהלה?

"שלושת המקרים שונים זה מזה, ואין להם כל מכנה משותף", טוען שייקה תדמור. לדבריו עובד דוב גולדשטיין את הארץ מסיבות משפחתיות — אשתו אמר ריקאית — והוא מתכוון לחזור בתום שנה או שנתיים. ואילו, "השניים האחרים הגישו את התפטרותם בגלל לחץ אונייטטיבי שנבע מעומס העבודה שהוטל עליהם, וגם בגלל ויכוחים עקרוניים בקשר לסמכויות של המחלקה הכלכלית בענייני תקציב."

מאזן עגום. "לפי מיטב הכרתי," מבר"טיח תדמור, "אין לשניים האחרונים כל ביקורת ביחס להנהלת הטלוויזיה. מתוך שיחות אישיות שקיימתי עם השניים, אני מקווה שהם יתורו בהם."

אולי, אם לא, תגדיל התפטרותם את המאזן העגום: מיום שנכנס אלמוג לתפקידו כמנכ"ל הרשות, התחלפו בטלוויזיה שישה מנהלים, ארבעה מנהלי חדשות, שלושה סמכ"לים, ארבעה מנהלי שירותי אמנות, ארבעה מנ"הלי מחלקות סרטים קנויים, וארבעה מנ"הלי מחלקת עריכת.

תדרוך

● **בידור** (יום א' 30.7, 20.20) — שעה קלה עם קליף ריצ'רד.

● **המשכנעים** (יום ב' 31.7, 21.05) — פרק רביעי: ידיו נעורים, הריבירה הצרפתית הופכת להיות במה לדרמה פשה, כשדאני פונש ידיו נעורים, זמגלה מאוחר מידי שהעליות של פסטיבל סרטים הוא רק מסווה לרצח. משתתפים: רוג'ר מור וטוני קרטיס.

● **השעה השלישית** (יום ג' 1.8, 20.20) — מנחה ישיעהו בן-פרורת, מסיקה: נעמי קפלנסקי, במאי: צבי דורנר.

עובדים

ממשיכים להתפטר

מגישת ההתפטרות בטלוויזיה הגיעה בשבוע שעבר לשיא חדש, עם התפטרותם

ספורט טוטו

מינימום פרסים

42%

מההכנסות

השתתף השבוע

ב"טוטו"

על משחקי

ה"אינטרטוטו"

עשה לך מנהג קבוע -

מלא טוטו כל שבוע!

גמנסיה ריאלית

ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג לכתות ט', י', י"א, י"ב לימודים עיוניים. הכנה לבחינות בגרות הנערכות ע"י משרד החינוך והתרבות. ובנוסף אפשר לבחור באחד החוגים המקצועיים הבאים:

רדיו אלקטרוניקה * טלוויזיה

לבורנטים כימיים *

מורים אקדמאיים בעלי נסיון * סטיפנדיות

פרטים והרשמה: 1-8, 8-55. תל-אביב: ברנר 17 מפנת אלנבי 55. רמת-גן: תלפיות 19, בין ז'בוטינסקי ואבא הלל. חיפה: שמריהו ליון 30.

גמנסיה ריאלית

ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב. בנוסף להכנה לבחינות הבגרות הנערכות ע"י משרד החינוך והתרבות ניתן לבחור באחד החוגים המקצועיים הבאים:

תיכון עיוני במגמות

הומניסטית | ציור אפנה * פקידות

ריאלית | גרפיקה * שרטוט

מורים אקדמאיים בעלי נסיון * סטיפנדיות

פרטים והרשמה: 1-9, 8-55. תל-אביב: ברנר 17 מפנת אלנבי 55. חיפה: שמריהו ליון 30. רמת-גן: תלפיות 19 בין ז'בוטינסקי ואבא הלל.

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמנהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, סלון 260134, תא-דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • הודפס החדש בע"מ, ת"א, רח' בן-אביגדור • חפצה: גד בע"מ • גלויות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המרל: העולם הזה בע"מ.

סוף סוף זכו גם הכלבים לאוניברסיטה שלהם



אוניברסיטה העברית הראשונה לכלבים יהודיים.

בשלב ראשון אסתפק בהקניית תואר ב.א. (בוגר-אילוף), הוא מיצטנע, אם הכל ילך כמו שצריך אפתח בשנה הבאה מסלול נוסף למוסמכים. דוקטורים ו-פרופסורים יהיו בינתיים רק המרצים והמאלפים, אבל אם איזה כלב יצטיין במיוחד אין שום מניעה להעניק לו תואר דוקטור-כבוד.

ואל יהיה ב.א. כלבי קל בעיניכם. כשהרקטור מתחיל למנות את כל שלבי ההתמחות אותם עובר נבחן ממוצע לי-קראת התואר הנכסף, הרי שאפילו ביחס לסטודנט להנדסת-מכונות בטכניון, אלה הם חיי כלב.

לימודי הב.א. כוללים, מפרט רקטור וכסל, אילוף יסודי במגמות שונות. ה-מגמה ההתחלתית: מדעי-המישמעת. ה-יום זה כבר לא מספיק שכלב יודע להבדיל בין בעליו לבין כל היתר. כלב תרבותי בא במגע עם אנשים שונים. מן הראוי שידע להתייחס לכל אחד בהתאם למעמדו, כיאות לכלב מבית טוב.



לא מספיק שהוא יודע שדוורים צריך לשון. הוא גם צריך לדעת איפה, ובעקבות איזה מיכתבים.

כשהם ניצבים לצד בעליהם המאושרים, מוציאים הבייביניקים לשון ארוכה וחכמה לעבר הרקטור המסכם את הסמסטר האחרון מחוץ לתמונה. לאחר שסיים את דבריו לבוגרים, עבר הרקטור לשפה קלה ובלתי מדעית.

הבוגרים

ב.א. לכלב

לא יתכן שכלב יציב ברוחו יתפסל כאחוז בולמוס על כל קציץ בשר שי-ישליך לו מאן-דהוא. הוא חייב להתאפק ולסרב בחיוך צנוע אפילו לסטייק הלבן ביותר, המוגש לו מידיים זרות. ואכן אנו נכנסים כבר למדור השני: מדעי הכלכלה. כלב, שיהיה הרעב ביותר מכל כלבי העולם, חייב לסרב לכל מזון

שהולך כרגע בשוק זה כלבים עם תואר אוניברסיטאי! הוציא את הכלבים מהשכט ימי בעור-תם. צבר בשם יהודה וכסל, שבילה שנים מיספר בארץ האפשרויות והרצה - אמריקה, וחזר משם עם תואר רקטור-אוניברסיטה-כלבי-מוסמך. הגיע ארצה ו-בלי התלבטויות פתח בהרצליה את ה-

לב מי שאין לו השכלה בימינו. מה כבר יכול אחד כזה לעשות? לאכול עצם מזובלת? לרדוף חתולים ב-קרירות? סתם לרדוף אחרי הזנב של עצמו? כל אלה הם פונקציה חלשה מאד בעידן החלל. היום צריך נבחן עם השכי-לה, נבחן עם דיפלומה. אפילו בשביל תעודת-בגרות לא נותנים חצי נביחה. מה

הרקטור יהודה וכסל מדגים בעזרת סטודנט מצטיין, טיור, דוברמו, בן שלושה חודשים, איך טורפים צלם לפי פקודה מפורשת.

המוגש לו שלא עלידי בעליו. כדי שגם בעלי-הכלבים יבינו את המגמה הזאת קראתי לה בשבילים בשם פשוט יותר: סרוב-מזון. בשביל הכלבים זה: כלכלה. והמגמה החשובה ביותר שמתחלקת לשלוש חטיבות ביניים: השימושית.

כל כלב שעבר את שני הקורסים הקוד-מים יהיה מספיק חכם לדעת כי מזון ומעון לא ניתנים בחינם. בשביל שיכון ושלוש ארוחות ליום צריך גם לעבוד.

חטיבת הביניים הראשונה היא: התק-פה בפקודה. כאן לומד הכלב להוציא את בעליו ממצבים מביכים בתור לקולנוע למשל. כמוכן שהוא חייב לדעת כי ל-תקוף חייבים רק בפקודה. שלא יקפוץ יום אחד על המחוננת רק מפני שהוא מספיק חכם להבין שזה בדיוק מה שי-בעליו רוצה ממנו.

החטיבה השנייה היא שמירה אישית, ובה מאמן הכלב לשמור במיוחד על טי-פוס או טיפוסים מסוימים, אם כדי שי-לא יאונה להם כל רע (תינוקות למשל) או כדי שלא יפזרו רגליים ויעלמו (גנ-בים לדוגמה).

והחטיבה האחרונה: ביטחון הסביבה, במילים פשוטות שמירה על ביתו, עיסקו או נכסיו של הבעלים.

עד כאן הרקטור על כל מה שהכלבים ילמדו אצלו.

מה שברור זה שבקרב מאור יאלצו הכלבים לפתוח בנביחת אוהרה לנוכח שחר הלימוד המוגזם אותו הם גרשים להשליש. 300 ל"י טבין ותקילין לקורס. אם נחלק את זה במיספר שעות הלימוד לכלב, ונשווה למה שמשלם נבחן על שתיים באוניברסיטה אנושית, הרי שי-היחס הוא בהחלט לרעת הולכי על אר-בע.

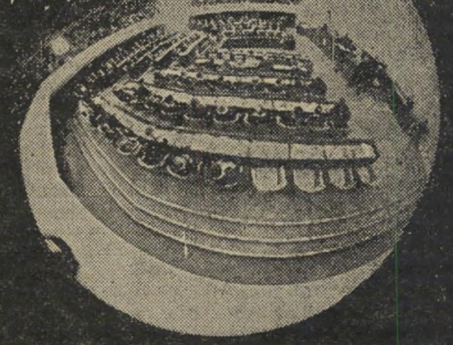
מה עוד שבתקנון האוניברסיטה הכל-בית ישנם כמה סעיפים דרקוניים כמו: "הלקוח מתחייב להודיע לאוניברסיטה 24 שעות מראש על אי-הופעתו של כלב לשיעור. במקרה של אי-הודעה יחוייב הלקוח בתשלום של 20 ל"י."

או: "הלקוח מתחייב לבצע את שי-עוריהבית הניתנים לכלב בקפידה." על זה אמר הכלב: "מה הוא מבין בחומרי?"



החמא ועונשו מיסיו: ברברי גרינבך מהרא-שונות ששלחו את כלב, דני ענק, לחינוך אוניברסיטאי. למעלה: קלב שסרח נענש בכליאה.

הדעות ביניים



האת אורי אבנרי

19 - 17 ביולי 1972



השייך של עקרה

איד לעקור

שיני שרים

כאשר ממשלה מחליטה לשקר, הפקידה של סיעה לוחמת היא להוציא ממנה את האמת. לפעמים זה קשה יותר מאשר לעקור שן. (בייחוד כשאין זאת שן בינה, אלא שן של חוסר-בינה.) בעיקבות הצעת אי-האמון של ר"ח, נאם משה דיין על פרשת עקרה. אבל הוא פשוט התעלם מן הטענה העיקרית שלנו: שהריסוס בא לפנות מקום להתנחלות יהודית. לשווא השתמשתי בסיגנון חריף ביותר (ראה מיס-גרת), כדי להמריץ את דיין לחזור לדוכן ולהגיד אמת. הוא פשוט לא הגיב.

קצינים חריגים הם

בני-בלי-שם

תוך כדי כך אירע דבר חמור. הזכרתי בנאומי את שמותיים של שני הקצינים הבכירים שנתנו את ההוראות ה"חריגות" בפיתחת-רפיח ובעקבה. עשיתי זאת בכונה, כדי לאפשר לעיתונות לפרסם סוף-סוף שמות אלה, שפירסומם נאסר עלידי הצנזורה. כל מה שנאמר במליאת הכנסת, מחוץ לסוד-הכנסת" רה. אבל יו"ר הישיבה מוסמך על-פי "חוק יסוד-הכנסת" למחוק מן הפרוטוקול כל דבר הנראה לו כ"פגוע בביטחון המדינה". אין לסמכות זו שום סיג, ואין עירעור על החלטתה. אולם היו"ר חייב להודיע על כך מייד מהדוכן, או לתת הוראה בכתב שצריכה להימסר לנואם. יו"ר אותה ישיבה היה ישראל ישעיהו עצמו. צי-פיתי בדריכות להודעה מצידו מעל הדוכן, אבל לא היתה. גם לא קיבלתי הודעה בכתב. למחרת היום נדהמתי להיווכח כי הצנזורה מחקה את הדברים בעיתונות. לקחתי את הפרוטוקול הסטנוגר

רפאי, ונוכחתי לדעת שגם בו נמחקו הדברים. הגשנו מחאה חריפה. ואז נסתבר כי ישנה הוראה בכתב. פשוט לא המציאו לי את ההצעת — אלא באי-חור של 24 שעות. המחיקה עצמה היא, כמובן, ניצול-לרעה של סמכות שרירותית. איך יכול פירסום שמותיים של שני קצינים בכירים, שמות הידועים היטב לציבור הרחב, לפגוע בביטחון-המדינה? איך יכול זהו הקצינים בהקשר זה להביא תועלת לאויב? אבל היו"ר עומד מעל לכל חוק.

שר החקלאות

נאלץ לענות

למחרת היום בא תורו של שר-החקלאות לענות על שאלות. בין השאר היתה שאלתה שלנו על פרשת עקרה. וכאן, סוף-סוף, נחלנו ניצחון. בתשובתו המנוסחת, התחמק השר בצורה המוכחמת הרגילה. אבל עמדתי על המישור — והצגתי שאלה ישירה, שלא איפשרה התחמקות. מכיוון שאני גבתי אינו שקרן, נאלץ להגיד את האמת. הדבר מוכיח ששאל-תה יכולה לשמש נשק יעיל בידי סיעה לוחמת. שאלתה מס' 5147.

ח"כ אורי אבנרי שאל את שר-החקלאות: על-המשמר מיום 4 ביולי 1972 מוסר כי בין תושבי הכפר הערבי עקרה, שחלק מאדמותיו רוססו, לבין איש מינהל מקרקעי ישראל בשם בראון, נערכה פגישה ובאותה פגישה הובהר לתושבים כי באדמות השייכות לכפר, ושנסגרו בפני תושבי הכפר, מתכוונים להקים ישוב יהודי, וכי דרושים לשם כך 3000 דונם בקירבת חירבת טאויל. באותה פגישה הוצע לתושבים לקבל פיצוי כספי על יבולם שהושמד.

הנני מבקש לדעת:

- (1) האם הידיעה הנ"ל נכונה?
 - (2) האם השתתף נציג כל שהוא של מינהל מקרקעי ישראל בפגישה עם אנשי הכפר? אם כן — מי היה הנציג?
 - (3) האם מתכוונים להקים במקום ישוב יהודי? אם כן — עלידי מי אושרה הקמת הישוב, ואיפה בדיוק יוקם?
 - (4) האם נכונה הידיעה כי איש מינהל מקרקעי ישראל הסביר לתושבים כי ריסוס אדמותיהם בחומר רעיל נועד להוות לחץ על אנשי הכפר למכור אדמותיהם?
- תשובת שר-החקלאות חיים גבתי:
- (1-2) אמנם התקיימה פגישה של אנשי הכפר עם מר מ. בראון, איש מינהל מקרקעי ישראל, אולם בה לא נאמרו הדברים שפורסמו. מר בראון ניסה להגיע להסכם עם אנשי הכפר בעניין חליפין קרקעות השייכות לאנשי הכפר עם קרקעות-נפקדים באזור.
 - (3) עד עתה לא הוחלט על הקמת ישוב על קרקעות אלו.
 - (4) הידיעה לא נכונה.

היו"ר טובה פנה-ראי: שאלה נוספת לחבר-

הכנסת אבנרי. **אורי אבנרי:** האם כבוד השר יכול לתת תשובה חד-משמעית לשאלה אם קיימת תוכנית כלשהי, בשלב כלשהו, להקים על אדמת כפר עקרה התנחלות בשם חליטל או בכל שם אחר, ואם לא — למה היה צורך להציע לאנשי הכפר חליפין של קרקעות? לשם מה דרושים חליפין של קרקעות? **שר-החקלאות חיים גבתי:** בתוך רשימה די ארוכה של הצעות להתנחלויות נוספות, נמצאת גם ההצעה שהזכרת, בדבר הקמת יישוב במקום הזה. **אורי אבנרי:** סוף סוף!

מיהו יהודי?

אליהו הנביא!

עוד באותו יום חזרנו להתקפה. עשינו זאת במיס-גרת הוויכוח על הצעת-החוק להארכת תקופת מועצת הרבנות הראשית. בפנותי אל הח"כים חזתיים שנכחו באולם, אמרתי: **אורי אבנרי:** ...אם דרושה דוגמה לשפל המוסרי, שבו נתנו הרבנות והדת בכלל, הרי די לראות במה עוסקת הרבנות בימים אלה, ובמה אינה עוסקת. אנו עדים לקומדיה הקשורה בעמיתנו חבר-הכנסת אבנר שאקי, שהתרחשה בגלל הוויכוח בשאלה: "מיהו יהודי", ויכוח המסריד חברים רבים בבית. אינני יודע מיהו יהודי לפי ההלכה של חברה-הכנסת שאקי, חברה-הכנסת גרוס, ואחרים. אבל יש לי תשובה משלי לשאלה, "מיהו יהודי". מיהו יהודי? יהודי הוא מי שהולך בדרכו של אדיהו הנביא בפרשת כרם נבות. יהודי הוא מי שדו"ג, "צדק צדק תרדוף" — ולא כתוב בתורה "צדק צדק יקרב גרום". החזרת שטחים... **אורי אבנרי:** אינני מדבר על החזרת שטחים. זו בעייה אחרת. נעשה מעשה-נבלה בתוכנו. לא חשוב מהן דעותיו של כל אחד מאתנו לגבי סוגיות פוליטיות סבוכות. פה נעשה מעשה-יעולה, מעשה-נבלה, מעשה-בלעיל.

אילו יכולנו, היינו מגישים הצעת אי-אמון בממשלה על רקע פרשות עקרה, פיתחת-רפיח ובירעם. אולם זכות זו נשללה מאיתנו, כאשר חזרנו זמנית למעמד של סיעת-יחיד. סיעת ר"ח הגישה הצעה כזאת בשבוע שעבר. בתשובה נאם משה דיין נאום בו לא התייחס כלל לתוכנית ההתנחלות על אדמות עקרה, ותירץ את שאר הדברים בתירועים שדופים.

רוב הנואמים התעלמו מפרשות הנישול, ותחת זאת עסקו בהתקפות על ר"ח.

בבוא תורנו, אמרנו את הדברים הבאים: **אורי אבנרי:** הכנסת אינה נדרשת היום להביע אמונ או אי-אמון בסיעת ר"ח? כפי שמנסים לטעון חסרי אומץ-הלב והתחושה המוסרית. הכנסת נדרשת להביע אמונ או אי-אמון בממשלת-ישראל, על רקע מעשיה בשטחים המוחזקים.

אנחנו נביע לה אי-אמון. לא נפיל היום את הממשלה. אבל יירשם נא שבשעה קודרת זו נמצאו בעם ובכנסת פטריון מים ישראליים, שהרימו את קולם נגד מעשי עוולה, חסם וריכוז.

אילו היה חסר עוד נימוק כלשהו כדי להביע אי-אמון בממשלה בכלל, ובשר משה דיין בפרט, כי אז סופק עלידי דבריו של השר דיין היום, דברים שהם עלבון לאינטליגנציה של ילד מפגר, מסכת של חצאי-אמיתות, טישטוש והתחמקות מן הנושא העומד לדיון.

דוד קורן: דבר קצת יותר בנימוס! **אורי אבנרי:** אני מקווה שאתה נעלבת, כמוני, מצורת הדברים.

נפלו שיבעת הצעיפים

חמש שנים אחרי הכיבוש נופלים, בזה אחר זה, שיבעת הצעיפים של אחיתר-הענינים: הצעיף של "מישטר הכיבוש הליברלי", הצעיף של תוכנית אלון, הצעיף של דו-קיום בשלום, הצעיף של יחס הוגן לאוכלוסיה, וכי'. מתגלה במערומיה מדיניות שיטתית, מחוץ כמת, זהירה, הרגתית אך עקבית, של נישוד תושבי השטחים המוחזקים מאדמתם כדי לייחד את השטחים המוחזקים, לא רק בגזון, כשארם-אישירי ובביקעת-הירדן — אלא כיהו, דה, כשומרון, ברצועת עזה ובצפון סיני.

דב מילמן: זה קומפלימנט לממשלה. **אורי אבנרי:** בעיניך זה קומפלימנט, כי הם עושים בשקט מה שאתם דורשים בקול רם.

מופעלת כאן כל אותה מערכת מתוחכמת של תחבולות, תכסיסים מישפטיים, אימים וניצול-לרעה של ענייני ביטחון, שבעזרתה הופקעה בשנים הראשונות של המדינה מרבית אדמתם של הערבים, שנשארו בתחום מדינת-ישראל.

קצין בכיר תורני

הדמיון בין מעשה הבלעיל בבירעם ואקריית לבין פרשת הגירוש הברברי בפיתחת-רפיח, ומעשה הזוועה בעקרה — אינו דמיון מיקרי. המטרה זהה — לפנות אדמה להתנחלות יהודית. השיטות זהות, וגם האגשים. **בכל מקום מופיע קצין בכיר תורני, קצין בכיר אלמוני, שפעל, כביכול, מבדי לקבל הוראות. בכל מקום יש "חריג", שמצטערים עליו בקול, בה כשעה שמונצים תוצאותיו בשקט.** השיטה מתגלה בפרשת עקרה, ובכך חשיבותה מה קרה כאן, אדוני היושבראש? הכפר איננו שוכן בביקעת-הירדן. ובכך מופרך, סוף-סוף, הכזב הנושא עליו את שמו של יגאל אלון, כאילו מתנחלים רק בביקעה, רק לצורכי ביטחון, רק על אדמה שאינה שייכת לאיש, ושלא היתה מעובדת.

* כאן זיהיתי את שני הקצינים הבכירים, שנתנו את ההוראות בפיתחת-רפיח ובעקרה. יו"ר הכנסת, יש-ראל ישעיהו ציונה למחוק את הדברים מהפרוטוקול.

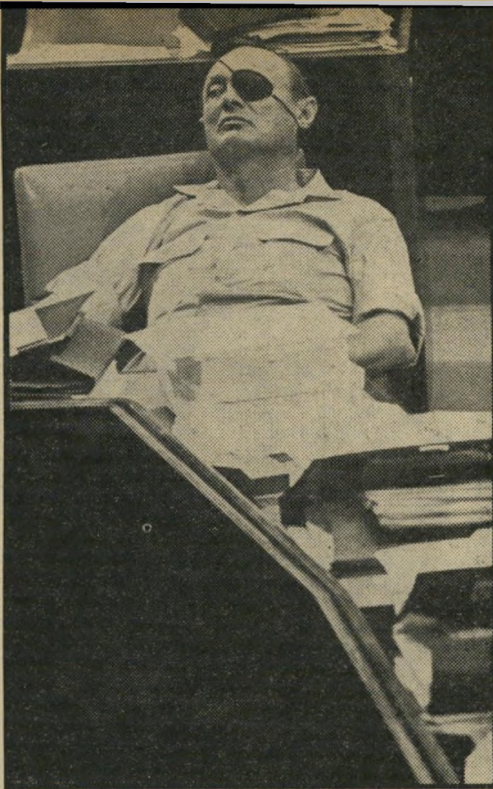
איזו רבנות היא זו, ואיזו דת היא זו, המח' רישה נכונה מעשים אלה, בעודה מרעישת עין למות סביב הכעיה אם בלזני התגיר אצל רב אורתודוכסי או רפורמי?

זהו המוסר היהודי בימינו! אם חלילה משהו מלס אנג'לס שהתגיר אצל רב רפורמי או קונסרבטיבי, האם הוא צריך ליהנות מזכויות לפי חוק זה או אחר. זהו המוסר היהודי הגדול! על כך מרעישים עולמות! על כך באים להפיל ממשלות!

לוח הערכים

של גלילי

גם בזה לא נסתיימה התקפתנו. למחרת היום השיב השר ישראל גלילי להצעה-לסדר-היום של שמואל תמיר, שדרש לייחד את כל הארץ. בניגוד לסיגנונו הדמגוגי הזול של תמיר, דיבר גלילי בלשון מתונה. אבל דבריו היו גרועים יותר, מפני שאשר את המדיניות של ייחוד הארץ כולה. לעומת המיני-פאשיזם הצעקני של תמיר, הציע גישה זהירה ותכליתית לביצוע המדיניות-המשימה. לא יכולתי לדבר, כי בנושא כה חמור לא רצינו לנקוט בתחבולה של הימעות-מהצבעה (שרק היא מעניי-קה זכות-דיבור בדיון על הצעה לסדר-היום). תחת זאת



"דברי העשר דיין היום הם עלבון לאינטליגנציה של ילד מפגר!"

אתה יודע שעמדתנו בדיוק הפוכה? הנה לפניך דיבר חבר הכנסת ארידור ואמר, שאילו היה הדבר תלוי בנו, היינו מביאים קומביינים, מורידים את היבול, מוסרים אותו לערבים, ולא נותנים להם להיכנס לשטח.

אורי אבנרי: חבר הכנסת בגין, לצערי נכנסת לאולם באמצע דברי, ולכן לא שמעת את הדברים בהקשרם.

לא אמרתי שאתם רציתם לרסס שדות. בזה אני מאמין. אבל אתם רוצים להתנחל. אתם רוצים בהתנחלות בשטחים אלה. על זה אמרתי לבי עליכם, שהמשלה עושה מה שאתם הייתם רוצים לעשות.

בגין: אם על התנחלות דיברת — זה כן. **אבנרי:** לבי לבי עליכם, שהמשלה הזאת עושה בהתנחלות מה שאתם הייתם רוצים לעשות.

חובתי העגומה היא כיום להזהיר את הציבור בישראל, את העם הפלסטיני ואת כל שותריהם באשר הם, שאין עוד ספק בדבר קיומה של מדיניות ברורה ליהודי בהדרגה ובזהירות את השטחים המוחזקים. מישבות התיישבות על-ידי הפקעת אדמות של כפרים ערביים. עם או בלי "חריגים". קיומו הלאומי של העם הפלסטיני, כעם חי

עקובה נמצאת 25 קילומטר מן הירדן, והאדמות המרוססות נמצאות במרחק של 15 קילומטר, בקו אוויר, מן הנהר. הן אינן נמצאות בארץ-הלב של השומרון. כאשר ההתנחלות זוחלת מן הביקעה אל הרכס, ומן הרכס מערבה, היא זוחלת לעבר שכם, לעבר ג'נין, לעבר טולכרם.

תחילה נסגרו האדמות, באמתלה של שטח ביטחון למלחמה בהסתננות. אבל ההסתננות נגמרה. המירדפים נסתיימו. השר משה דיין אמר היום, שבשנה האחרונה נתפסו או נהרגו בסך-הכל שלושה פידאיון לאורך כל הגבול הארוך הזה. ובאותו נאום עצמו משכנע אותנו שר הביטחון דיין, שיש צורך ברצועת-ביטחון של 15 קילומטר. כדי לתפוס שלושה פידאיון אלה! זה חלק מאותו עלבון לאינטליגנציה. ההסתננות נגמרה, אבל האדמה נשארה מופקעת למעשה.

לאחר מכן הוכרו השטח כשטחי-אימונים לחיל-האוויר. מאות אלפי דונם של אדמה צחיחה משתרעים צפונית, דרומה, מירחה ומערבה.

אולם חיל-האוויר היה מוכרח להתאמן בהפצצות רוקא בחלקה זו של ה-500 דונם, החלקה האחת שיש בה מים, האחת שהיא מעובדת. (אפשר לחשוב שהחיל, חלילה, מתיאמן בהשמדת יבולים!).

"איני מילאמין לך, אדוני עשר הביטחון!"

איני מאמין לך, אדוני שר-הביטחון, שלא ידעת מראש על מעשיו של הקצין בפיתחת רפיח. איני מאמין לך, שר-הביטחון, שלא ידעת מראש על מעשיו של הקצין בעקרבא. כשם שאחות את עינינו במשך שנים, בהכרזות-סרק על תוכניות מדיניות שונות ומשונות, כשכל כוונתך היתה להסתיר מעינינו את מגמתך האמיתית והעיקבית, כך אתה מאחז את עינינו עתה בדברך על "ואנדאליזם" ו"חריגים". אתה האיש! עליך האחריות! אותך תזכור ההיסטוריה של שני העמים, כמי שנושא בחלק רב מן האחריות למניעת השלום על-ידי הסיפוח הזוחל של השטחים. אתה האיש שהיה צריך להתפטר, אינו היה לממשלה שמך של אחריות פרלמנטרית ותחושה מוסרית.

דין אינו חריג

אולם השר דיין איננו חריג בממשלה זו. הממשלה כולה היא המנהלת את המדיניות שפירושה: ניתוח שיטתי של הבסיס לכל שלום בעתיד, תפיסת שטחים, נישול וגירוש תושבים, במקום שלום, נגד השלום. על כן נביע לה אי-אמון.

מרכז בשטח כלשהו של ארץ זו, נתון בסכנה. בשבוע שעבר גילה חבר-הכנסת בגין — והוא נאמן עלי לחלוטין — שיגאל אלון גילה לו, בשעתו, ש"תוכנית אלון" היא תרמית, שנועדה כל-כולה להכשיר את הקרקע הפסיכולוגית והפוליטית להתנחלות בשטחים המוחזקים. תרמית — כלפי מי? מכשיר של לוחמה פסיכולוגית ופוליטית — נגד מי? קודם כל — נגד הציבור הישראלי, הנגרר למלחמת-דורות, מלחמת-נצח ללא פשרה וללא הפוגה, בעל כור' חו, ומבלי שנשאל.

פרשת עקרבא ופרשת פיתחת-רפיח מוכיחות בעליל שביצוע תוכנית זו נמצא עתה בעיצומו, ואף מתרחב. אלון ייסר אותם בשוטים, דיין — בעקרבים.

מנחם בגין: שניהם רפובליקאים. **אורי אבנרי:** גם בזה איני בטוח לגמרי. יש לי ההרגשה המוזרה שהשר דיין הוא מונרכיסט מובהק. השאלה היא רק — מי יהיה המלך? **יגאל הורוביץ:** בחיין יש לו תפקיד מרכזי. **אורי אבנרי:** השר דיין הוא אמן ההרדמה וההר' געה. הוא האיש שסיבר את אווני התושבים בשטחים המוחזקים בדבריינועם, כדי להחליש את כוחהתנגדותם לגישול ולגירוש. הוא האחראי במישורו לכל המעשים החריגים והלא-חריגים.

וכאשר כל זה לא הספיק — מול העקשנות הראויה להערכה של עובדי-האדמה, הדבקים בנחלת אבותיהם — הופעלה השיטה הוונדאלית מכל — הזמנת מטוס אורח, על-ידי הקצין הבכיר התורני, והשדמת התבואה. **ואני שואל:** איך עתה מחשבה שיטתית זו בליבו של קצין צה"ל, צבא שנוהר בפלמ"ח, שנוהר בחתיישבות העובדת? ייתכן שהשר דיין למד שיטה זו בכיקורו המפורסם בוויאטינאם.

"לבי, לבי על חרות..."

בשטח, אין זה סוד, במקום המסויים הזה, רחוק מהירדן, רחוק מהביקעה, תקום התנח' לות, שברגע קוראים לה תלימל, הראשונה בשימורן עצמו, תינחלת מן של התנחלות שי תקום בכך רחבי הגדה המערבית.

מנחם יריד: — **אורי אבנרי:** לבי לבי עליכם, אנשי חירות, שהמשלה עושה מה שאתם הייתם רוצים לעשות. **מנחם בגין:** איך אתה יכול לומר זאת? איך נני רוצה לומר זאת באופן חריף יותר, — כאשר

השתמשתי בשיטה המסורתית שלנו: קריאות-ביניים: ישראל גלילי: ...כמוכן יש מי שכופר בעצם הזכות שלנו להתיישב בארץ הזאת. יש מי ששקבל על עצמו להגביל את זכותנו לשוב אל הארץ הזאת ולהאחז בה אחיזה התיישבותית, אם במונתה בהסכמה של מדינות ערב, או במונתה בהסכמה של כוחות אחרים אדרי רים. אנחנו כופרים בתלות הזאת. איננו מכירים בה, אבל יש לנו, לעצמנו, סידרי עדיפויות ולוח-ערכים, שאנחנו מתחשבים בו התחשבות מירבית.

אורי אבנרי: האם ריטוס השדות בעקרבא מתאים ללוח-הערכים שלך, אדוני השר?

ישראל גלילי: אין לי מה להוסיף על מה שנאמר באורח מוסמך ביותר על ידי עמיתי בממשלה לעניין הריטוס בעקרבא, וכל מי שמנופף בריטוס בעקרבא כי סימון-היכר לאחירתנו בארץ, הוא מתעתע במזיד.

אורי אבנרי: אתמול אמר עמיתך שר-החקלאות, שיש תוכנית להקים התנחלות על השדות המרוססים.

ישראל גלילי: חבר-הכנסת אבנרי, אני מקווה שאתה לא מתכוון ללוות אותי ליווי צמוד לכל מירפט שאגיד. אבל אני חוזר ואומר, עמיתי שר-החקלאות-יה פיתוח, חיים גבתי, בקיא כמוני בהחלטות הממשלה, ואכן, יש החלטה של הממשלה להתיישב בביקעת-הירדן, לר' בות באזורים הללו, ואין קשר בין החלטה זו לבין המעשה הבלתי-ינסבל של ריטוס התבואה, ובוה סיימתי.

אורי אבנרי: עקרבא אינה נמצאת בביקעת-הירדן! **היו"ר יצחק נבון:** חבר-הכנסת אבנרי, אני

מבקש להפסיק להפריע. **ישראל גלילי:** בזה סיימתי, אתה יכול להמשיך בקריאות-הביניים. אני לא אמשך להשיב לך. ברשותי אתה יכול להמשיך. אם ברשות היושבי-ראש אינך יכול להמשיך — זו סמכותו.

אורי אבנרי: זה עניין גיאוגרפי. **היו"ר יצחק נבון:** אני מבקש ממך, מספיק. **אורי אבנרי:** אני רוצה לתקן את הידיעה הגיאוגרפית של כבוד השר.

היו"ר יצחק נבון: שום תיקונים. תעשה זאת בהפסקה.

מי דופק?

מי נדפק?

כמה שולם לעוררי-הדין מיכאל פרון, מי שהיה שותפו של יעקב שמשון שפירא, עבור רישום חברת כימיקלים בע"מ, שהיא חברה ממשלתית?

הודיע חיים גבתי, בתשובה לשאלתה שלנו: 150 אלף לירות, שהם 100 אלף עבור הרישום, 50 אלף עבור ייעוץ במשך שנה, הסכום המקורי היה 200 אלף, אך משרד-הפיתוח הוריד אותו ל-150 אלף.

היו"ר יצחק נבון: חבר-הכנסת אבנרי, אני

הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, כאדם המקורב לעובדי אדמה, האם אתה אישית בעד מתן הזכות לעובדי-אדמה אלה לחזור לכפרם ולאדמותיהם?

שר-החקלאות חיים גבתי: אמרתי שהעניין נמצא עתה בדיון עם הממשלה. אינני חושב שיש עניין לכנסת בדעה האישית שלי.

היו"ר טובה סנהדראי: שאלה נוספת לחבר-הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, אחרי הביקורת הציבורית שנמתחה על שכר סירות עורכי-הדין, ולאור החלטת הממשלה בנדון, האם כבוד השר אינו סבור שגם השכר הזה, אחרי שהופחת, הוא מוגזם ביותר, מה גם שניתן לאחד מקומות עורכי-הדין שזוהו כמונופוליסטים של עבודות ממשלתיות?

שר הפיתוח חיים גבתי: היות וכל העניין, ריי שום החברה, היה לפני כמה שנים, כאשר אני לא הייתי במשרד-הפיתוח, אינני מכיר את הפעולה או היקף העבודה שנעשתה בקשר לרישום החברה, ולכן אינני יכול להשיב לשאלתך.

למי נמסרו אדמות הכפר איקריה, שתושביו גורשו אחרי מלחמת-העצמאות, בתירוף של ביטחון? השיב לנו שר-החקלאות: לכפרים שומרה, אבן-מנחם וגורן. האדמה הופקעה ב-1953. חלק ממנה היא שמורת-יער וטבע.

היו"ר טובה סנהדראי: שאלה נוספת לחבר-הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, האם המקורב לעובדי אדמה, האם אתה אישית בעד מתן הזכות לעובדי-אדמה אלה לחזור לכפרם ולאדמותיהם?

שר-החקלאות חיים גבתי: אמרתי שהעניין נמצא עתה בדיון עם הממשלה. אינני חושב שיש עניין לכנסת בדעה האישית שלי.

במדינה

בעלי חיים

המין הבלתי אנושי

אביתר שפי החליט לקפוץ ליומית. בן חוץ היה חם ולח, והטיילת התל-אביבית אותה תרש בפעם השלישית לא הציגה באותו יום שום ביקיני מסעיר במיוחד. המחשבה על חלל בית-הקולנוע הממוגן, שיכנעה אותו כי זהו המקום הנאות ל-בילוי שעות אחרי-הצהריים.

הבחירה נפלה על הסרט המלמד כיצד תגיע סוף-סוף אחרית הימים, כאשר ה-הרקים בהמוניהם יחסלו את כל המין ה-אנושי.

אביתר (25) צלם לעת מצוא. הגיע ל-קופה כחצי שעה מוקדם מדי, קנה כרטיס והסתובב באזור עד לתחילת הסרט. הוא ירד למעבר בין שתי חצרות ישרות, מנסה להתוודע לרחוב שמנגד. בדיוק כשניסה לטפס על הגדר שהפרידה בין החצר לרחוב, שמע יללה מקפיאת דם של חתול.

מורעלת הרה. הוא הביט סביבו ו-הבחין בפנינת החצר בהתוללה שרועה על צידה, כל גופה דועד בעווית ופיה מלא קצף. משני צידיה של החתולה, ניצב חתול זכר והביט בה חסר אונים. ביטנה של החתולה היתה תפוחה ופיטמות רדיה גדולות ובולטות. היא היתה בהריון.

היללות הלכו ונחלשו, הוזכר קרב אליה וניסה להרימה. משלא עלה בידו היא



חתול גוחן מעד חתולה גוועת המין האנושי נגד הסין-החתולי

צנחה חזרה, החל ללקק ברוך את פניה שטופות הקצף.

בשלב זה התערב קול אנושי במחזה. "תראי, תראי," אמר במיבטא בולגרי גשי, "מיסכנה בהריון והם הרעילו או-תה."

מכות רוצחים. "זה ממש פשע, ה-פקחים האלה," ענה קול גשי מעבר ל-גדר, "במקום לפור את הרעל ולחכות פה עד שהחתולים ימותו, הם זורקים את הרעל והולכים להם."

אביתר הציץ סביבו בזהירות. בכמה פינות של החצר נראו רבעים מכוסמים של גריל-עוף. רבעים שלמים, לא שאר-יות של עוף מבושל ששכנה חובבת חתו-לים השליכה.

"מה? הם התחילו כבר עוד פעם ל-השמיד חתולים?" נורק קול גברי לוויכוח שהסתתר מאחורי הגדר.

"כן, זה סקנדל ממש," ענתה האשה ללא המיבטא, "הרי גם הקטנים מה ש-משחקים בחצר, יכולים לנגוע ברעל, אפי-לו הם יכולים לאכול אותו, אם אף אחד לא מסתכל!"

סוף העולם. "מה שאתם רואים זה כלום," התפרצה בחום בעלת-המיבטא, "הפקחים האלה, ויש עוד חתולים שלא מתו, אתם צריכים לראות איזה מכות הם מכניסים להם. עם מקלות, עם אבנים, כשהם חוזרים אחרי איזה חמש שעות, עם הרגליים, ממש סדיסטיקה. אחרי-כך הם זורקים אותם לפחיהובל. אני בכיתי, בחיי, התחננתי לפניהם, אל תרביצו, תנו זריקה או משהו, אז הם צחקו לי בפנים ואמרו: 'גיברת, אם לא תתני לחתולים האלה כל כך הרבה אוכל אז הם לא יהיו כל כך חזקים וימותו יותר מהר'."

אביתר העביר את הרגל הראשונה ל-חצר השנייה, אסף את מצלמתו ולקח את עצמו ממש מהר. למעלה, לאחר ש-עלה במדרגות שחה בקיוסק סמוך כוס סודה גדולה ונח שניות מיספר.

הסרט על ההרקים שמשמידים את ה-מין האנושי היה לא גורמלי!

בגלל נוכל

רומני הפכתי

מאורה לספרות

לקבצנית", אומרת

לפני שש שנים החליט בעלה-בית ליד בית-הכנסת הגדול, להפוך את בית ה-מגורים לבניין מישוריים. הוא פינה את כל הדיירים וביניהם גם את יהודית. הזקנה התנגדה לפינוי, אך דבר לא עזר לה, לא היה מי שיעמד לצידה ו-היא הושלכה לרחוב.

תחילה התגוררה על אחד הספסלים בשדרות-רוטשילד, אך עם בוא החורף העתיקה מגוריה לפסג' בכיכר המושבות. שם עברה את החורף. העוברים בפסג' התלוננו על הריחות שהיא מעלה בעת שבישלה בפתיליה הקטנה שלה בתוך ה-פסג'. פקחי העיריה פינו אותה גם משם. מאז נודדת יהודית מכניסה אחת ל-שניה לאורך רחוב אלנבי.

שפתה מצוחצחת, בעלת מיבטא רוסי קל, כיאה למורה לסיפרות מהעלייה השנייה.

"עזבתי את בית-הספר, כי רציתי להיות שחקנית," מציגה הזקנה את גירסתה על עברה, "כולם נלחמו, כדי לקבל אותי, גם הבימה, גם הקאמרי. אבל התפקידים לא מצאו חן בעיני. אני עוד מחכה לתפקיד הגדול שלי."

"היו לי כבר תפקידים," היא נזכרת ועיניה מביטות הרחק לנבכי דמיונה, "הופעתי לפני קהל גדול, איזה מחיאות כפיים קיבלתי! כולם העריצו אותי!"

ועד ליום בו תופיע בתפקיד הגדול ו-הנכסף ממשיכה יהודית בהופעות היחיד שלה לפני קהלה הפרטי.



יהודית ויינהולץ, או כפי שהיא מוכרת יותר לקהל התל-אביבי: יהודית המשוגעת. היא נמצאת ברגע זה בשיאו של דיקלום שיר מלווה במימיקה מאת משורר האידיש הנודע משה פפירניקוב.

השחקנית

גב' מרפל מחוגרבי



עזברים ושבים המזדמנים לאלנבי בשעות הערב המאוחרות. כשהרחוב ריק מאדם, פוגשים לעתים דמות קטנה גרוטסקית מעוררת צחוק ודמעה.

האשה הקטנה והמצומקת, לבושה ב-גנדרנות בלוייה, כשבידיה שלושה דליים וכמה סלים, המהווים את כל רכושיה. היא עומדת מתחת לאחד הפנסים ומדקלמת. משחקת בלהט לפני קהל דמויני ומלווה את מישקה בתנועות ידיים רחבות. מפיה בוקעים שירים אידיים של משורר האידיש הנודע משה פפירניקוב. קולה הזקן רועד ונשבר לעיתים קרובות. היא אי-נה שמה לב למתעקבים לידה. מישקה מופנה לקהל הפרטי שלה, החי בדימונה. זוהי יהודית, דלפונית האלנבי, הזקנה בעלת הדמיון המפתיע למרגרט רותפורד. השחקנית המגלמת את בלשית-הסרטים גב' מרפל. היא איננה קבצנית במלוא מובן המילה. מעולם לא פשטה יד. אך אם תבקש איזה נפש טובה לתת לה כמה פרזות היא לא תסרב. כשאינה נעה על מעלה ובמורד אלנבי, היא יושבת על ספסל בשדרות רוטשילד, ומשוחחת ל-תומה עם קהל השומעים הבלתי נראה.

תפקיד קיים

לקהל דמויני

פעם קראו לה יהודית ויינהולץ, אבל זה היה מזמן ואיש אינו זוכר שם זה. כולם זוכרים את השם יהודית הזקנה, או יהודית המשוגעת. היא היתה מורה לספרות בבית-הספר עממי בתל-אביב. יש עוד כאלה הזוכרים אותה מאז. מספרים עליה שהיתה אשה מהודרת, ידעה להתלבש ולהיראות מצודדת. באותה תקופה גרה בחדר קטן ליד בית-הכנסת הגדול. היא מספרת כי פג-שה איזה נוכל, עולה מרומניה, אשר הבטיח לה נישואין וכאשר הוציא ממנה את כל כספה. ברח. "בגלל זה השתגעתי," היא אומרת. בגלל התקפי הסירוף סולקה מבית-הספר בו לימדה.

הקבצנית

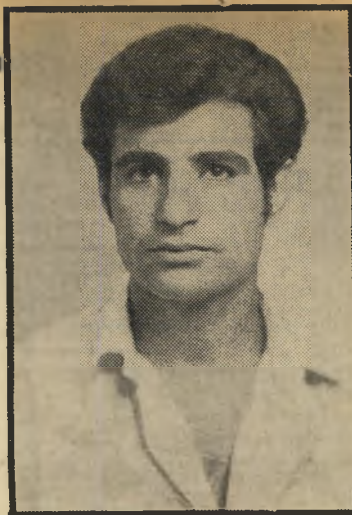
עם סיום המופע מדדה הזקנה על שלושת דלייה וצורר סליה אל דוכן סמוך. מצביעה בכף שבידה על מבוקשה ומשלמת בכסף הנדבות אותו קיבצה במשך היום תמורת דברי המאכל שהיא קונה בחנות.



ידידי הערבי הציל אותי מזנות

לשופט אברהם חלימה שהוא היה זה ש- הכניס את בעלי למעצר על התלונה, וכתבתי לו שאני מבטלת רק מהפחד. אחרי זה המיטרה הזהירה אותם, שאם יקרה לי משהו, לא חשוב ממי, הם כו- לם הולכים לבית-סוהר, ויותר טוב שהם

בי עד שלא אתחיל לעבוד בשבילו כי וונה. בכיתי, השתוללתי, התחננתי אליו, אבל הוא בשלו: לא נוגע בדך עד שלא תשכבי עם אחריים. ככה זה נמשך עד שערב אחד הוא הזמין הביתה כמה חברים שלו,



בעלי שלח אותי להיות זונה

צביה התאוששה מתדהמתה בשכנועה את עצמה כי כל כוונתם של ההורים הי- תה למנוע מבנם להתחתן עם אשכנזיה. שבועות מיספר בלבד לאחר ההתונה גיל- תה עד כמה צדקה. "זה היה גיהנום", היא נזכרת היום,

צביה פרל היתה בת 15 בלבד כא- שר פלש סמיר רחמים לתוך חייה. הוריה, יוצאי רומניה, של הבלונדית הר- נאה, לא ראו בעין יפה את יחסיה עם הבחור מעיראק. צביה, ילידת הארץ, לא מצאה מקום להפליית התאבחה בסמיר

"זניתי בשביל אוטו!"

בעצמם ישמרו עלי. בסוף השבוע שעבר הטיל השופט חלי- מה, בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, עונש של שלוש שנות מאסר על הבעל הסרסור. באותו יום אף העניק סמיר את הגט הנכסף לאשתו, תמורת תביעה מצי- דו כי בנם ישאר עימו. הגט לא הפריע לו לפנות בין כותלי בית-המישפט בקריי- אה לאשתו: "שלא תתחתני עד שאני משתחרר, אני עוד אחזור אליך!"

עשה קפה ונתן לי בכוח לשותות אותו. היום אני כבר יודעת שהוא שם לי ב- קפה הזה סמים, שטישטשו אותי לגמרי. הראש התחיל מסתובב לי, נפלתי והת- עוררתי בבוקר במיטה. בירכת הבוקר שאלתי פקחה צביה את עיניה היתה: "רואה שם את החבילה על השולחן, את זה את עשית בלילה עם הגוף שלך". אמר סמיר וצביה התפלצה. לאחר הערב הראשון הפך התהליך קבוע. בכל ערב היה סמיר מביא מיספר לקוחות לביתו, מושיבם כאורחים לכל דבר סביב השולחן, מגיש קפה לכולם, ומנה מיחדת לאשתו ובבוקר מונה את כספי האתון שהפיק מגופה.

"בדיוק כמו

כל העשירים..."

ל א יכולתי יותר וברחתי מהבית. ממשיכה צביה בסיפורה ועיניה ה- ירוקות מתכנסות בלחלוחית דמעות, "הלכתי לחברה שלי, שהיתה מבקרת אצלנו ב- בית ורציתי שהיא תשמור עלי מבעלי. לא ידעתי שהיא בעצמה זונה, ושהיתה עובדת גם בשביל בעלי. היא תיכף הלכה אליו והלשינה עלי והוא בא והחזיר אר- תי משם במכות.

"בבית הוא ניסה איתי בטובות. הוא אמר שאם אני אהיה ילדה טובה וארונית הרבה כסף נוכל לקנות מכונית אמריק- אית גדולה, וילה בהרצליה-פיתוח וגחיה בדיוק כמו כל העשירים". שנתיים נמשך הסיוט, עד אשר בסתיו 1971, פגשה צביה את אחמד מסראווה, ערבי מכפר טייבה.

"הוא מצא חן בעיני תיכף מההתחלה. היא מספרת, "סיפרתי לו את כל הצרות שלי, איך התגלגלתי לזנות ומי גילגל אותי לשם. הוא מצידו סיפר לי שהוא בן 30, ושהתגרש לפני כמה שבועות ו- שהוא מת להתחתן איתי". כבעל כוונות רציניות, נטל אחמד את צביה והחזירה לבית הוריה. שם הודיע לה קבל מישפחתה, כי כל מחסורה עליו. "לא הייתי צריכה להגיד לו אף פעם ש- אני צריכה כסף", אומרת צביה, "רק הייתי נותנת סימן שמתחשק לי שימלה חדשה ותיכף היה נותן לי איוה מאתיים, שלוש-מאות לירות.

אבל הבעל לא נעלם לחלוטין מן האידיליה. "יום אחד", היא מספרת, "ראיתי אותו מתקרב אל בית הורי. נר- רא נבהלתי ורצתי למיטרה. מרוב הר- בהלה קיבלתי אומץ וכשהייתי בתחנה הגשתי נגדו תלונה."

עוד לא תיזקקה התלונה בארכיוני ה- מיטרה וכבר היו נציגים של מישפחת סמיר בביקור אצל צביה. "יש לו איוה עשרה אחים ואחיות", סיפרה, "הם באו אצלי ואמרו לי שיתר טוב בשבילי ה- בריאות שלי לבטל את התלונה. עשיתי את עצמי מבטלת אבל שלחתי מיכתב

"הוא אמר לי שאני אצטרך לפרנס אותו, כי הוא לא בשביל עבודה. בהתחלה אמרתי: בסדר, אני אלך לחפש עבודה. ואז הוא צחק עלי ואמר: את לא צרי- כה לחפש, תצאי לכביש וכבר תמצאי". תחילה חשבה צביה כי בעלה סתם חומד לו לצון, אך במהרה גילתה עד כמה רציניות היו כוונותיו. נכנסתי ל- הריון", היא ממשיכה ומספרת, "ואחרי שילדתי את הבן, וזא אמר לי שלא יגע

הגברי מעבר לאוניה. היא עזבה את בית הוריה למענו, ועברה להתגורר עימו באור-יהודה. יחד עבדו השניים במכבסה שברחוב המלך-ג'ורג' בתל-אביב. שלוש שנים חיו השניים על מיי-מנר חות, ואז החליטו להינשא. לפני הטקס ביקרה הנערה בבית הוריו של בעלה הר- עתיד, ולתדהמתה אמרו ההורים: "שלא תעזי להתחתן עם הבן שלנו! אל תאמי- ני למילה אחת שלו, הוא לא בן אדם!"



הכרה

הזוג הטרי, צביה וסמיר, כאשר צביה עוד חשבה לתומה כי ההכשר הרבני שניתן לבע- לה, ימשש במיטתם המשותפת רק אותו.

מעביד ועובדת

צביה פרל ובעלה סמיר רחמים באחד מרגעי המנוחה הנדירים, אותם העניק לה כפרס על עבד- דתה כוונותו בלילות. כאן נראים השניים כשהם יושבים במיטעת חוף תל- ערבית, הנמצאת בפאתי רחבת חנואל, אזור זונות ידוע בזכות עצמו.

דרכי אדם

חורבן

הכותל

המזרחי

כשהיה אבי בן-ברוך ילד, נתן לו מור עדון הנוער ביפו העתיקה, קורת גג ללימוד ומקום לבילוי שעות הפנאי. כש גדל הילד זכר למסד את חסד ילדותו וקישט אותו בציור קיר ענק: 25×3 מטר.

הוא צייר את קיר בשומו מלימודיו באקדמיה לאמנות בפירנצה שבאיטליה. מאליו מובן, כי לא ביקש כל תמורה עבור הציור לו קרא: הכותל המזרחי של המזרח.

שלושה חודשים עמל עליו וכשסיימו הפך מצייר מתחיל לאמן בעל-שם המציא ליח למכור את תמונותיו באלפי ל"י. הקיר, עשיר הצבעים, פירסם את בן-ברוך כמעט בלילה. הצייר לא שכח



ציור בן-ברוך ליד ציור הקיר המושלם

אין תצפית לקירות מצויירים

זאת, והיה חוזר תכופות לבקר במועדון, לצפות ולהתעכב ליד היצירה שהעלתה אותו על דרך המלך. קודמיו מציירים. בהתקרב החורף ביקש אבי מן האחרים על המועדון לעשות משהו כדי לשמור על התמונה מפני האקלים. "בהחלט", ענו לו, "אנחנו נבנה גגון מעל לקיר ואף טיפת גשם לא תפגע בו".

שנה היה אבי טרוד בציוריו החדשים, ויום אחד נזכר בקיר והולך לבקרו. המראה שנגלה לעיניו היה מוזעזע. קיר עים קרעים היו שרידי הצבעים דבוקים לקיר, וזכר עלוב למה שהיה פעם. והמפליץ מכל: חלקו הגדול של הציור היה מכוסה בסדין גדול שחובר לקיר במסמרים ושימש כמסך-קולנוע. כל בקשותיו לחדש את הציור ולשפצו נידחו בלך ושוב אדיב.

כשנתבקש מנהל-מועדון הנוער להגיב על פרשת הציור אמר: "מה לעשות. אין תקציב, לא נותנים לנו פרוטה עבור שיפוץ ציורי-קיר".

משפט

השוטרים פצעו

השוטט שיחרר

בתחילת החודש שעבר נפצע אפרים סילבר כשניסה להימלט ממירדף מיישט-ר (העולם הזה 1818). בסוף החודש הורה שופט בית-משפט השלום בתל-אביב, לשחרר את אפרים בערבות של 2000 ל"י, כדי שיוכל לקבל טיפול רפואי נאות בפגיעה הקשה שבצווארו.

לתביעה לא נראתה התחלת השופט, והיא הגישה עירעור על ההחלטה לשופט בית-המשפט המחוזי, דב לוין. בשיבה שנערכה אודות העירעור ב-29.6.72, הציג פרקליטו של סילבר, עורך-דין משה אלר, לפני השופט תעודות רפואיות המוכיחות כי אפרים חייב להיות תחת השגחה

	8	7		6	5		4	3		2	1
13		12			11			10			9
		17			16			15			14
			22		21		20		19		18
	29		28		27		26		25		24
				34		33	32		31		30
		39			38			37	36		35
					41				40		
48		47			46		45		44		43
			54	53		52		51		50	
				59	58	57			56		
					61				60		
					65				64		63
			71			70			69		68
						73					72

מאונך:

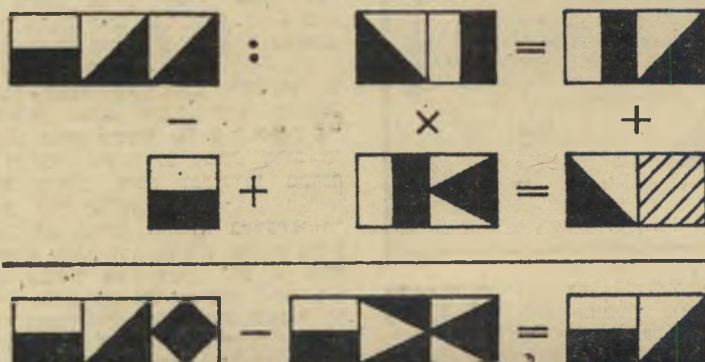
1) בחילה. 2) מילת שאלה. 3) כתם לבן בעיני תבלול. 4) גרעין האיזטרובל. 5) פרי הדר. 6) מוסד עליון בחיי האומה. 7) מועד. 8) חומר בנין. 9) אולי תהיימנה לפני זמנך. 10) אי בחדשות. 11) תוספת שאמן מבצע לבקשת הקהל. 12) כתם. 13) תכשיט קדום. 14) עץ הקשור לחג נוצרי. 15) מדע מדויק. 16) קריאת זרז. 17) הסתיים. 18) בלש שמן, פרי דמינו של הסופר האמריקאי רקס סטאוט. 19) מין מלח. 20) סוד. 21) אי קבלת פסק דין ופניה לרשות גבוהה יותר. 22) אמן פנטומימה צרפתי. 23) אלוף בצה"ל. 24) שם הקשור בבלט הרוסי. 25) דבר הבל. 26) אותו היו מלבישים על ראש המנצח במשחקים האולימפיים. 27) קיבוץ ליד חיפה. 28) לא אובייקטיבי. 29) מונח בתורת החשמל. 30) מרמה. 31) מנגינת לכת. 32) אות באלף-בית. 33) עיר בגדה בה נמצא קבר הסטורי. 34) כלי נשק. 35) איש דת הודי. 36) דורש. 37) מלך עמוני בתקופת שיבת ציון. 38) הסטוריון יהודי. 39) מילת שייכות. 40) מילת ברירה.

מאונך:

1) פירור, מעט. 2) ממשותפי מלחמת טרויה. 3) אישון. 4) עיר במדינת נבדה. 5) יש נערות שמחפשות כזה עשיר. 6) רקורד. 7) חומל. 8) חלק משמה של בירה דרום אמריקאית, שפירוש: נהר. 9) צורה של התקנת אוכל. 10) מספיק. 11) דיבור בגדולות, "שוויץ". 12) חודש מוסלמי. 13) מורה חצים. 14) קליפת העינב. 15) אמרגן ישראלי, הידוע בכינוי זה. 16) מחילה, סליחה. 17) אבל. 18) מין מגוף. 19) שמינית הקב. 20) חורה. 21) מקום נישוא. 22) קצה, להב. 23) עיר בהודו. 24) זוטרי. 25) רע. 26) אות באלף-בית. 27) שניים, זוג. 28) עוף לילי. 29) כוח בעל כיוון. 30) כוח היה לגבות. 31) רוטב צרפתי מפורסם, המכיל אנצ'ובי וצלפים. 32) משתוקק, שואף. 33) קרס ששמים באף הבהמה. 34) ענוג, צעיר. 35) מתקן ומסטיב. 36) בליטה. 37) קידומת שם הולנדי. 38) ידע את קנהו. 39) נהר ברוסיה. 40) אחד השבטים. 41) מוצא איש ומשפחתו. 42) כיוון, צד. 43) בית אריות. 44) כינוי של ר' יצחק לוריא. 45) אבי הקבלה המעשית. 46) שררה. 47) קרן.

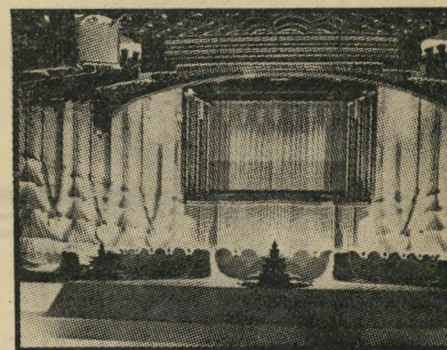
חשבון

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, חילוק וכפל יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.



ישנם אנשים שהולכים לקולנוע כדי לראות סרט. אולי זה נשמע משונה, אבל ישנם כאלה. לא בארץ. אבל אירופה מלאה בהם. אנשים אלה נוהגים לדרוש שבת הקולנוע בו הם מבקרים יהיה תקין, שה"מושבם יהיו נוחים, שהמסך ייראה בר"בירור ובשלימות מכל מקום ישיבה, שה"תאורה לפני התחלת הסרט תהיה נעימה לעין והמוסיקה נעימה לאוזן, שמערכת הקול תהיה צלולה ומכוננת ההקרנה תהיינה מצוינות בכל האבזורים הדר"שים, שהרציפה תהיה מכוסה בשטיחים כדי שצעדי אדם הנכנס באיחור לאולם לא יישמעו כפסיעות-ברווז פרוסיות. בקיצור, שהכל יהיה מכוון לעזור את תיאובנו של הצופה לשוב ולבקר במקום. זה לא יאומן, נכון? במיוחד כאשר משווים את המצב למה שקורה בארץ. קודם כל, הצופים. אלה אינם הולכים כאן לראות סרט, הם יוצאים לבלות ערב. והבילוי כולל אמנם ישיבה באולם חשוך שבו מוקרנת תמונת על מסך מוכסף, אבל זה רק חלק, ולא החשוב ביותר, מן הבילוי הכללי. החברה בה הולכים ל"קולנוע, מעניינת למדי הרבה יותר מן הסרט. וככל שהחברה הזאת רועשת יותר, היא מבורכת ורצויה יותר. סוף כל סוף, בחוש, לשבני ברייתן סוככים עליך מכל עבר, אחת יכול להשמיע את דברך לאומה בקול גדול, ולהוכיח שיש באמת דמוק"ראטיה בארץ.

ואם אין מה לומר, צריך לפחות לעשות משהוא: לפוצץ בלוני מסטיק בקול גדול, וזאת כדי שתייר אשר נקלע במקרה ל"מקום, יידע מייד לזהות, לפי הצליל, את מיקומו הגיאוגרפי של אותו קולנוע. ככה זה במדינה מתפתחת. אפשר לפצץ גרעיני גים, זה עושה רעש, וזה טוב. זה עושה ליכלוך, וזה עוד יותר טוב. חוץ מזה, זה מוכיח גוכחות גם לאחר שיוצאים מן הקולנוע, כי הקליפות נשארות למזכרת. עד כאן, הקהל. אבל זה רק חלק מן הפרשה. בתי-הקולנוע משתדלים לעשות כמיטב יכולתם כדי להשלים את התמונה המקסימה. באחד מהם הכניסה צרה כל כך, שהדרך מן המדרכה עד למושב באולם מסתיימת בדרך כלל בהתקפת עצבים. בשני, מנצלים את המרחב בעילות גדולה כל כך, שאדם המחבק את כתפי הידידה שיושבת לידו, מחבק, באותה ההודמנות גם את רגלי הגברת היושבת מאחוריה, וזה אינו תמיד בחזקת תנאה. קולנוע שלישי מתגבר על רעש הקהל בעזרת חריקת המושבים, רביעי לא הצליח עדיין, למרות יומרותיו, לרכוש מכונה נוספת כדי למנוע הפסקה באמצע הסרט. המישי מציג את הסרט קצת על המסך וקצת על הקירות מסביבו. ששי מפסיק את מיוזג



קולנוע בתחנה-המרכזית ביוזון
כמעט כמו קולנוע "מרכז"

האוויר משום שמערכת הקול הצטננה, אבל זאת ממשכה להיות צרודה למרות החום הכבד, ואילו בתי-הקולנוע אחר הצליח לסדר את המושבים כך שכל אדם בגובה שני מטר ויותר, רואה טוב, וכל האחרים מתבקשים להצטייד בפרסיקופ. בקיצור, ביקור בקולנוע הוא תענוג לא נורמלי.

וזאת מדוע? "לקהל כמו שלנו חבל להתקין אולמות טובים יותר", מסבירים בדרך כלל בעלי בתי-הקולנוע. ויש בזה משהו. כל עוד הישיבה הסטנדרטית ב"אולם הקולנוע כוללת הנחת רגליים על



המורק של התקור

מרק ברווז (תכלת, תל-אביב, ארצות-הברית) — העובדה שסרט זה בן 40 שנה, מוצג בתל-אביב בפני אולמות מלאים, הוא הוכחה נצחית לכך שלסרט טוב באמת, אין גיל, והומור מוצלח באמת, הוא כמו יין, ככל שהוא ישן יותר, הוא משובח יותר.

לעתים רחוקות הצליחו, אפילו האחים מארקס, להגיע לשיא כזה של המצאות מטרופות, לעגניות ואבסורדיות כמו בסיפור זה, שהוא פארודיה על אופרטה רומאנטית, על סר"טים פוליטיים, על מעשי גבורה, ובעצם על כל דבר אחר שתצלו. הסיפור, מתרחש במדינה נוסח, "האלמנה העליונה", בשם פרידוניה, החיה אך ורק מכספיה של מיליונרית עשי"רה, אשר בכוח הממון שלה מביאה לשלטון ראש-ממשלה מוזר, בעל שפם ענק, המטיל את כל המדינה לתוך תוהו-ובוהו מוחלט.

אין כל טעם להתעקב על פרטי העלילה, על מעשיו של גרושו כראש-הממשלה, של שני אחיו, הארפו וצ'יקו, כמרגלים לא יוצלחים בשרות האויב, ושל האח הרביעי זפו, כסגנו של גרושו. משחקי הלשון, ההברקות והתפניות באות במהירות מסחררת והצחוק אינו פוסק לרגע. קשה להעלות על הדעת דרך מזעזעת יותר להציג את כל הערכים הרומנטיים של המאה שעברה, החל מסרנאדות האהבה וכלה בגבורה ובחקרבה עצמית, מהדרך בה נוק"טים האחים מארקס.

אולם הפעם, שלא כבדרך כלל, הם התברכו גם בבמאי מעולה, לאו מקארי, שהגיע אליהם אחרי אימונים ארו"כים בסרטי לורל והארדי, ומשום כך רבים האפסטים היוזר"אליים יותר מאשר במרבית סרטיהם האחרים.



רוכב אופנוע רוכב קולנוע

צעירים וסוערים (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — הסי"בה העיקרית להפקת סרט זה, היא הרצון להשתמש בפירסום הרב שמלווה את חייו הפר"טיים ואת הקאריירה הספורטיבית של ג'י נאמאט, כיום שחקן הכדורגל האמריקאי המפורסם ביותר מעבר לאוקיא"נוס. נאמאט, שהוא דמות מוכרת בבוהמה, לא פחות מאשר על מגרשי הספורט, החל בשנה האחרונה להכין לעצמו אל"טרנטיבה לכדורגל, לאחר שסבל מכת פציעות קשות אשר הפכו את הפעילות הפיזית לפני המצלמה, לעדיפה על פעי"לות פיזיות אמיתיות.

מה שנאמאט מתבקש בעצם לעשות בסרט זה, הוא בעצם לגלם את נאמאט, כפי שהיה מתנהג בתוך חבורה של אופנוענים פרועים, נוסח, "מלאכי הגהינום". אמנם, למן הרגע הראשון, הוא נראה בחור הגון מדי, מצוחצח מדי ואוהב נוחות הרבה יותר מדי, מכדי שיוכל להתאים את עצמו לכנופיות החיות על אוכפים של אופנועים וישנות בחיק הטבע, הרחק מן הבארים המפוארים ומלונות הפאר. ואמנם, תוך זמן קצר, מתאהב נאמאט בכתבת אופנה (אן מרגרט), בגללה הוא הופך מסתם אופנוען לאופנוען מירוצים, חוזר להיות אחד מן הממסד, ומדבק ביד רמה את כל השאר בחבורת האופנוענים, שלא קיבלו באהבה את פרישתו. הוא מיסללק מהחבורה כשבטיסו ממון רב ובעלותו עליו מוטלת בספק.

כל הסיפור הוא דקיק ולא משכנע ביותר, ובעצם נועד כולו להראות את הגיבור מכה במרץ, רוכב על אופנוע בויורטואויות, מתעלס באמנות ומחייך בשובבות. ועם כל החיבה לחן האישי של מר נאמאט, אין בו עדיין כדי למלא סרט שלם. מה שיש מחוץ לחן הזה, הן כמה הצעות שערכן



גרושו מרקס: שמות ברומנטיקה

מה שמעוללים צ'יקו והארפו למוכר לימונדה פרידוני, מבלי להוציא הגה מן הפה, ראוי בהחלט לעמוד ליד הפני"נים של הקולנוע הקומי האילם. מה שמעורר גרושו מארקס, בפה מלא, ללואים קאלהרן, שייך בכל מאת האחוזים לסרט המדבר. ומשחקי המראות של שלושת האחים המחופשים (זפו מסתפק בתפקיד מישנה בכל הסרט) הם אחד הדברים המצחיקים שמכיר בכלל הד.

למרות הסבל הכרוך בצפייה בסרט בקולנוע תכלת, שעדיין עושה הפסקה באמצע ההקרנה, הטיולים בו נמ"שכים במשך דקות ארוכות לאחר תחילת הסרט, והמור"שבים מסודרים כך שכל אחד מסתיר לפני במידה מאקסי"מלית, למרות כל זאת, זה סרט שאסור להחמיץ.



נאמאט (משמאל): מכת פציעות

החינוכי מוטל בספק, להתנהגות בחברה המודרנית. למשל: כיצד לאכול ארוחת-בוקר בסופרמרקט מבלי לשלם פרוטה (זאת, כבר בסצינה הפותחת את הסרט).

נאמאט לא היה מאושר במיוחד מן הסרט, אן מארגרט היתה טרם חופעתה ב"ידע בשרים" וולא מייק ניקולס, היא נראית כחומר גלם שאין לו יוצר, וויליאם סמית, הגי"בור האימתני של עשרות סרטי אופנוענים אמריקאיים, נראה הרבה יותר משכנע ואמין למשל ב"רוץ, אנג'ל, רוץ". אבל לפי ערימות קליפות הגרעינים שבסוף ההצגה בקולנוע תל-אביב, והערות הקהל שיצא, יש להניח שיימצא הקהל אשר יזדהה עם המורק הזה.

תדריך

תל-אביב

★ שמש אדומה (אסתר, צרפת—ספרד): מותחן איטי שסגולותיו הבלתי מעורערות הן כוכביו: צ'ארלס ברונסון, אלן דילון טושיירו מיפונה, וחמוקיה ה"נדידים של אורסולה אנדרס.

★ המכוננית שלי (פריז, צר"פת): מכוננית צריכה להגיע לסאלון למכונניות באמסטרדם. בדרך קורים לה כל המקרים האפשריים. המוח האנושי ה"ל

עומד מול המכונה הוא זה של ז'אק טאטי, ועם מוח שכזה נוצר מצחיקון אני"טעם ומעוררן שאסור להחמיצו.

ירושלים

★ הבריתה אל השמש (רן, ישראל): סיפור נסיון החטיפה של מטוס, עליידי חבורת יהודים שכל רצונם לחיות במקום הנראה להם. משחק טוב של ג'וזפין צ'אפלין ויהודה ברקן, לילה קד"רובה וקלייב רוויל. בימוי יעיל של גולן.

חיפה

★ דקאמרון (תל, איטליה): פאוליני אימץ לו את הסיפורים המפורס"מים כדי להוכיח מה גדולה טיפשותו של הגזע האנושי. סרט מבריק.



„פולקעס' גנובים
ימתקו...“

היום כולם עוברים להודו

„סחבתי“ פולקע מן המקרה.
אני אוהב פולקע של הודו בעיקר בגלל
הטעם והתבלינים...

לגיוון התפריטים נא לפנות למועצה לענף הלול
ת.ד. 124 ת"א- לקבלת חוברת מתכונים חינם.

חברת גלגלים חדשים
לעת עתה בכמות מצומצמת

2002 • 1250 • 1258
1352 • SL-1256

שרות מיוחד לעולים חדשים!
חקלט הטלויזיה הטוב בעולם

**הסטראו עם הסנסור היחידי בעולם
המיוצר אך ורק ע"י ITT שאוב-לורנץ**



סוכנים בלעדים: כינורי בע"מ, פוץ 4 ת"א

הקו הבטוח בין שתי נקודות





מלכת המים

1972

מטעם

העולם הזה



נסיכה

א ביה לימוד אותה לשחות עוד כש-היתה ילדה קטנה. ומאז זהו הבילוי החביב עליה. אמנם אז עבד על זה אבא קשה — אבל בשבוע שעבר הוא זכה לצאת נחת, כאשר השחינית הקטנה שלו נבחרה לנסיכת היס-התיכון, בטקס המקסים שנערך במשולב עם המופע הגרנדיוזי של הבלט על הקרח, בהיכל ה-1990 התל-אביבי.

אולם השחייה איננה הבילוי היחיד שלה. בגיל 15 וחצי, כשהיא עולה מחמישית לשישית, יש למיכל יעקב, המועמדת מיס-

האיפור של „הלנה רובינשטיין“ הגיעו למסקנה שעל הרקע הצחור של זירת השלג, בין שלל הצבעים העשיר של התלבושות והתפאורות, הכרחי לאפר את המשתתפות, ואפילו בהגומה, כדי שהן תיראנה בכלל. מלבד שחייה אוהבת מיכל לצייר, בעיקר חתיכות, וכבר בגן-הילדים היא נחשבה לגאון בשטח זה.

פרצוף שכזה מיכל יעקב, שזכתה בתואר נסיכת היס התיכון, ותתמודד גם על כתר מלכת המים, איננה נוהגת להתאפר, מסתפקת בצבעים הטבעיים המקסימים שלה. אחת הפעמים הנדירות בהן התאפרה היתה לקראת תחרות נסיכת היס התיכון, כאשר מומחית

בלי איפור

פר 3 לתחרות מלכת המים 1972, בילויים נוספים. אחדים מהם מעסיקים אותה בשעות היום — כמו למשל, כדור-סל וכדור-עף. רק עכשיו למשל היא חוזרת מעשרה ימים מחנה-אימונים בכדור-עף במכון וינגייט. אחרים מעסיקים אותה מאוחר יותר, והתוצאה היא שהיא חוזרת הביתה לא לפני חצות. „זה בגלל שאני אוהבת לישון מעט“, היא מסבירה.



הנסיכה מיכל יעקב אחרי חי-התיכון 1972 זוכה לנשיקות מצלצלות מסגנוניה דנה כץ ודוקי הווינגמן.

ההורים ליברליים מספיק כדי לשבת בקט, אבל בכל זאת לשבת: הם יושבים ערים ומחכים לה עד שהיא חוזרת הביתה. מלבד ההורים, יש לה אחות צעירה ואח, שיער שטיני, עיניים חומות, וגובה 1.76 וכמובן, העיקר: שתי גומות-חן, שהן ה-סמל המסחרי שלה.

בשבתות, נדחסת כל המשפחה למכונית, ויוצאת מתל-אביב הדחוסה לנסוע ולטייל במרחבי ישראל. הכי הרבה אר-הבת מיכל את ירושלים, ואין קץ שהיא לא מבילה שם חלק מהחופש.



ילדות שלה

מיכל יעקב בת החמש-עשרה וחצי משתעשעת בחברת ילדי קייטנה. למיכל, כמו כמעט לכל המועמדות לתחרות מלכת המים 1972 יש שיער נהדר והיא למדה להשתמש בתכשירי „וולה“ כדי לשמור עליו. יש לה גיזרה דקה המאפשרת לה לזלול כל היום מה שליבה חפץ ללא הגבלת משקל.



„טיסו“ בין המתנות תעניק חב-רת „טיסו“ שזון נגד מים לנערה שתיבחר.

3 סרטים ישראלים

מגלים את השכו

נות ומספרים את



גם איריס דוידסקו (תמונה משמאל) מלכת המים 1971, המשחקת תיירת אמריקאית המתקשרת לאנשי העולם התחתון הישראלי. איריס, שכבר הספיקה להופיע השנה בסרט עלילתי נוסף, בחרה בקאריירה של שחקנית בסרטים ונטשה את לימודיה בבית-הספר.

אברהם, יצחק ויעקב אינס שלושת האבות, עזרא דגן ויוסי אלפי) שלושה חברים משכונת שבוי (אשר צרפתי, עזרא דגן ויוסי אלפי) המופיעים בקומדיה הדמיונית מתנה משמיים. בסרט זה מופיעה

סיפורי הפרברים

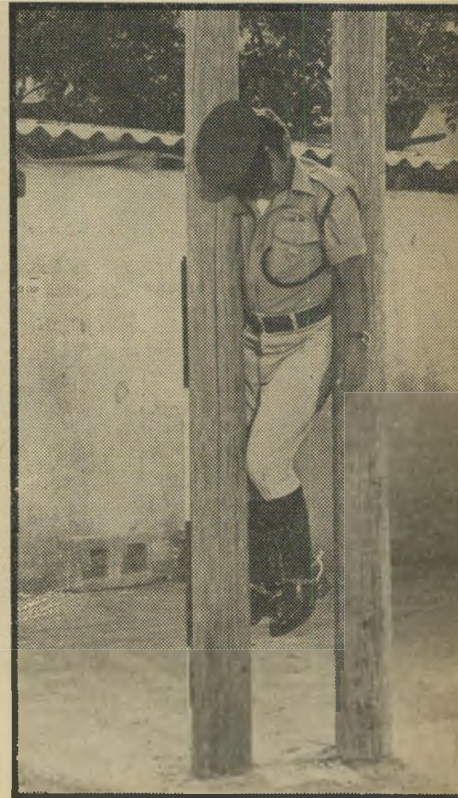
ארוך הראשון שלו; את מתנה משמיים, קומדיה דמיונית, מצלמים בשכונת שבוי בביומו של גד בן-ארצי; ואורי זוהר מביים את עצמו בסרטו החופש הגדול, המוסרט באזור בו התרחשה לא מכבר דרמה אחרת: הדרמה שהביאה למעצרים ומשפטים שלו ושל שותפו לסרט, הזמר אריק איינשטיין. בשעתו, כאשר נעצרו זוהר ואיינשטיין

גיבוריה של דרמה קולנועית אחת. אבל כל אחד מהם משחק את הדרמה שלו בנפרד, בשלושה סרטים ישראליים ש" הפקתם נמצאת בעיצומה בימים אלה. את סלמוניקו, סיפור מאבקה של משפחה סלונקאית, מצלמים בנמל אשדוד ובי שכונות נווה-צדק ופלורנטיין, בביומו של פרדי שטיינהרדט. מוותיקי במאי הקולנוע בישראל, שזוהר למעשה סרט העלילה הי

על דירה מרווחת יותר בצפון העיר. דודו וחבריו הצעירים משכונת שבוי, חולמים על מכוניות פאר ותיירות אמריקאיות. גוטה, החי את חייו ללא כל התחייבויות, חולם על אשה צמודה ותינוק. חלומות קטנים, אישיים, אפורים, אבל עבור כל אחד מהחולמים הם החיים כולם. סלמו (ראובן ברייטמן), דודו (עמוס טל-שיר) וגוטה (אורי זוהר), יכלו להיות

סלמו קרקסטיקה הוא פועל נמל סלונקאי משכונת פלורנטיין העובד בנמל אשדוד. דודו הוא פקיד מכס בנמל התעופה בלוד המתגורר בשכונת שבוי. ואילו גוטה, הוא עוזר מציל בחוף הים של צפון תל-אביב, המתגורר בשכונת הצריפים שליד הנמל הישן של תל-אביב. לכל אחד מהם חלום משלו. סלמו הקשיש, אב למשפחה מרובת ילדים, חולם

התלוי בין שני עמודי הטלפון הוא גבי עמרני, השוטר השכוני נתי של שבוי, הנקלע למצב זה לאחר שניסה להפריד בתיגרה בין פירחחי השכונה, בסרט מתנה משמיים, חטף בטעות אגרוף והועף לבין שני עמודים, שם נשאר תלוי.



עומדים: המפיק-מפיק דוד ("דודלינג") שפירא, המפיק הנרי או' חנה, (עולה חדש ממרוקו, שהיה ממקורביו של חסן מלך מרוקו) הבמאי פרדי שטיינהרדט והשחקן יעקב בן-סירה. כורעים, מימין לשמאל: מוסקו אלקלעי, ראובן ברייטמן וגבי עמרני.

סלמוניקו הוא ראובן ברייטמן (כורע במרכז) פועל נמל סלונקאי משכונת פלורנטיין, בסרט המבוסס על סיפור משפחתו של ברייטמן. בתמונה זו, שצולמה בנמל אשדוד עם תחילת צילומי הסרט סלמוניקו, נראים



בדשא אצל אביגדור צברי, טענו כי ביקור ריהם התכופים בצריפו נועדו לשם כתיבת תסריט. עתה הם פרעו את שטר הצירוף, כשניגשו להפיק ביחד סרט המספר על שני חברים, משכונת הצריפים שעל גבעת הכורכר, המקנאים איש באושרו של חברו.

לרגע אפשר היה לדמות כי שלוש ההפקות המקבילות נערכו כאילו לפי הידברות מוקדמת. למרות שכל סרט הוא יצירה בפני עצמה שחותמם האישי של יוצריה טבוע עליה, יש לשלושתם כמה מכנים משותפים, שהדמיון הרב ביניהם אינו מקרי כלל.

האם זה רק מקרה שתעשיית הסרטים הישראלית עוסקת עכשיו בעולמם של דמויות אפורות, בחברת השוליים שבפרבריה הדרומיים והצפוניים של תל-אביב? האם זה רק מקרה ששלושה סרטים מנציחים בבת-אחת את סיפוריהם של אנשי שום ההופכים מתוסכלים בשל המציאות הישראלית האקטואלית? האם זה פרי הגורל העיוור בלבד, ששלושה יוצרים קולנועיים שונים בחרו לספר את עלילות סיפוריהם על רקע נופים ההולכים ונכחדים, עולמות אנושיים מתמוטטים?



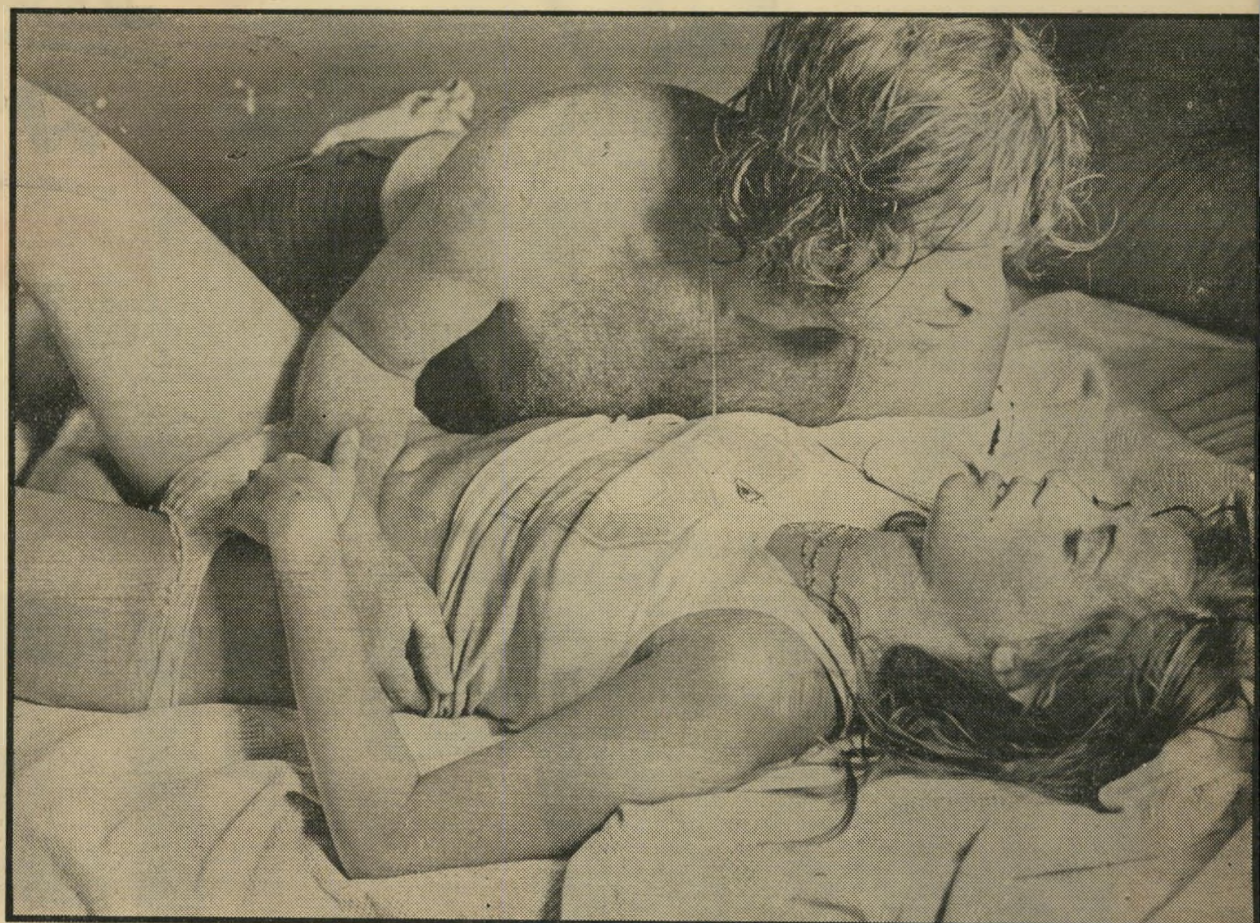
החופש הגדול

סרטו החדש של אורי זוהר, עוסק בסיפור המתרחש בשכונת הים בצפון תל-אביב. בתמונה נראה אורי זוהר (משמאל), כעוזר מציל, התופס ומעניש בתלייה ילד המציץ למקלחות. לידו נראה ערום צבי שיטל, המשחק את אחד המתרחצים במקלחת. אורי גם מביים את הסרט.

מונה זילברשטיין, שזכתה בתפקיד ראשי בסרט שתי דפרי קות לב, קפצה ישר לתפקיד ראשי שני בסרטו החדש של אורי זוהר, החופש הגדול.

אל מצלמות הסרטים הישראליים, יש בוודאי משמעות.

סלומוניקו הסלוניקאי, שכדי להציל את ילדיו מחפש דרך לברוח משכונת העוני; דודו משכונת שבזי המפור שטרות של כסף מעל השכונה — שלל של שוד בנק — אחרי שענינו נפקחות לגלות את הטוב שבמצבו; גוטה, המקנא תמיד בהצלחתו תינו המיניות של חברו הזמר ומשמש בעצמו נושא לקינאת חברו — כולם לקוחים מתוך המציאות הישראלית, באיזו מידה יצליחו גם להשפיע בעתיד על מציאות זו — זה כבר תלוי במידת הצלחתם של יוצרי הסרטים.



התרוממות

אורי זוהר ומונה זילברשטיין בסצנת אהבה מתוך הסרט החופש הגדול בבימויו של אורי. מונה משחקת בסרט נערת זוהר המתאהבת בזמר

דיסקוטקים (אריק איינשטיין). אורי זוהר, המציל בים, שמע שהיא "נותנת", מביא אותה לצריף ליד שפת הים באיזור הנמל בצפון תל-אביב, מנסה אף הוא להתעסק עימה, אך ללא הצלחה.

התשובה יכולה להיות חיובית: הכל מקרי. אלא שגם למקריות הזאת יש סיבות טובות. כיוון שהפרברים הדרו כבר עד ליבה של העיר והשתלטו עליה, כיוון שהם מספקים כיום את מרבית קהל צופי הקולנוע בבתי הקולנוע בישראל, רק טבעי הוא שגם תעשיית הקולנוע עונה לדרישותיהם ומספקת להם סרטים המבוססים על דמויות מוכרות להם, על בעיות שהם בעיות חייהם, על נופים שהם חלק מ'עולמם'.

אם פעם היו לאנשי הקולנוע הישראלי יומרות פסבדו אמנותיות, ושאיופות להתייחסות עם זרמי הקולנוע החדשים בעולם — היום כבר השתחררו מזה. מי שמכתיב את נושאי הסרטים ואת אופיים, הוא קהל הצרכנים. כמו בכל שוק אחר, קיים היצע וביקוש. אם זה מה שעושים — סימן שזה מה שחושבים שהקהל רוצה. אם זה טוב או רע? זה כבר תלוי בצורה איך עושים את זה.

בצורה זו בדיוק צמח בשעתו הניאור-ריאליזם שהאדיר את תעשיית הקולנוע האמריקאית לפני שהתמסרה לייצור המוני של מציסטרות ומערבונים ספגטי. מסוכן וטפשי יהיה להתנבא על אסכולה חדשה בקולנוע הישראלי, אבל לתופעה הזאת, המתבטאת במלישתם של סיפורי הפרברים



מתנה משמיים

היא במיקרה זה ציפי שביט, אותה מרים יוסי פולק בעקבות התערבות בבית-קפה אם יוכל להרימה. פולק, שלא הבין את תוכן ההתערבות, מרים את ציפי השמנה, פשוטו כמשמעו — על כתפיו.



הפועל המרוקאי בנמל אשדוד, כפי שהוא מופיע בסרט סלומוניקו, הוא השחקן פנמומימי ג'וקי ארקין, בהופעתו הראשונה בסרט הישראלי.

העולם הזה

לביב חוגג
את הזיכוי



הזיכוי

המדרש

